

INTERNATIONAL CONGRESS OF ISLAMIC ECONOMY, FINANCE AND ETHICS

ÖZET BİLDİRİLER KİTABI

7-8 Aralık 2019

**INTERNATIONAL CONGRESS OF
ISLAMIC ECONOMY, FINANCE
AND ETHICS**

ABSTRACT BOOK

December 7-8, 2019 / Istanbul-TURKEY

**INTERNATIONAL CONGRESS OF ISLAMIC ECONOMY, FINANCE AND ETHICS
ABSTRACT BOOK
December 7-8, 2019 / Istanbul | Turkey**

Editors:
Seyfettin ERDOĞAN
Ayfer GEDİKLİ
Durmuş Çağrı YILDIRIM

**ULUSLARARASI İSLAM EKONOMİSİ, FİNANS VE ETİK KONGRESİ
ÖZET BİLDİRİLER KİTABI
December 7-8, 2019 / İstanbul | Türkiye**

Editörler:
Seyfettin ERDOĞAN
Ayfer GEDİKLİ
Durmuş Çağrı YILDIRIM

**Basım Pazar Reklam, Danışmanlık, Matbaa ve Organizasyon
Yayım Yılı: Aralık, 2019 | Dili: Türkçe ve İngilizce
ISBN: 978-605-80577-5-3**

***Bu Kitabın Tüm Hakları Saklıdır.
Bildirilerin her türlü sorumluluğu yazarlarına aittir.***

www.isefe.org

BİLİM KURULU / SCIENTIFIC BOARD

- Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Süleyman Özdemir – Bandırma Onyedli Eylul Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl – Yıldırım Beyazıd Üniversitesi
Prof. Dr. Halis Yunus Ersöz – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Murat Çizakça – KTO Karatay Üniversitesi
Prof. Dr. Nigar Demircan Çakar – Düzce Üniversitesi, Rektör
Prof. Dr. Yakup Bulut – Mustafa Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Tariqullah Khan - Hamad Bin Khalifah University Doha Qatar
Prof. Dr. Ayhan Gençler – Trakya Üniversitesi İİBF Dekanı
Prof. Dr. Mustafa Paksoy – Kilis Üniversitesi
Prof. Dr. Hamza Ateş – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Doğan Uysal – Celal Bayar Üniversitesi
Prof. Dr. Yoser Gadhoun - Prince Mohammad University
Prof. Dr. Ahmet Tabakođlu – Marmara Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Nohutçu – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Adem Esen – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Alpaslan Açıkgenç – İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Adem Korkmaz – Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Salih Öztürk – Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Mustafa Aykaç – Kırklareli Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Murat Yülek – İstanbul Ticaret Üniversitesi
Prof. Dr. Muhsin Kar – Yıldırım Beyazıd Üniversitesi
Prof. Dr. Muhittin Kaplan – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Yüce – Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Duman – Artvin Çoruh Üniversitesi (Rektör)
Prof. Dr. Ekrem Erdem – Erciyes Üniversitesi
Prof. Dr. Kahraman Çatı – Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. İbrahim Güran Yumuşak – Sabahattin Zaim Üniversitesi (Dekan)
Prof. Dr. Hatice Neşe Erim – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Prof. Dr. Hasan Vergil – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Haluk Alkan – İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Feridun Yılmaz – Uludağ Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmoud Sabra – Al Azhar University, Filistin
Prof. Dr. Ensar Nişancı – Namık Kemal Üniversitesi
Prof. Dr. Jean-Pierre Allegret – Paris Ouest Nanterre, Fransa
Prof. Dr. Bülent Gülođlu – İstanbul Teknik Üniversitesi
Prof. Dr. Bülent Aybar – Southern New Hampshire University-ABD
Prof. Dr. Bogna Kazmierska Jozwiak – University of Lodz-Polonya
Prof. Dr. Ayşe Buđra – Boğaziçi Üniversitesi
Prof. Dr. Olexandr Pidchosa – Taras Shevchenko University, Ukrayna
Prof. Dr. Ali Kutan – Southern Illinois University
Prof. Dr. Nazıf Mohib Shahrani – Indiana University, ABD
Prof. Dr. Ali Çelikkaya – Osman Gazi Üniversitesi
Prof. Dr. Hamdi Döndüren - KTO Karatay Üniversitesi
Prof. Dr. Mahmut Bilen – Sakarya Üniversitesi
Prof. Dr. Ahmet Şatır – Condordia University
Prof. Dr. Abdülmecit Türüt – İstanbul Medeniyet Üniversitesi

Prof. Dr. David Weir – Northumbria University / Cambridge Scholars
Prof. Dr. Farid Shuaib – International Islamic University of Malaysia
Prof. Dr. Andrzej Bistyga – Katowice School of Economics, Polonya
Prof. Dr. Ethem Cebecioğlu – Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abdulvahap Baydaş – Düzce Üniversitesi
Prof. Dr. Vahit Göktaş – Ankara Üniversitesi
Prof. Dr. Abbas Mirakhor – The Global University of Islamic Finance, INCEIF
Prof. Dr. Obiyathulla Ismat Bacha – The Global University of Islamic Finance, INCEIF
Prof. Dr. A. Mansur M. Nasih, INCEIF
Prof. Dr. Mabid Ali Mohamed Al-Jarhi - Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Prof. Dr. Mehmet Akif Öncü – Düzce Üniversitesi, (Rektör Yrd)
Doç. Dr. Abdurrahman Yazıcı - Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Doç. Dr. Şahban Yıldırım - Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Doç. Dr. Nabil Maghrebi - Wakayama University, Japonya
Doç. Dr. Muhammad Yusuf Saleem, INCEIF, Malezya
Doç. Dr. Mehmet Duruel - Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Bülend Aydın Ertekin – Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Meriç Subaşı Ertekin – Anadolu Üniversitesi
Doç. Dr. Buerhan Saiti – İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi
Doç. Dr. Hüseyin Seyhanlıoğlu – Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Mohamed Eskandar Shah Mohd Rasid – The Global University of Islamic Finance (INCEIF –
Dekan)
Doç. Dr. Rosmah Mat Isa – Kebangsaan University, Malezya
Doç. Dr. Hüseyin Altay – Mustafa Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Mahmut Doğan - Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Vedat Cengiz – Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Selman Yılmaz – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Özlem Durgun – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. İdris Demir – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. İbrahim Turhan – İzmir Milletvekili
Doç. Dr. Emrah İsmail Çevik – Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Emel İslamoğlu – Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Elif Hobikoğlu – İstanbul Üniversitesi
Doç. Dr. Durmuş Çağrı Yıldırım – Namık Kemal Üniversitesi
Doç. Dr. Bahar Burtan Doğan – Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ayfer Gedikli – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Doç. Dr. İshak Torun – Bolu İzzet Baysal Üniversitesi
Doç. Dr. İlhan Eroğlu – Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Doç. Dr. Başak Tanınmış Yücememiş – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Hatice Karahan – Medipol Üniversitesi
Doç. Dr. Burcu Özcan – Fırat Üniversitesi
Doç. Dr. Ahmet Faruk Aysan – Boğaziçi Üniversitesi
Doç. Dr. Yücel Ayriçay – Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Doç. Dr. Levent Çinko – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Selami Özcan – Yalova Üniversitesi
Doç. Dr. Osman Şimşek – Gazi Üniversitesi
Doç. Dr. Rosham Mat Isa – University of Kebangsaan, Malezya
Doç. Dr. Khairul Akmaliah Adam – University of Kebangsaan, Malaysia
Doç. Dr. Hakan Sarıbaş – Zonguldak Üniversitesi

Doç. Dr. Muzaffer Koç – Marmara Üniversitesi
Doç. Dr. Atilla Doğan – Karadeniz Teknik Üniversitesi
Doç. Dr. Seyfettin Arslan – Dicle Üniversitesi
Doç. Dr. Ruzita Abdul-Rahim – Kebangsaan University Malezya
Doç. Dr. Peter Mikulas – Constantine the Philosopher University – Nitra, Slovakia
Doç. Dr. Ayhan Orhan - Kocaeli Üniversitesi
Doç. Dr. Haktan Sevinç - Iğdır Üniversitesi
Doç. Dr. Sema Yılmaz Genç – Kocaeli Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Adnan Abdalla Mohammad Oweida - Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Ahmad Fayez Ahmad Hersh - Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Dr. Öğr. Üyesi Tawfik Azrak - Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi
Dr. Hassan Syed - BPP University, İngiltere
Dr. Maria Ochwat – WSB University, Poznan – Polonya
Dr. Ruslan Nagarev – Sabahattin Zaim Universtisesi – İstanbul
Dr. Laura Koba – Jagiellonian University, Krakow – Polonya
Dr. Ziyaad Mohamad – INCEIF – Malezya
Dr. Levent Coşkun Erkekoğlu – Marmara Üniversitesi
Dr. İbrahim Murat Bozkurt – Marmara Üniversitesi
Dr. Mohd Iqbal bin Abdul Wahab – International Islamic University, Malezya
Dr. Berna Ak Bingül – Kırklareli Üniversitesi
Dr. Kaushik Chattopadhyay – Prof. S.N.H. College, University of Kalyani
Dr. Yıldız Aksoy – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Murat Tümay – İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Dr. Hüseyin Ergun - KTO Karatay Üniversitesi
Dr. Kamola Bayram - KTO Karatay Üniversitesi
Dr. İsmail Cem Ay – Gelişim Üniversitesi
Dr. İbrahim Özgül - Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Dr. Ali Shahinpour - Islami Azad University, Iran, Tabriz
Dr. Veli Sırım – Namık Kemal Üniversitesi
Dr. Niyazi Gümüş – Kastamonu Üniversitesi
Dr. Cengiz Ceylan – Kırklareli Üniversitesi
Dr. Abdilahi Ali – Aberystwyth University / İngiltere
Dr. Malik Babar Hussain – University of Sargodha / Pakistan
Dr. Zeeshan Atiq – University of Karachi / Pakistan
Dr. Büşra Karataşer – Namık Kemal Üniversitesi

ANA KONUŐMACILAR

Prof. Dr. Seyfettin Erdoğan - İstanbul Medeniyet University

Dr. Rabia İlhan - İbni Haldun University

***Prof. Dr. Muhamad Akram Laldin, Executive Director of International Shariah
Research Academi of Islamic Finance***

Prof. Dr. Volker Nienhaus - Nürnberg University

Prof. Dr. Obiyathulla Ismath Bacha - INCEIF

Assoc. Prof. Dr. Saad Azmat - LUMS

Mr. Ijlal Ahmed Alvi - International Islamic Financial Market

Dr. Dalal Aassouli - Hamad Bin Khalifa University

İÇİNDEKİLER

MÜSLÜMAN ÜLKELERDE YOKSULLUK: KÖRFEZ İŞBİRLİĞİ KONSEYİ ÜZERİNDEN POLİTİKA ÖNERİLERİ	
DOÇ. DR. SEMA YILMAZ GENÇ DR. HASSAN SYED	
TÜRKİYE'NİN İSLAMİ FİNANS MERKEZİ OLABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	3
PROF. DR. ERKAN TOKUCU ARŞ. GÖR. SAMET TOPAL	
FROM RCD TO ECO: CHALLENGES AND BEYOND.....	4
DR. HASSAN SYED DOÇ. DR. SEMA YILMAZ GENÇ PROF. DR. RUI ALEXANDRE CASTANHO	
İSLAM ÜLKELERİ ARASINDAKİ ULUSLARARASI TİCARETİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	5
ARŞ. GÖR. AHMED YUSUF SARIHAN	
CHALLENGES FACING THE DEVELOPMENT OF SUKUK MARKET AND THE WAY FORWARD	6
ASSİST. PROF. DR. TAWFIK AZRAK	
SHARI'AH-COMPLIANT STOCK SCREENING: A CRITICAL ANALYSIS	7
ABDESSAMAD RAGHİBİ PROF. DR. LAHSEN OUBDİ	
THE INTERSECTION OF ISLAMIC MICROFINANCE AND WOMEN'S EMPOWERMENT IN INDONESIA..	8
NINİK SRI RAHAYU	
KISA VADELİ FAİZLER İLE PİYASA FAZİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	9
DOÇ. DR. ONUR SUNAL	
MEVDUAT VE KREDİ FAİZLERİ İLİŞKİSİ: UZUN DÖNEM BİR MARJ NÖTÜRLÜĞÜ VAR MI?.....	10
DOÇ. DR. ONUR SUNAL	
COMPARATIVE ANALYSIS OF VALUE-AT-RISK, STRESSED VALUE-AT-RISK, AND EXPECTED SHORTFALL IN THE LIGHT OF THE NEW BASEL ACCORDS: EVIDENCE FROM OIC COUNTRIES	11
ANAS ALAOUİ MDAGHRİ ABDESSAMAD RAGHİBİ PROF. DR. LAHSEN OUBDİ	
İRAN TÜRKİYE ARASI İTHALAT, İHRACAT GEÇMİŞİ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ	12
DR. ERKUT AKKARTAL ELNAZ ABDOLLAHZADEH	
ALTIN NEDEN GÜVENLİ LİMAN?.....	13
PROF. DR. ERDAL TANAS KARAGÖL	
DAVRANIŞSAL İKTİSAT, ETİK VE İSLAM İKTİSADI: KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ	14
ENES CENGİZ OĞUZ PROF. DR. MEHMET SARAÇ	
INNOVATION IN ISLAMIC FINANCIAL SOLUTIONS FOR STARTUPS.....	16
DR. ÖĞR. ÜYESİ BETUL AÇIKGÖZ	

PARTICIPATORY BANKS IN TURKEY: ISSUES AND PROPOSES STRATEGIES	17
ZULFAHMI MOHAMMAD MAHBUBİ ALİ PROF. DR. RUSNİ HASSAN DR. ÖĞR. ÜYESİ KAMOLA BAYRAM	
DEVELOPING THE TAKAFUL SECTOR IN UGANDA: A PROSPECTIVE ANALYSIS BASED ON THE THEORY OF REASONED ACTION.....	18
DR. KASULE TWAHA AHMED	
EQUALİTY-EFFİCİENCY TRADE-OFF: MYTH OR FACT? İSLAMİC AND EMPİRİCAL İNVESTİGATİON.....	19
PROF. DR. AHMED S. ABOU-ZAİD DR. OMAR KACHKAR	
KATILIM BANKACILIĞININ TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ İÇERİSİNDEKİ PAYI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	20
DOÇ. DR. FARUK AKIN	
İSLAM EKONOMİSİNDE YOKSULLUKLA MÜCADELEDE VAKIFLARIN ÖNEMİ	21
YASEMİN FİNDİK	
İSLAMDA SOSYAL VE EKONOMİK DENGİ NOKTASI KARZ-I HASEN	22
ÖĞR. GÖR. İSMAIL KILIÇASLAN	
DÜNYADA YÜKSEKÖĞRETİM DÜZEYİNDE İSLAM EKONOMİSİ EĞİTİMİNE GENEL BAKIŞ VE TÜRKİYE İÇİN ÖNERİLER	23
MUSTAFA MALKOÇ YAŞAR	
PROFIT-AND-LOSS SHARING VERSUS CREDIT NEW MONETARİST APPROACH	24
AHMED STİTOU	
ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İSLAMİ FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİNDE BİR UYGULAMA.....	25
ÖĞR. GÖR. MEHMET BÖYÜKÖZKÖK ÖĞR. GÖR. YAHYA SÖNMEZ	
İÇ ANADOLU BÖLGESİNDE FAALİYET GÖSTEREN KATILIM BANKASI YÖNETİCİLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA.....	26
MUSTAFA ATİKER	
İSLAM ÜLKELERİNİN İKTİSADİ GERİ KALMIŞLIĞININ NEDENLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME	27
ÖĞR. GÖR. FATİH YETER PROF. DR. İLHAN EROĞLU	
KREDİ DERECELENDİRME SİSTEMİ SKORLAMASINDA KULLANILAN NİTEL SORU TEKNİKLERİNİN KATILIM BANKALARI NORMLARI İÇİN YETERSİZLİĞİNİN TESPİTİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ	28
BÜLENT GÜDÜCÜ ÖĞR. GÖR. HASAN KAZAK	
İSLAMİ AÇIDAN STRATEJİK LİDERLİK VE ÖZELLİKLERİ.....	29
MUSTAFA CİHAN YARALI DOÇ. DR. ALİ ÖGE	
ETİK VE AHLAK KAVRAMLARININ İSLAMİ AÇIDAN İNCELENMESİ VE BU KAVRAMLARIN İSLAM ÜLKELERİNİN EKONOMİK KALKINMA VE BÜYÜMELERİ ÜZERİNDEKİ MUHTEMEL ETKİLERİ.....	31
MEHMET EMİN ÇETİNTAŞ ÖĞR. GÖR. HASAN KAZAK	

İŞLETMELERİN PAZARLAMA FAALİYETLERİNE YÖNELİK TÜKETİCİ DÜŞÜNCELERİNİN İSLAM ETİĞİ PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ	32
DR. ÖĞR. ÜYESİ KAZIM MERT ARŞ. GÖR. DR. EMRE YILDIRIM	
SAVUNMA VE GÜVENLİK STRATEJİLERİ KAPSAMINDA İSLAM İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ ÜYESİ ÜLKELERİN ASKERİ HARCAMA PAYLARININ İNCELENMESİ	34
DOÇ. DR. BÜLEND AYDIN ERTEKİN	
İSLAMİ BANKALARDA KARLILIK DEĞİŞKENİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN PANEL VERİ ANALİZİ İLE BELİRLENMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ	36
PROF. DR. RAİF PARLAKKAYA DR. ÖĞR. ÜYESİ SUNA AKTEN ÇÜRÜK GÜLŞAH ŞEN	
BANKA TİPİ KARLILIK ETKİLER Mİ? MEVDUAT VE KATILIM BANKALARI ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR ARAŞTIRMA	38
DR. ÖĞR. ÜYESİ SUNA AKTEN ÇÜRÜK DR. ÖĞR. ÜYESİ ÜMRAN MÜNİRE KAHRAMAN MİNE İŞİK	
TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE KONKORDATO UYGULAMALARININ İSLÂM HUKUKU VE EKONOMİSİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	40
DOÇ. DR. AYHAN ORHAN MUHAMMED SAMİ AKKUŞ	
KATILIM BANKALARININ FİNANSAL PERFORMANSINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN BELİRLENMESİ: 14 ÜLKE ÜZERİNE BİR UYGULAMA	42
ONUR DEMİRTAŞ DR. MEHMET SABRİ TOPAK	
KARZ-I HASEN'İN KURUMSALLAŞMASINA DÖNÜK ÇALIŞMALARLA DESTEK: ROBERTSON GECİKMESİNİN FİNANSMAN KAYNAĞI OLARAK KULLANIMI	44
ARŞ. GÖR. KEREM PİRALİ DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞERİF CANBAY	
İSLAMİ GİRİŞİMCİLİK VE MEVCUT TEORİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI	45
DR. ÖĞR. ÜYESİ ŞERİF CANBAY DR. UTKU BÜYÜKILGAZ	
EKONOMİK KRİZLERİN KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	46
DOÇ. DR. FARUK AKIN	
TÜRKİYE İLE AYNI KREDİ NOTU GRUBUNDA YER ALAN İSLAM ÜLKELERİNİN MAKROEKONOMİK PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	47
DOÇ. DR. FARUK AKIN	
TÜRKİYE'DE ZEKÂTIN KURUMSALLAŞMASI VE DİYANET PERSONELİNİN BAKIŞ AÇISI HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA (KOCAELİ ÖRNEĞİ)	48
GÜNAY TERZİ PROF. DR. MAHMUT BİLEN	
IMPROVING QUALITY ASSURANCE FOR THE MEMBERS OF SHARIAH SUPERVISORY BOARD (SSB)..	50
DR. ÖĞR. ÜYESİ ADNAN OWEİDA DOÇ. DR. ABDURRAHMAN YAZICI	
ULUSLARARASI LİTERATÜRDE İSLAMİ FİNANSA YÖNELİK ELEŞTİRİLER	51
EMİNE MÜBERRA ÇAKIR DR. ÖĞR. ÜYESİ SUNA AKTEN ÇÜRÜK	

ORGANISATION OF ISLAMIC COOPERATION AS A SUPRANATIONAL ORGANIZATION	53
PROF. DR. İDRİS DEMİR	
BİREYSEL MÜŞTERİLERİN KREDİ KULLANIMLARINDA KATILIM BANKALARINI TERCİH ETME SEBEPLERİ	54
HACER KARAKAŞ İŞCAN DOÇ. DR. FERUDUN KAYA	
KARBONDİOKSİT EMİSYONU, FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI ÖRNEĞİ	55
DOÇ. DR. DURMUŞ ÇAĞRI YILDIRIM ÖĞR. GÖR. MERYEM İNCİ GÜLEN	
TÜRKİYE'DE KATILIM BANKALARI VE KONVANSİYONEL BANKALARIN YOĞUNLAŞMA ORANLARI VE PİYASA YAPISI YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI	56
RAHİME İLHAN MERVE PAŞAALISOĞLU MELEK KUMBAŞLI	
SİVİL HAVACILIK SEKTÖRÜNÜN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ: İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATINA ÜYE ÜLKELERE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME	57
DR. ÖĞR. ÜYESİ DENİZ MACİT ÖĞR. GÖR. SULTAN GEDİK GÖÇER	
TARIM PROJELERİNİN FİNANSMANINDA SELEM AKDİ YAKLAŞIMININ İSLAMİ FİNANS BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ	59
DR. ÖĞR. ÜYESİ TUĞBERK ÇİTİLCİ PROF. DR. MURAT AKBALIK	
DİNİ TUTUM AÇISINDAN TESETTÜR MODA GİYİM TERCİHİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK UYGULAMALI BİR ÇALIŞMA	61
ABDULVAHAP BAYDAŞ ŞULE SAY	
HELAL TURİZM KAPSAMINDA YAPILAN BİLİMSEL ÇALIŞMALARININ İÇERİKLERİNE YÖNELİK BİR ANALİZ	62
PROF. DR. MEHMET AKİF ÖNCÜ DOÇ. DR. MUAMMER MESCİ ASLINUR YAVUZ	
SOSYAL SERMAYE VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI ÖRNEĞİ	63
DOÇ. DR. DURMUŞ ÇAĞRI YILDIRIM DOÇ. DR. SEDA YILDIRIM PELİN DİBOOĞLU	
ETİK SORUNLARI ORTAYA ÇIKARAN BAZI TEKNOLOJİK EĞİLİMLER VE İSLAMİ AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ	64
PROF. DR. HÜSEYİN ALTAY	
AVRUPA BİRLİĞİ NUTS 2/TR63 ALT BÖLGESİNDE BELEDİYE BAŞKANLARININ LİDERLİK ANLAYIŞLARI VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER	66
PROF. DR. YAKUP BULUT DR. ÖĞR. ÜYESİ SONER AKIN	
İSLAM TOPLUMUNDA REFAHIN SAĞLANMASINDA PİYASANIN ROLÜ	68
PROF. DR. MUSTAFA AYKAÇ DR. İSKENDER GÜMÜŞ	
İSLAM İKTİSADINDA ÖLÇÜLÜLÜK İLKESİ	69
PROF. DR. MEHMET YÜCE	

AVRUPA VE DOĞAL KANUN ZİHNİYETİNİN ÇÖKÜŞÜ	70
DR. İPEK MADI DR. LEVENT COŞKUN ERKEKOĞLU	
İSLAM'IN TÜM ZAMANLARA HİTAP EDEN TOPLUM KURUCU DÜŞÜNCE YÖNTEMİ ; TEVHİDİ DÜŞÜNCE	72
OSMAN ŞİMŞEK	
İSLAM ÜLKELERİNDE SAĞLIK TURİZMİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	74
MAHİDE ÇİFTÇİ	
TÜRKİYE ÖZELİNDE GELİR DAĞILIMI ADALETSİZLİĞİ İLE MÜCADELE	75
TAMER SAMİ SERT DR. ÖĞR. ÜYESİ AHMET OĞUZ	
EKONOMİK BÜYÜME REFAH DÜZEYİNİ ARTTIRIYOR MU? SEFALET ENDEKSİ YAKLAŞIMI İLE TEST EDİLMESİ SEÇİLMİŞ İSLAM ÜLKELERİ ÖRNEĞİ (ENDONEZYA, İRAN VE SUUDİ ARABİSTAN)	76
DOÇ. DR. RIDVAN KARACAN	
MAKROEKONOMİK DEĞİŞKENLER İLE KATILIM ENDEKSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ.....	77
SEYFETTİN ERDOĞAN EMRAH İSMAIL ÇEVİK AYFER GEDİKLİ	
LEGAL AND SHARI'A RISKS IN ISLAMIC CAPITAL MARKET – A COMPARATIVE ANALYSIS OF SAUDI ARABIA AND MALAYSIA ARBITRATION LAWS	78
ASST. PROF, DR. ALBARAK HODA AHMAD DR. KHALED MOHAMMED AMAN	
POSTER BİLDİRİLER	
GÜMÜŞHANEVİ DERGÂHİNİN OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE İNSAN KAYNAĞINA KATKILARI	80
KENAN AYDIN	

MÜSLÜMAN ÜLKELERDE YOKSULLUK: KÖRFEZ İŞBİRLİĞİ KONSEYİ ÜZERİNDEN POLİTİKA ÖNERİLERİ

Doç. Dr. Sema Yılmaz Genç
Kocaeli Üniversitesi, KMYO
semayilmazgenc@gmail.com

Dr. Hassan Syed

BPP University
h.syed2@my.bpp.com

ÖZET: Yoksulluğun dini yoktur. Ancak din, kendi destekçilerini yoksulluğun giderilmesi noktasında güdüleyebilir. İslam, yoksulluğun üzerine gitmeye ve gidermeye yönelik Karz-ı Hasen ve Zekat gibi sistemlere sahiptir. İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) 53 Müslüman toplam 57 ülke üyeliğinden oluşmaktadır. Sahra Altı Afrika'ndan 25 İslam İşbirliği Teşkilatı üyesi dünyadaki en fazla yoksulluk çeken ülkeleri arasında yer almaktadır. İslam dünyasında yoksulluğun giderilmesine yönelik İİT'nin kararları yetersizdir. İçsel çekişmeler ile birlikte Arap-Arap olmayan partizan siyasi çekişmeleri İİT'i etkisiz bırakmaktadır. İslam Dünyası'nın temsil organı olarak İİT'nin rolü, Kral Faysal, Zülfikar Ali Butto, Edi Ameen ve Kaddafi gibi önde gelen mimarlarının öldürülmeleriyle birlikte azalmıştır. The Economist dergisi, Haziran 2019 tarihli haberinde 8 trilyon ABD dolarının dünyadaki Ulusal Varlık Fonları (UVF) tarafından kontrol edildiğini ortaya koymuştur. Bu UVF fonlarının 2 trilyon doları yalnızca dört Arap Körfezi ülkesi olan Suudi Arabistan, BAE, Katar ve Kuveyt tarafından tutulmaktadır. BAE, 2018 yılında Hindistan'da 75 milyar ABD dolarının üzerinde yatırım yapmıştır. Suudi Arabistan, 2018'de ABD altyapı projelerine 100 milyar ABD dolarının üzerinde yatırım yapmıştır. Bu Arap İslam ülkelerinin batılı kapitalist bankacılık sistemine faiz bazlı yatırımlara yatırım yapma konusunda hiç bir çekinceleri yoktur. Ulusal yatırım politikaları, dünyadaki milyonlarca fakir Müslüman'ın hayatını iyileştirmeye yönelik değildir. Mevcut durum itibarıyla İslami Finans, kendi devlet adamlarının bu İslam dışı yatırım uygulamalarını dile getirme noktasında isteksiz olan Şeriat heyetlerinde ciddi ölçüde etkilenmekte ve bunlar tarafından kontrol edilmektedir. Bu Arap liderler batı hükümetlerinin isteklerini yöneten kraliyet aileleridir. Bilimsel literatür aşırı yoksulluğun aynı zamanda aşırıcılığa da neden olduğunu göstermektedir. İslam Dünyası'ndaki aşırıcılık, Suudi Arabistan'daki radikal Vahabi aşırılık yanlısı hareketler ile finansman sağlamayla ilişkilidir. Bu makale, kaynak bakımından zengin Arap İslam ülkelerinin yatırım durumuna eleştirel bir bakış getirmektedir. Bu makalede, bu Arap İslam ülkelerinin İslam dünyasında yoksulluğu azaltmaya yönelik İslami finans temelli programları desteklemeye yardımcı olup olmadıkları üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yoksulluk, Refah, Körfez Arap Ülkeleri, Körfez İşbirliği Konseyi

POVERTY IN MUSLIM COUNTRIES: POLICY RECOMMENDATIONS OVER THE GULF COOPERATION COUNCIL

ABSTRACT: Poverty has no religion. Religion can however motivate its followers to eradicate poverty. Islam has such systems of Qard al-Hasan and Zakat to address and eradicate poverty. The Organisation of Islamic Conference (OIC) has 53 Muslim majority countries as its members out of its total membership of 57 countries. 25 members of OIC from Sub-Saharan Africa are amongst the most poverty stricken countries in the world. OIC agendas for eradication of poverty from the Islamic world are at best opaque. Internal strives and Arab-Non Arab partisan political strives has paralysed the OIC. The Economist revealed in its 2019 report that USD 8 trillion is controlled by the world's Sovereign Wealth Funds (SWF). USD 2 trillion of these SWF are held by only four Arab Gulf states Saudi Arabia, UAE, Qatar and Kuwait. UAE invests over USD 75 billion in India in 2018. Saudi Arabia invested over USD 100 billion in US infrastructure projects in 2018. These Arab Islamic countries have no qualms about investing in interest-based investments in the western capitalist banking system. Their national investment policies are not geared towards improving the lives of millions of poor Muslims across the world. Islamic Finance as it stands today is heavily influenced and controlled by Sharia boards that are reluctant to call out these un-Islamic investment practices of their national leaders. These Arab leaders are the royal families ruling at the pleasure of western governments. Scholarly literature proves that extreme poverty also leads to extremism. Extremism in the Islamic world is linked to the funding by radical Wahabi extremist movement in Saudi Arabia. This paper takes a critical look at the state of investments by resource-rich Arab Islamic countries. It will highlight if these Arab Islamic countries are helping to promote Islamic finance based schemes to alleviate poverty in the Islamic world.

Key Words: Poverty, Wealth, The Arabian Gulf, Gulf Cooperation Council

TÜRKİYE’NİN İSLAMİ FİNANS MERKEZİ OLABİLİRLİĞİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Erkan Tokucu

Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
erkan.tokucu@gmail.com

Arş. Gör. Samet Topal

Kafkas Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
asttopal@gmail.com

ÖZET: Ülkelerin finans merkezlerine sahip olmalarının, ülke ekonomileri üzerinde olumlu etkilere sahip olduğu bilinmektedir. Bu ekonomik faydayı elde etmek için Uluslararası Finans Merkezine sahip birçok gelişmiş ülke mevcut konumunu korumaya çalışırken, gelişmekte olan ülkeler ise kendi ülkelerinde Uluslararası Finans Merkezleri oluşturma çabası içindedirler. Bu amaca sahip olan ülkelerden biri olan Türkiye, 9. Kalkınma Planında öncelikle bölgesel, nihai olarak da küresel finans merkezi olmak amacıyla İstanbul Finans Merkezi Projesini açıklamıştır. Bu noktada Türkiye’nin finans merkezi olma amacına katkı sağlayacak ulusal ya da uluslararası faizsiz bankacılık ve finansal hizmetleri sunan finansal kurumların oluşturulması ile Türkiye hem geleneksel finans araçları anlamında hem de İslami finans alanında merkezi bir konuma sahip olabilir. Aynı zamanda bu durum Türkiye’nin yatırım-tasarruf dengesizliği gibi birçok ekonomik sorununun, faizsiz finans araçları ile çözümüne katkı sağlayacaktır. Bu çalışmada Türkiye’nin finans merkezi olabildiği çeşitli göstergeler altında tartışılacak ve İslami finans açısından Türkiye’nin yeri ve İslami Finans Merkezi olabildiği üzerinde durulacaktır.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, Finans Merkezi, Finansal Kurumlar

EVALUATION OF THE TURKEY’S POSSIBILITY OF ISLAMIC FINANCIAL CENTER

ABSTRACT: It is known that having financial centers of countries has positive effects on national economies. In order to achieve this economic benefit, many developed countries with International Finance Centers try to maintain their current position, while developing countries are trying to establish International Finance Centers in their own countries. Turkey which is one of the countries have this aim, has announced the Istanbul Finance Center Project with the aim of become a finance center priorly regional and finally global at the 9th Development Plan. At this point, with the creation of financial institutions which are offering national or international Islamic banking financial services that contribute the goal of Turkey’s becoming financial center, Turkey can have a central location in the sense of both traditional and Islamic finance. At the same time, this situation will contribute to the solution of many economic problems of Turkey such as investment-saving imbalance with Islamic finance tools. In this study, Turkey’s possibility of Islamic financial center will be discussed under various indicators and will focus on Turkey’s place and possibility of Islamic financial center in terms of Islamic Finance.

Keywords: Islamic Finance, Financial Center, Financial Institutions

FROM RCD TO ECO: CHALLENGES AND BEYOND

Dr. Hassan Syed

BPP University
h.syed2@my.bpp.com

Doç. Dr. Sema Yılmaz Genç

Kocaeli Üniversitesi, KMYO
semayilmazgenc@gmail.com

Prof. Dr. Rui Alexandre Castanho

WSB University
semayilmazgenc@gmail.com

ABSTRACT: On 19th April 1976, the Prime Minister of Pakistan, Zulfikar Ali Bhutto published a paper titled, “Regional Cooperation for Development (RCD): Challenges & Response”. Bhutto made a profound statement in the rubric of his historic paper. He said, “Iran, Pakistan and Turkey constitute a single civilization”. Those comments conveyed a powerful message to the world. Bhutto was a visionary and one of the most brilliant statesmen in the contemporary Asian political history. Bhutto, the democratically elected Prime Minister of Pakistan was hanged by the dictator General Zia Ul Haq the following year. RCD or Regional Cooperation for Development was established in the 1960’s as a development and security organization between Turkey, Iran and Pakistan. All three countries were amongst the fastest growing economies in Asia at the time. RCD was dissolved in 1979. As the regionalism started to re-emerge in the late 1980’s, ECO or Economic Cooperation Organisation was established in 1985. ECO’s secretariat is in Tehran, Iran. Turkey, Iran and Pakistan invited Afghanistan, Kazakhstan, Uzbekistan, Turkmenistan, Kyrgyzstan and Azerbaijan to join ECO. Combined as a region, these countries have immense reserves of natural and human capital resources. These countries are also part of the so-called cradle of human civilization. All ECO member-states are Islamic countries with deep socio-cultural ties with each other. This paper examines the potential of the ECO with the socio-political context of RCD as relayed by Bhutto in his paper. The paper argues the thesis that the potential of ECO is not fully realized. It then follows the logic that there may be internal as well as external geo-political influences that are hindering ECO from realizing its potential for the socio-economic benefits of the people of the region. The paper attempts to highlight some of those factors and propose recommendations to enhance the effectiveness of ECO.

Anahtar Kelimeler: Regional Cooperation for Development, Economic Cooperation Organization, Zulfikar Ali Bhutto, Regional Cooperation.

İSLAM ÜLKELERİ ARASINDAKİ ULUSLARARASI TİCARETİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Ahmed Yusuf SARIHAN

Bandırma Onyedli Eylöl Üniversitesi, Ö. S. U. B. F.

asarihan@bandirma.edu.tr

ÖZET: Küresel ticarete rekabet en sert koşulları ile katılımcılarını karşılamaktadır. Gelişmiş ülkeler uluslar üstü markaları ile küresel rekabeti domine etmektedir. Üstelik bu ülkelerin ticari gücü, dev markalar olmadan da gelişmekte olan ülkelerin çok üzerindedir. Bakıldığı zaman uluslararası ticaretin büyük çoğunluğunu gelişmiş ve batılı ülkelerin oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca kendi aralarındaki ticaretin de hayli yüksek oranlarda gerçekleştiği dikkat çekmektedir. Öte yandan İslam ülkelerinin dünya ticareti üzerindeki rolü batılı ülkelere kıyasla oldukça daha az paya sahiptir. Lojistik olarak da birbirleriyle ulaşım imkanları oldukça güçlü olan bu ülkelerin kendi aralarındaki ticaretin batı ülkelerinin ticari ilişkileri ile karşılaştırılması noktasında araştırma fikrinin doğmasına sebep olmaktadır. Bu bağlamda bu araştırmanın amacı İslam ülkeleri arasındaki uluslararası ticaretin ikincil verilere dayanarak yorumlanması ve İslam ülkeleri arasındaki uluslararası ticaretin geliştirilmesi noktasında öneriler sunulmasıdır. Buradan hareketle araştırmada İslam ülkelerinin ticaret hacimleri ve birbiriyle olan ticaret yoğunlukları değerlendirilmiştir. Araştırma sonucunda elde edilen bulgulardan hareketle İslam ülkelerinin birbirleri arasında ekonomik entegrasyonları artırıcı öneriler sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Uluslararası Ticaret, İslam Ülkeleri, İslami Finans, Bölgesel Ticaret

EVALUATION OF INTERNATIONAL TRADE BETWEEN ISLAMIC COUNTRIES

ABSTRACT: Competition in global trade meets its participants with the harshest conditions. Developed countries dominate global competition with their supranational brands. Moreover, the commercial power of these countries is far above that of developing countries even without giant brands. When we look at it, it is seen that developed and western countries constitute the majority of international trade. It is also noteworthy that the trade volume between these countries is quite high. On the other hand, the role of Islamic countries in world trade is much less than in Western countries. Transportation facilities between these countries is quite strong in the context of logistics, and the trade relations between these countries with the comparison of trade relations between the western countries leads to rise of the idea for research. In this context, the aim of this study is to interpret international trade between Islamic countries on the basis of secondary data and to propose recommendations on the development of international trade between Islamic countries. From this point of view, trade volumes and trade intensities of Islamic countries were evaluated in the study. Based on the findings obtained from the research, suggestions were made to increase the economic integration between Islamic countries.

Key Words: International Trade, İslam Countries, İslamic Finance, Regional Trade

CHALLENGES FACING THE DEVELOPMENT OF SUKUK MARKET AND THE WAY FORWARD

Assist. Prof. Dr. Tawfık Azrak

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
tawfik.azrak@asbu.edu.tr

ABSTRACT: Sukuk represents a new development in global capital market. It is one of the fastest growing sectors in Islamic finance and is considered by many as the most innovative product of Islamic finance. although this sector has developed at large percentages the last decade in many countiers, but still sukuk market face lots of challenges and issues from different perspectives. For examples, legal, economic, and shariah issues. This paper discusses some of these important challenges in the industry and analysis them by reviewing the existing and implemented sukuk structures and suggest some possible solutions. Our research findings indicate that lack of liquidity in the secondary market and complexity of the sukuk structures consider among the main current challenges facing the industry. On the other hand, the focus of the sukuk market shall not be only focusing how to raise funds or how to be accepted at the international financial institutions, although these are important objectives, but the most important one is to be Shariah compliant sukuk first and foremost.

Key Words: Sukuk, Capital Markets, Islamic Finance

SHARI'AH-COMPLIANT STOCK SCREENING: A CRITICAL ANALYSIS

Abdessamad Raghibi

ENCG - Ibn Zohr University
abdessamad.raghibi@edu.uiz.ac.ma

Prof. Dr. Lahsen Oubdi

ENCG - Ibn Zohr University
l.oubdi@uiz.ac.ma

ABSTRACT: Stock markets have always provided countries with an efficient tool to allocate their financial resources and hence, prosper their economies. Accordingly, Islamic finance has embraced stock market since the early 90s. The Islamic stock investment philosophy relatively converges with the ethical investment approach with regards to business activities and proceeds' management. Nevertheless, investors seeking shari'ah-compliant investment on stock markets are faced with a methodological obstacles concerning stock screening. Indeed, existing screening methodologies lack flexibility as they are mainly based on rigid ratios and irrelevant thresholds. The main questionable ratios largely debated on the literature remain debt and cash ratios as the thresholds which generate inefficient stock indices. Thus, our study will try to propose, through a critical analysis of the current screening methodologies, a new screening methodology based on optimal financial structure of each industry. The optimal levels are determined for each industry inside the stock market and are based on the existing literature addressing optimal corporate structures. The main outcome of our study is hence, to propose a new methodology that will overcome different loopholes addressed in the literature making our preliminary findings to set a new financial approach in building screening methodologies.

Key Words: Screening methodology, stock markets, optimal levels.

THE INTERSECTION OF ISLAMIC MICROFINANCE AND WOMEN'S EMPOWERMENT IN INDONESIA

Ninik Sri Rahayu

Faculty of Business Management-Afif, University of Shaqra Saudi Arabia
ninik.srirahayu2013@gmail.com

ABSTRACT: Baitul Maal Wat Tanwil (BMT), an Islamic Microfinance model in Indonesia is not originally designed for women, however women are the primary beneficiaries of BMT service. This paper aims to explore the origin of BMT establishment, initiator, vision and its intersection with women's empowerment issue. By employing qualitative approach, this study selected four BMTs in Yogyakarta province as a case study. This study found there are four critical groups that have a significant role in the development of Indonesian BMT: ICMI (Association of Indonesian Muslim Intellectual), Islamic mass organization (Muhammadiyah and Aisyiyah), NGOs, and local government. As for motive, the issues of loan sharks and poverty alleviation are the main factors driving the inception of BMTs. Furthermore, none of the BMTs in this study explicitly invokes women's empowerment in the organizational vision, despite women being their primary clients. It was also discovered that BMTs' preference for women did not related to gender ideological consideration, but rather motivated by business and pragmatic considerations.

Key Words: Baitul Maal Wat Tanwil, Islamic Microfinance, Women's Empowerment

KISA VADELİ FAİZLER İLE PİYASA FAZİLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Onur Sunal

Başkent Üniversitesi, Ticari Bilimler Fakültesi
sunalonur@gmail.com

ÖZET: Merkez Bankalarının hem kısa hem de uzun dönemli hedeflerine ulaşabilmek için kullandıkları politika araçları bulunmaktadır. Kısa vadeli faiz oranları bir kanal/koridor oluşturmak suretiyle mevduat kurumları için kısa vadeli borçlanmanın maliyetini belirlemektedir. Ne var ki kısa vadeli faiz oranlarının belirlenmesi konusundaki güç önemli ölçüde parasal aktarma mekanizması yoluyla piyasa faiz oranlarının hedef doğrultusunda ne hassasiyetle etkilenebildiği ile yakından ilişkilidir. Bu çalışmada 2011-2019 yılları arasında Türkiye'de kısa vadeli faiz oranları ile piyasa faiz oranları arasındaki ilişkinin hata düzeltme modeli yoluyla incelenmesi amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kısa Vadeli Faizler, Piyasa Faizleri, Merkez Bankaları, Hata Düzeltme Modeli

THE RELATIONSHIP BETWEEN SHORT TERM INTEREST RATES AND MARKET INTEREST RATES: THE TURKISH EXPERIENCE

ABSTRACT: Central banks have important policy instruments to reach their both long and short run goals. The short term interest rate targets create a channel/corridor which in practice sets the cost of over-night borrowing for depository institutions. The establishment of short term interest rates by the central banks though become a powerful policy instrument to the degree and extent they have impact on market interest rates. Hence, this relationship provides both the basis and the ground for a sound monetary transmission mechanism that functions efficiently. Moreover, the guidance of markets by the central banks rather than market expectations dominating policy changes are also important as this is an essential tool for signalling the expectations about the future rate of market interest rates or the yield curves. Therefore the relationship between the short term interest rates set by the central bank and the market interest rates will be investigated by using an error correction model for the Turkish Economy for 2011- 2019 period.

Key Words: Short Term Interest Rates, Market Interest Rates, Central Banks, Error Correction Model

MEVDUAT VE KREDİ FAİZLERİ İLİŞKİSİ: UZUN DÖNEM BİR MARJ NÖTÜRLÜĞÜ VAR MI?

Doç. Dr. Onur Sunal

Başkent Üniversitesi, Ticari Bilimler Fakültesi
sunalonur@gmail.com

ÖZET: Ticari bankalar ödeme sistemi ve kredi piyasalarının merkezinde bulunmaktadır. Para teorisinden bilindiği üzere bu kurumlar kredi vermek suretiyle çoklu mevduat ve para yaratmak imkanına sahiptirler. Kısa vadeli borçlanma ve uzun vadeli kredi arzı, faiz, likidite ve diğer piyasa risklerinin varlığı altında bankaların karlılıklarını net faiz marjları üzerinden belirlemektedir. Ticari bankaların mevduat tedarik etmeye olan bağımlılıkları, pasiflerini vade ve araç bakımından çeşitlendirebilmek konusundaki kısıtlarda göz önüne alındığında özellikle yükselen faiz dönemlerinde risk ve maliyetlerin doğrudan kredi faizlerine yansımaya neden olmaktadır ki bu durum bankaların maruz kaldıkları asimetrik bilgi sorunlarını (ters seçim ve ahlaki tehlike) derinleştirmektedir. Bu çalışmada mevduat faizleri ve kredi faizleri arasındaki ilişki hata düzeltme modeli yoluyla incelenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Mevduat faizi, kredi faizi, bankalar, Türkiye

Bank Deposit and Lending Rates: Is There a Long Term Margin Neutrality?

ABSTRACT: The depository institutions are at the center of both the payments and the credit system. As it is well known from the monetary theory that these institutions mainly the commercial banks create multiple deposits via their lending activities while creating money as well. In fact borrowing short and lending long with the presence of such risks as the interest, liquidity and other market risks determine the profitability of banks via the changes in net interest margins. The dependence of banks on deposits at the absence of effective liability diversification opportunities both in terms of maturity and in terms of instruments tend to levy the burden of borrowing costs directly to the lending rates especially during periods of rising short term interest rates which also expose banks to more asymmetric information problems such as increased risk of adverse selection and moral hazard issues. Consequently, the aim of this study is to reveal the relationship between bank deposit and lending rates in Turkey.

Key Words: Deposit rates, lending rates, banks, Turkey

COMPARATIVE ANALYSIS OF VALUE-AT-RISK, STRESSED VALUE-AT-RISK, AND EXPECTED SHORTFALL IN THE LIGHT OF THE NEW BASEL ACCORDS: EVIDENCE FROM OIC COUNTRIES

Anas Alaoui Mdaghri

ENCG - Ibn Zohr University,
anas.alaouimdaghri@edu.uiz.ac.ma

Abdessamad Raghbi

ENCG - Ibn Zohr University,
abdessamad.raghbi@edu.uiz.ac.ma

Prof. Dr. Lahsen Oubdi

ENCG - Ibn Zohr University,
l.oubdi@uiz.ac.ma

ABSTRACT: The Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) has recently pointed to the possibility of phasing out the use of Value-at-Risk (VaR) and replacing it with the Conditional VaR (C-VaR) also known as Expected Shortfall (ES). In fact, financial institutions have been using the conventional VaR to compute their capital requirement to cover for unexpected future losses on its portfolio. However, the best measure for risk calculations has not yet been clearly defined in risk management literature. Hence, this paper conducts a comparative study between two risk measures, Value at Risk (VaR) and Expected Shortfall (ES) in their ability to capture risk associated with tail thickness. Using historical daily return data of market indexes of the Organisation of Islamic Cooperation countries (OIC countries), we test the two measures under both normal and stressed market conditions. It also aims to analyze the application of VaR and ES in practice as regulatory risk measures, specifically within the Basel III framework. The results show that ES is a best estimator of market risk during stressed periods. However, during normal periods, the results demonstrate that the VaR is not too far from the ES.

Key Words: OIC countries, Value-at-Risk, Expected Shortfall, Basel III

İRAN TÜRKİYE ARASI İTHALAT, İHRACAT GEÇMİŞİ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ

Dr. Erkut Akkartal
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Fakültesi
Uluslararası Ticaret ve Lojistik

Elnaz Abdollahzadeh
Yeditepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler
elnaz.abdollahzadeh@std.yeditepe.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmada Türkiye ile Orta Doğu ülkelerinden İran arasındaki ticari ilişkiler incelenmiştir. Türkiye ve çalışmaya konu olan İran ortak bir tarihi ve kültürel mirası paylaşmakla birlikte kuvvetli ticari ilişkilere sahiptirler. Türkiye ile Orta Doğu ülkeleri ve İran arasındaki ikili ticari ilişkilere bakıldığında bu ilişkilerin genel itibarıyla uzun dönemde artış eğilimi sergilemesine rağmen kısa dönemli azalışların da yaşandığı görülmektedir. Bu azalışların temelinde farklı gerekçeler söz konusu olabilmektedir. İki ülke arasında yaşanan siyasi gerilimler ticari ilişkileri olumsuz etkileyebilmektedir. Küresel düzeyde yaşanan ekonomik ve finansal krizler ile uluslararası toplumun birlikte hareket etmek zorunda olduğu durumlar da iki ülke arasındaki ticari ilişkileri etkilemektedir. ve yazı sonunda da iki ülke arasında nasıl bir yol izlenmeli ki ongorülen ticari hedefe ulaşım sağlansın.

Anahtar Kelimeler: İran ve Türkiye Arası Ticari İlişkiler

TURKEY AND IRAN IMPORT/EXPORT HISTORY, FUTURE, AND THE CURRENT SITUATION

ABSTRACT: We studied 2 important countries of middle east iran and turkey's trade history and their present situation and also our expectation from the 2 country's future. Turkey and Iran have similar cultural and historical heritage, this is very important issue to have strong trade relationships. Referring to bilateral trade relations between Turkey and Middle East countries and Iran, despite the upward trend in the long term as general merchandising of these relationships is seen that in the short-term decline experienced. There are different reasons for these decreases. Political tensions between the two countries may negatively affect trade relations. and finally we discussed the ways that can help to improve Iran and Turkey's trade level .

Key Words: Iran and Turkey Import Export History Future and Present

ALTIN NEDEN GÜVENLİ LİMAN?

Prof. Dr. Erdal Tanas Karagöl

Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi

ÖZET: Küresel ekonomide artan belirsizlikler, ticaret engelleri ve jeopolitik riskler uluslararası arenada güven ortamını ve yatırımları olumsuz anlamda etkilemektedir. Uluslararası kuruluşlar tarafından gerçekleştirilen küresel ekonomik büyüme tahminlerinde aşağı yönlü revizyonların en önemli gerekçeleri arasında belirsizlik ve risk faktörü yatmaktadır. ABD-Çin ticaret savaşları gölgesinde büyüme görünümünde zayıflamalar devam ederken Avrupa ekonomisindeki kırılganlıkların da aynı şekilde sürdüğü görülmektedir. Bu kapsamda ülkelerin altın talebinde artışa gitme eğiliminde olduğu gözlemlenmektedir. Her dönem güvenilir bir yatırım aracı olarak görülen altın, özellikle risklerin yoğunlukta olduğu dönemlerde güvenli bir liman görevi üstlenmektedir. Önümüzdeki dönemde, ülkelerin altın talebindeki artışın istikrarlı bir seyirde devam etmesinin hem altın fiyatlarında artışı beraberinde getirmesi hem de dünya finans sisteminde altının rolünü daha da arttırması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: Altın, Altın Talebi, Küresel Ekonomi

WHY IS GOLD SAFE PORT?

ABSTRACT: Increasing uncertainties, trade barriers and geopolitical risks in the global economy affect adversely the confidence environment and investments in the international arena. Uncertainty and risk factors are among the most important reasons for downward revisions in global economic growth forecasts made by international organizations. While the weakening of the growth outlook continues due to the US-China trade wars, it is observed that the fragilities in the European economy continue. In this context, it is seen that gold demand of countries tends to increase. Gold, which is regarded as a reliable investment instrument every period, acts as a safe port especially in periods of high risk. In the following period, it is expected that the increase in the gold demand of the countries will both lead to the increase in gold prices and will further increase the role of gold in the world financial system.

Key Words: Gold, Gold Demand, Global Economy

DAVRANIŞSAL İKTİSAT, ETİK VE İSLAM İKTİSADI: KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZ

Enes Cengiz Oğuz

The University of Essex, Behavioural economics

cengizoguz@hotmail.de

Prof. Dr. Mehmet Saraç

İstanbul Üniversitesi

ÖZET: Bu çalışmada davranışsal iktisadın psikolojik ön yargılarda hesaba katmadığı etik, ahlak ve bireylerin inançları gibi durumlar ele alınmıştır. Ünlü Düşünürlerin (Gazali, İbn-i Haldun, Adam Smith, Max Weber) perspektifinden din ve ahlaka bakışları ile İslam İktisadı davranışsal iktisada ne tür bir açılım getirebilir sorularına cevap aranmıştır. Homoislamicusa göre referansa bağlı hareket etmede temel kıstas her zaman iktisadi durum değil, farklılıkların ortaya çıktığı etik düşünceler de önemlidir. Modern iktisat teorisindeki birey için diğerini öncelikle anlamındaki “diğergamlık”, “erdem ve ahlak” kendi çıkarından sonra gelir ve ikincil düzeydedir. Diğerkâmlıktan yoksun bir şekilde kendi çıkarı peşinde koşan modern bireyin ve kapitalizmin en önemli gücü olan sermaye sınıfının vicdan ve ahlak duygusunu dışlayan yaklaşımıyla erdemler kaybolabilmektedir. Bunlara bencillik, hırs ve başkasından daha fazla kazanma arzusu da dâhil olduğunda toplumun gelir seviyesi yükselse bile bu durum, bireylerin yüzünü güldürmekte yetersiz olabilmektedir (Bulut, 2015). Etkinlik yalnızca maddi ölçüte göre değil, etik, dini ve ahlaki amaçlarla da ölçülebilmektedir. İslami literatür, israf ve kaynak sömürsü problemlerinin çözümü için sosyal/etik/ahlak kuralları olan seçenekler sunmaktadır (Asutay, 2008). Alışlagelmiş iktisat teorisi göre toplumu bireyler oluşturduğu için bireylerin hal ve davranışları toplumun davranışlarını anlamada bize yardımcı olur. Tüketimin ne kadar yapıldığından ziyade nasıl yapıldığı, etik ve ahlaki değerlerin gözetilip gözetilmediği İslamiyet’in sonuca değil sürece odaklanma prensibidir (Eğri, vd. 2014). Bulgular • İktisadi bir olayda etik değerler ve din ile piyasa arasında bir ahenk olduğu için meşru kar, adil ücret, adil fiyat ve toplumun refahı gibi konular da fonksiyona dâhil edilmelidir. • İslami öğretiler, komşusu açken yiyebileceğinden daha fazlasını elinde bulundurmamayı hoş karşılamaz. İktisadi teoriler genelde sonuç odaklı olabilmekte ve bir ekonomik programı değerlendirmek için, o politikanın sonuçlarıyla ilgilenmektedir. • İş birliği ve kardeşlik ruhunu işaret eden İslam ise bireyler birbirlerine karşı görev ve sorumluluklarını bildiği takdirde ve o toplumun elinde yeterli kaynak olduğu sürece bütün ihtiyaçlar karşılanabilmektedir. • Etik ve sosyal değerler iktisadi değerlere, seküler iktisadi hedeflere nazaran daha çok tercih edilebilmektedir (Asutay, 2008).

Anahtar Kelimeler: Davranışsal iktisat, İslam iktisadı, Etik, Ahlak, Adil Hizmet

BEHAVIOURAL ECONOMICS, ETHIC AND ISLAMIC ECONOMICS: A COMPARATIVE ANALYSIS

ABSTRACT: Morality and beliefs of individuals, which behavioural economics does not take into account in psychological biases are discussed. From the perspective of the prominent thinkers and their outlook on religion and morality, it was sought to answer the questions of what kind of expansion can be introduced in behavioural economics. According to Homoislamicus, the essential criterion for reference-based action is not always the economic situation, sometimes ethical considerations in which differences arise. In modern economic theory, "altruism" and "ethical and moral", which means to prioritise the other for the individual, come after the self-interest and are at the secondary level. An individual deprived of altruism can be lost under the approach that excludes the sense of conscience and morality of the modern individual who pursues his interests and the capital class, the most crucial power of capitalism. These include selfishness, ambition and the desire to earn more than others, but even if the income level of the society rises, it may be insufficient to make people happy (Bulut, 2015). Efficacy can be measured not only according to material criteria but also for ethical, religious and moral purposes. Islamic literature offers options with social/ethical rules for solving wastage and resource exploitation problems (Asutay, 2008). According to the conventional economic theory, individuals form society and individuals' behaviour helps us to understand the behaviour of society. • In an economic event, ethical values and harmony between religion and the market should include issues such as legitimate profits, fair wages, fair prices, and the welfare of society. • Islamic doctrine does not welcome having more than eating when their neighbour is hungry. Economic theories can often be outcome-oriented and deal with consequences of that policy to evaluate a commercial program. • Ethical and social values can be preferred more than economic values and secular financial goals (Asutay, 2008)

Key Words: Behavioral economics, Islamic economics, Ethics, Ethics, Fair Service

INNOVATION IN ISLAMIC FINANCIAL SOLUTIONS FOR STARTUPS

Dr. Öğr. Üyesi Betül Açıkgöz

Bozok Üniversitesi, IIBF

betul@scarletmail.rutgers.edu

ABSTRACT: History of business roots back to very early ages which is also based on history of human society and civilization. To establish a business and keep it sustainable has always required financial resources. These resources could be in two forms as equities and loan. Entrepreneurs have raised these sources to grow and expand their businesses in the competitive world. Crowdfunding is a new type of financial support from masses to accomplish a project such as an audio album, a software program, a social responsibility movement or a product design. This could be in the form of a reward, fund-raising activity, equity or loan. Crowdfunding is a recent valuable method to finance the operations of newly established startup companies. Startup companies who have lucrative business ideas but lacking of external funds to carry out their projects are in need of financial capital. They usually apply bank credits, subsidies or grants from government agencies, angel investors or joint ventures. To clear away the financial challenges, crowdfunding provides little amounts of funds from a number of investors. In this kind of financing, the financial institutions such as banks particularly transaction fees are eliminated. The creditor and the startup company meets on the online platform. Although it is a very new application in emerging markets, the crowdfunding is of very broad use in the US and Europe. This study aims to provide various experiences from Economic Cooperation Organization about the crowdfunding and its contribution on new investments and economic development.

Key Words: Crowdfunding, Islamic finance, capital markets, entrepreneurship, Economic Cooperation Organization

PARTICIPATORY BANKS IN TURKEY: ISSUES AND PROPOSES STRATEGIES

Zulfahmi

Islamic Banking and Finance, International Islamic University Malaysia Head of Islamic Economic Law Study Program, Nida El-Adabi Islamic College, Bogor West Java – Indonesia
zf.takaful@gmail.com

Mohammad Mahbubi Ali

Head of Economics, Finance, Awqaf and Zakat, Associate Fellow International Institute of Advanced Islamic Studies (IAIS) Malaysia
mahbubi@iais.org.my

Prof. Dr. Rusni Hassan

Islamic Banking and Finance, International Islamic University Malaysia
hrusni@iiu.edu.my

Dr. Öğr. Üyesi Kamola Bayram

Islamic Banking and Finance, KTO Karatai University, Turkey
Kamola.bayram@karatay.edu.tr

ABSTRACT: Not much research has been carried out to examine participatory banks in Turkey. This is despite the fact that Turkey has a long history in Islamic civilisation. The legacy of strong Islamic law, the majority Muslim population, and the strategic location of the country have failed to serve as catalyst to boost market share of participation banks in the country. The present study aims to explore problems, solutions, and strategies for developing participation banks in Turkey. The study is a library research benefitting from various sources of literature, namely books, journals, and other sources. The preliminary finding shows that the problems of participatory banks in Turkey are derived from both internal and external factors. Lack of understanding, lack of skills, and lack of sharia governance are the main problems from the internal factors. Lack of regulatory support, lack of public literacy, lack of academic research and educational institutions, and a regulatory state system are the primary problems from external factors. Concomitantly, the study suggests two main solutions, namely internal solution and external solution, as well as strategies to address the problems. This study could serve as reference point for the regulator in formulating appropriate policy strategies to increase market share of participatory banks in Turkey.

Key Words: Participation Bank, Turkey, Problems, Solutions, Strategies.

DEVELOPING THE TAKAFUL SECTOR IN UGANDA: A PROSPECTIVE ANALYSIS BASED ON THE THEORY OF REASONED ACTION

Dr. Kasule Twaha Ahmed

Islamic University in Uganda, Faculty of Management Studies
tahakasule@gmail.com

ABSTRACT: This study set out to examine the extent to which Attitude and Subjective norm influence people's intention to embrace Takaful (Islamic Insurance) in Uganda. In 2016, Uganda joined the rest of the world in opening up to Islamic finance, through an amendment of her Financial Institutions Act of 2004. The purpose of developing the Takaful sector is to expand the range of products on the market and improve the level of insurance penetration which is presently standing at a very low rate (0.81 percent). This study has applied Structural Equation Modeling (SEM) and has found that both Attitude and Subjective norm have positive and significant effects on the respondents' intention to embrace Islamic insurance. The estimated path coefficients are obtained at a 5 percent level of significance and the fit indices are satisfactory for both the measurement and structural models.

Key Words: Uganda, Takaful sector, Theory of reasoned action, Prospective analysis and Structural equation modeling.

EQUALITY-EFFICIENCY TRADE-OFF: MYTH OR FACT? ISLAMIC AND EMPIRICAL INVESTIGATION

Prof. Dr. Ahmed S. Abou-Zaid

Eastern Illinois University U.S.A and Suez University Egypt
asabouzaid@eiu.edu

Dr. Omar Kachkar

Ibn Haldun University, Turkey

ABSTRACT: This paper examines the prospects and challenges of using zakah funds as an instrument to extend microfinancing to refugees in microenterprise support programs. According to the literature, lack of funds represents a fundamental obstacle in supporting refugees' livelihood in particular microcredit and microfinance programs. Zakat is one of the five pillars of Islam that all Muslims have to pay 2.5 percent of their wealth every year to the poor and needy. Refugees represent one of the main beneficiaries of zakah. Recently the UNHCR has established zakah funds to mobilise zakah funds to help refugees. This paper argues that instead of giving the refugees cash money, zakah fund or at least part of the zakah funds can be used to provide microcredit grants to support the refugees and help them to help themselves. Despite all the challenges of microfinance programs in particular in the context of refugees, well-designed microfinance programs can provide a more sustainable solutions to refugees in particular those trapped in protracted situations.

Key Words: Refugees Entrepreneurship, zakah funds, Sustainable solutions

KATILIM BANKACILIĞININ TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ İÇERİSİNDEKİ PAYI ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç. Dr. Faruk Akın

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi
drfarukakin@gmail.com

ÖZET: İslami finans gerek küresel finans piyasalarında gerekse ülkemizde gelişime açık potansiyel bir alan olarak kabul edilmektedir. İslami finansın özellikle son yıllardaki gelişimini Müslüman nüfusun hakim olduğu ülkelerden ziyade nüfusunun büyük bir kısmının gayrimüslimlerin oluşturduğu ülkelerde gerçekleştirdiği görülmektedir. İslami finans piyasasının en büyük ayağını islami bankacılık oluşturmaktadır. İslami bankacılığın son yıllarda gösterdiği performans ile konvansiyonel bankalara göre daha hızlı büyüdüğü görülmektedir. Türkiye'de katılım bankacılığı otuz dört yıldır Türk finans sektörü içerisinde yer almaktadır. Bu çalışmanın amacı, katılım bankacılığının Türk bankacılık sektörü içerisindeki payını yıllar itibarıyla ortaya koyarak gelişimini gözler önüne sermektir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre katılım bankaları kuruldukları günden günümüze kadar Türk bankacılık sektörü içerisinde önemli bir gelişim göstermesine karşılık katılım bankalarının bankacılık sektörü içerisindeki payının istenilen seviyeye ulaşmadığı görülmektedir. Günümüzde katılım bankacılığının Türk bankacılık sektörü içerisindeki payı mevcut potansiyelden daha az olsa da gelecek için büyük bir gelişim potansiyeline sahip olduğu da görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslami Bankacılık, Faizsiz Finans, Katılım Bankacılığı, Bankacılık Sektörü

AN EVALUATION ON THE SHARE OF PARTICIPATION BANKING IN THE TURKISH BANKING SECTOR

ABSTRACT: Islamic finance is accepted as a potential area for development both in global financial markets and in our country. It is seen that the development of Islamic finance especially in recent years has been realized in non-Muslim countries rather than the Muslim-dominated countries. The largest pillar of the Islamic financial market is Islamic banking. It is seen that Islamic banking has grown faster than conventional banks with its performance in recent years. Participation banking has been in the Turkish financial sector for thirty-four years. The aim of this study is to reveal the share of participation banking in the Turkish banking sector by years and to show its development. According to the results of the study, although participation banks have made significant progress in the Turkish banking sector since the day they were established, it is seen that the share of participation banks in the banking sector has not reached the desired level. Today, although the share of participation banking in the Turkish banking sector is less than its current potential, it is seen that it has a great development potential for the future.

Key Words: Islamic Banking, Interest-free Finance, Participation Banking, Banking Sector

İSLAM EKONOMİSİNDE YOKSULLUKLA MÜCADELEDE VAKIFLARIN ÖNEMİ

Yasemin Fındık

Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
yasemin@ifn-auto.com

ÖZET: 2018 küresel adaletsizlik dünya yoksulluk ve eşitsizlik raporuna göre; dünyadaki en zengin 42 kişinin mal varlığı, dünya nüfusunun %50'sine tekabül eden 3,6 milyar insanla eşittir; en zengin 10 ülkenin geliri de en fakir 10 ülke gelirin tam 77 katıdır. Küresel adaletsizliğin rahatsız edici boyutlarda olması, dünya kaynaklarının adaletsiz dağılımı açlık, savaşlar, çatışmalar ve sosyal problemlerin yanı sıra yoksulluğu da beraberinde getirmiştir. Bu çalışmada yoksullukla mücadelede, yüzyıllardır insan odaklı hizmet anlayışını geliştirmiş, “alan el” ile “veren eli” buluşturan, topluma ahlak, fazilet, sevgi ve saygı hisleri aşıl原因an, toplumun sosyal ekonomik ve kültürel hayatına önemli ölçüde katkıda bulunan vakıf kültürünün önemi ilgili kaynakların taranması ile ortaya konulmuştur

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, Yoksulluk, Vakıf

THE IMPORTANCE OF FOUNDATIONS IN COMBATING POVERTY IN ISLAMIC ECONOMY

ABSTRACT: According to the 2018 global injustice world poverty and inequality report; the wealth of the 42 richest people in the world is equal to 3.6 billion people, which accounts for 50% of the world's population; the income of the 10 richest countries is 77 times the income of the poorest 10 countries. The disturbing dimensions of global injustice and the unfair distribution of world resources have brought poverty along with hunger, wars, conflicts and social problems. In this study, the importance of foundation culture, which has developed human-oriented service understanding for combating poverty, brings together “receiving hand” and “giving hand” instills feelings of morality, virtue, love and respect to society, and which contributes significantly to the social, economic and cultural life of the society in the fight against poverty, has been revealed by scanning related resources.

Key Words: Islamic Economy, Poverty, Foundation

İSLAMDA SOSYAL VE EKONOMİK DENGE NOKTASI KARZ-I HASEN

Öğr. Gör. İsmail Kılıçaslan

Kocaeli Üniversitesi, kocaeli myo

isokaslan@kocaeli.edu.tr

ÖZET: Ekonomik hayatın baskısını bir nebze olsa azaltabilmek amacını güden ve inananların birbirleriyle kardeş olduğunu dolayısıyla komşusu aç iken tok olarak yatmanın mümkün olmayacağını savunan son din İslam, aslında tamamıyla bir sosyallik üzerine kurulmuştur. Birbirlerinden daha fazlasını istemek suretiyle menfaat beklentisi içine girmenin (ki bunun direk adı faiz'dir) yasaklandığı mükemmel din İslam; insanların sadece manevi cephesini geliştirme, insanları yalnızca kulluğa davet etmekten ziyade insanları insan olmaya çağıran bir dindir. Toplumda birbiriyle yaşama standartlarını koyan, hayvanlarla insanlar arasındaki hukuki çizgileri belirleyen, çevre bilincini bin dört yüz sene önce vurgulayan dindir İslam. İnsanlığa ilk tebliğinden bu güne kadar hala anlayamadığımız ve günler geçtikçe idrak etmeye çalıştığımız mucizeleri yavaş görmeye çalıştığımız dinimiz İslam faizi, kumarı, içkiyi... vb. gibi bir belaları yüzlerce, binlerce yıl önce yasaklayarak toplumun var olma tehlikelerinin önüne bent olmuştur. Ateş düştüğü yeri yakar tabirinde insanların ne zaman nasıl sıkıntılara düşeceğinin belli olmayacağı ve sadece kendi sıkıntılarını hissedebileceğini ama aslında biz duymasak da hissedemesekte dostumuzun arkadaşımızın kardeşimizin sıkıntılarına karşı duyarsız olmamız gerektiğini de vurgulamaktadır. Bu çalışmada İslam dinin sosyal ve ekonomik hayattaki sıkıntıları önceden görüp tedbir amaçlı kur'an-ı kerim de karz-ı hasen tabiri olarak 6 yerde türevleri şeklinde ise toplamda 13 yerde geçen insanların birbirlerine karşı maddi destek ve katkılarını anlatan tabirlerle ekonomik gerçekler arasında ilişki anlatılmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Karz-I Hasen, İslam Ekonomisi, İslamda Sosyal Hayat

SOCIAL AND ECONOMIC BALANCE POINT IN ISLAM: KARZ-I HASEN

ABSTRACT: The last religion Islam, which aims to alleviate the pressure of economic life to some extent and argues that believers are brothers with each other and therefore cannot sleep full while its neighbor is hungry, is actually built on sociality. Islam is the perfect religion where it is forbidden to seek interest (which is directly called interest) by asking for more of each other; it is a religion that invites people to become human rather than simply inviting people to merry. Islam, which sets the standards of living with each other in society, determines the legal lines between animals and humans and emphasizes environmental awareness a thousand and four hundred years ago. Our religion, which we still do not understand since the first communiqué to humanity and try to realize the miracles that we try to comprehend gradually as the days go by, are the Islamic interest, gambling, drinking... etc. Hundreds, thousands of years before the dangers of the existence of society has been blocked by prohibiting. The term fire emphasizes that it is not clear how and when people fall into trouble and that they can only feel their own distress, but even if we cannot hear it, our friend should not be insensitive to our friend's problems. In this study, it is tried to explain the relationship between economic realities and economic realities in terms of the financial support and contributions of people in 13 places in the form of karz-i hasen in 6 places as a precautionary measure for the purpose of preempting the problems of Islamic religion in social and economic life.

Key Words: Karz-I Hasen, Islamic Economy, Social Life İn İslam

DÜNYADA YÜKSEKÖĞRETİM DÜZEYİNDE İSLAM EKONOMİSİ EĞİTİMİNE GENEL BAKIŞ VE TÜRKİYE İÇİN ÖNERİLER

Mustafa Malkoç Yaşar

Giresun Üniversitesi

malkocyasar@gmail.com

ÖZET: 1970’li yılların ortalarında ayrı bir disiplin olarak bilim sahnesine çıkan İslam Ekonomisi gelişen global endüstriye paralel olarak önemini giderek arttırmaktadır. 1976 yılında Mekke, Suudi Arabistan’da Kral Abdülaziz Üniversitesi tarafından düzenlenen ilk uluslararası İslam Ekonomisi konferansı disipline bir başlangıç noktası olarak kabul edildiğinde, bu konferansın üzerinden geçen yaklaşık yarım yüzyıl içerisinde İslam ekonomisi eğitiminde çeşitli gelişmeler ortaya çıkmıştır. İslam ekonomisinin global ölçekte öneminin artması, İslam ekonomisi eğitimi açısından Türkiye’nin önüne çeşitli fırsatlar çıkartmaktadır. Bu kapsamda çalışmanın amacı İslam Ekonomisi eğitiminin mevcut durumunu ortaya koymak ve bu alanda Türkiye’nin yapabileceklerini tartışmaya açmaktır. Çalışmada Yükseköğretim Kurumu istatistiklerine dayanılarak yapılan analizlerde İslam Ekonomisi eğitime lisans düzeyinde talep olduğu gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslam Ekonomisi, Yükseköğretim, Türkiye

AN OVERVIEW OF ISLAMIC ECONOMICS EDUCATION IN THE WORLD AND SUGGESTIONS FOR TURKEY

ABSTRACT: Islamic Economics which has been on the science stage as a separate discipline since mid-’70s is getting more important with the developing global industry. The first international Islamic Economic conference which was held in Mecca, Saudi Arabia by King Abdulaziz University in 1976 can be taken as a starting point. Many developments have been occurred in Islamic Economics education since that starting point. Turkey has some opportunities with an increase in the importance of Islamic Economics education. In this study, the aim is to argue the current situation of Islamic Economics education in the world and also to discuss opportunities for Turkey. The results based on Turkey Higher Education Council statistics showed that there is a demand for Islamic Economics education at bachelor's level of study.

Key Words: Islamic Economics, Higher Education, Turkey

PROFIT-AND-LOSS SHARING VERSUS CREDIT NEW MONETARIST APPROACH

Ahmed Stitou

Paris II Assas University

ahmed.stitou@gmail.com

ABSTRACT: The purpose of this paper is to compare two models of corporate banking: on the one hand, a conventional model in which banks accept deposit from savers against a predefined interest rate and make loans for entrepreneurs. On the other hand, a Profit-And-Loss Sharing (PLS) model in which banks operate Profit-Sharing Investment Accounts (PSIA) on behalf of their savers, and enter into PLS joint-venture with entrepreneurs. We analyze the transmission mechanism of the monetary policy by examining in which extent changing the inflation rate affects the entrepreneur's choice of internal financing, and the optimal financial contract negotiated with banks. We investigate also, on a macroeconomic level, how the monetary policy affects the aggregate investment, the aggregate output, and the social welfare in the steady state equilibrium. To deal with these questions, we adopt a tractable New Monetarist model, in the spirit of Lagos and Wright (2005), and calibrate it to match U.S data. Our model states that less wealthy (more-liquidity constrained) entrepreneurs prefer PLS-financing over credit-financing because it allow them to obtain more external financing, undertake larger projects and get more benefits. The opposite is true: more wealthy entrepreneurs prefer credit financing over PLS financing. From a macroeconomic perspective, we show that the PLS-based banking dominates the credit based banking across a wide range of inflation rates, above certain threshold, provided that agency costs are not excessively high.

Key Words: Monetary Policy, Corporate Finance, Profit-And-Loss Sharing.

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN İSLAMİ FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİ BELİRLEMeye YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: KASTAMONU ÜNİVERSİTESİNDE BİR UYGULAMA

Öğr. Gör. Mehmet Büyüközkök

Kastamonu Üniversitesi, DADAY MYO
mboyukozkok@kastamonu.edu.tr

Öğr. Gör. Yahya Sönmez

Kastamonu Üniversitesi, DADAY MYO
yahyasonmez@kastamonu.edu.tr

ÖZET: Ekonomik gelişmelerin hızla yaşandığı günümüzde bireyler artık parayı daha iyi ve yetkin bir şekilde kullanabilmeyi amaçlamaktadır. Finansal okur yazarlık asgari düzeyde finansal teorik bilgi, finansal ürünleri tanıyabilme ve bu bilgileri uygulayabilme kabiliyetini ifade etmektedir. Bireylerin finansal okur yazarlık seviyesinin artması gündelik olarak karşılaşılan finansal sorunları çözüme ulaştırmakla birlikte aynı zamanda finansal sistemin etkinliğinin artmasına da katkı sağlamaktadır. Finansal okur yazarlık düzeyinin artması bireylerin finansal kararları doğru bir şekilde almalarını sağlamaktadırlar. Doğru finansal kararlar alan bireyler hatalı yatırımlardan doğacak finansal kayıplarını engelledikleri gibi kazançlarını arttıracaklarından ekonomik refahları da yükselecektir. Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin islami finansal okur yazarlık düzeylerini belirlemek amacıyla kastamonu Üniversitesi öğrencilerine bir anket uygulaması yapılmıştır. Öğrencilerin islami finansal okur yazarlık düzeyleri demografik özelliklerine göre değerlendirilmiştir. Anket sorularına verilen cevaplar cinsiyete göre farklılıklar içermektedir. Erkek öğrencilerin islami finansal okur yazarlık düzeylerinin kız öğrencilerden yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İstatistiki olarak yaş, cinsiyet ve öğrenim kademesi gibi etmenlerin islami finansal okur yazarlık seviyesinde anlamlı farklılığa sahiptir.

Anahtar Kelimeler: İslami Finansal Okur Yazarlık, Finans, Finansal Davranış

A RESEARCH TO DETERMINE ISLAMIC FINANCIAL LITERACY LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS: AN APPLICATION IN KASTAMONU UNIVERSITY

ABSTRACT: Today, where economic developments are happening rapidly, individuals now aim to use money better and competently. Financial literacy refers to the minimum level of financial theoretical knowledge, the ability to recognize and apply financial products. Increasing the level of financial literacy of individuals not only solve the daily financial problems but also contributes to the efficiency of the financial system. Increasing financial literacy level enables individuals to make financial decisions correctly. Individuals who make the right financial decisions will prevent financial losses arising from faulty investments and increase their economic prosperity as they will increase their earnings. In this study, a questionnaire was applied to Kastamonu University students in order to determine the islamic financial literacy levels of university students. Islamic financial literacy levels of the students were evaluated according to their demographic characteristics. The answers to the questionnaire questions differ according to gender. It is concluded that the islamic financial literacy levels of male students are higher than female students. Statistically, factors such as age, gender and educational level have significant differences in financial literacy level.

Key Words: Islamic Financial Literacy, Finance, Financial Behavior

İÇ ANADOLU BÖLGESİNDE FAALİYET GÖSTEREN KATILIM BANKASI YÖNETİCİLERİNE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Mustafa Atiker

KTO Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
mustafa.atiker@ogrenci.karatay.edu.tr

ÖZET: Dünya’ da faizsiz bankacılığın sektör içindeki payı giderek artmaktadır. Türkiye’ de ise faizsiz bankacılık daha yavaş gelişmektedir. Türkiye’ de katılım bankacılığının sahip olduğu pay %5,9’ dur. Katılım bankacılığı strateji belgesinde bu payın %15’ e çıkarılması hedeflenmiştir. Bu doğrultuda uygulanacak eylem planında insan kaynağı faktörüne yer verilmiş ve önemi vurgulanmıştır. Buradan hareketle katılım bankasında görev yapan yöneticilerin katılım bankasına olan bakış açılarını incelemek amacıyla bir araştırma yapılmıştır. Araştırmada kolayda örnekleme yöntemi ile belirlenen 97 şube müdürü ile anket yapılmıştır. Ölçek olarak 5’li “Likert”, araştırma yöntemi olarak “ilişkisel tarama modeli” kullanılmıştır. Çalışmada yöneticilerin çalıştıkları kurumlara bakışı, katılım bankası ürünlerini tercih etmeleri, sahip oldukları kişisel değerler ve konvansiyonel banka tecrübeleri ile katılım bankacılığına bakışları arasındaki ilişki incelenmiştir. Çalışma neticesinde yöneticilerin çalıştıkları kurumlara bakışı ve katılım bankası ürünlerini tercih etmeleri ile katılım bankacılığına bakışları arasında pozitif bir ilişki tespit edilmiştir. Diğer taraftan sahip oldukları kişisel değerler ile konvansiyonel banka tecrübelerinin katılım bankacılığına bakışları üzerinde bir farklılığa neden olmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Katılım bankası, İslami finans, İnsan kaynakları

A STUDY ON THE PARTICIPATION BANK MANAGERS OPERATING IN THE CENTRAL ANATOLIA REGION

ABSTRACT: The share of interest-free banking in the sector in the world is increasing gradually. And interest-free banking in Turkey is growing more slowly. The share of participation banking in Turkey is 5.9%. It is aimed to increase this share up to 15% in the participation banking strategy document. In the action plan to be implemented in this direction, the human resource factor has been included and its significance has been emphasized. Thus, a study has been performed in order to examine the perspectives of the managers working in the participation bank to the participation bank. In the study, a questionnaire has been conducted with 97 branch managers determined by the convenience sampling method. A 5-point Likert scale was used as a scale, and a relational survey model was used as a research method. In the study, the managers’ view of the institutions where they work for, reason of preferring the participation bank products, their own personal values and the relationship between conventional bank experiences and their attitudes towards participation banking have been examined. As a result of the study, it was found a positive relationship between the managers’ view of the institutions where they work for and their preference of participation bank products and their views on participation banking. On the other hand, it was seen that their own personal values and conventional bank experiences did not cause any difference in their attitudes towards their views on participation banking.

Key Words: Participation bank, Islamic finance, Human resource

İSLAM ÜLKELERİNİN İKTİSADİ GERİ KALMIŞLIĞININ NEDENLERİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Öğr. Gör. Fatih Yeter

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, Pazar M.Y.O.
fatih.yeter@gop.edu.tr

Prof. Dr. İlhan Eroğlu

Gaziosmanpaşa Üniversitesi, İ.İ.B.F.
ilhan.eroglu.gop.edu.tr

ÖZET: İslam Ülkeleri ile Batılı Ülkeler arasındaki karşılaştırma 19. yy'da çoğunluğu taraf oldukları batılı düşün insanları tarafından yapılırken, bu karşılaştırma doğal olarak ve daha çok İslam ülkelerinin “iktisadi geri kalmışlığı” üzerinden gerçekleşmiştir. Batı toplumlarının tarımsal üretim ilişkilerinden endüstriyel üretim ilişkilerine geçişteki merhaleleri aydınlatma düşüncesi, bilimsel ilerleme, rasyonel insan, serbest piyasa gibi kavramsal süreçlerin içselleştirilmesi ve demokratik rejim ve modern hukuk sistemine dayalı iktisadi ve sosyal kurumların inşası ve dönüştürülmesi süreci batılı ülkelerin ilerleyişinin ana unsurlarıdır. İslami toplumlar bu süreçlerin yaşandığı eşzamanlı dönemlerde içsel çatışmaların fasit bir daire içerisinde süre gelmesi, 13. yy'a kadar kendi medeniyetinin inşa sürecindeki eleştirel yönetim ve demokratik eğilimler, adil dağıtım, müreffeh şehirleşme çabaları, sosyal devlet kurumları, ticareti özendirici dini-politik ve kültürel kurumların varlığının giderek azalması, ilerlemeye katkı sağlayacak değişim ve dönüşüm süreçleri yerine yozlaşma, kavramların ve kurumların içinin boşaltılması süreçlerinin gerçekleşmiş olduğu görülmektedir. Bu çalışmada İslami toplumların iktisadi geri kalmışlığının nedenleri üzerinde durulurken daha çok iktisadi ilerlemenin başlıca etkeni olan kurumların varlığı ve nitelikleri üzerinde durularak tarihsel bir perspektif içerisinde ele alınmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam ve Batı, İktisat, Kalkınma ve Kurumlar

A REVIEW ON THE REASONS FOR THE ECONOMIC BACKGROUND OF ISLAMIC COUNTRIES

ABSTRACT: While the comparison between Islamic countries and Western countries was made by western thinkers, the majority of whom were parties in the nineteenth century, this comparison was naturally and mostly based on the economic backwardness of Islamic countries. The progress of Western societies in the transition from agricultural production relations to industrial production relations are the main elements of the progress of western countries in the process of construction and transformation of economic and social institutions based on the democratic regime and modern legal system and the internalization of conceptual processes such as enlightenment, scientific progress, rational human, free market. Islamic societies have experienced these processes in simultaneous periods of internal conflicts in a discrete circle, critical management and democratic tendencies in the construction of their civilization until the 13th century, fair distribution, prosperous urbanization efforts, social state institutions, religious-political and cultural encouragement of trade. It is seen that the existence of the institutions gradually decreased, the processes of corruption and the evacuation of concepts and institutions were realized instead of the processes of change and transformation that would contribute to the progress. In this study, while the reasons of the economic backwardness of Islamic societies are emphasized, the existence and qualifications of the institutions which are the main factors of the economic progress are discussed in a historical perspective.

Key Words: Islam and the West, Economics, Development and Institutions

KREDİ DERECELENDİRME SİSTEMİ SKORLAMASINDA KULLANILAN NİTEL SORU TEKNİKLERİNİN KATILIM BANKALARI NORMLARI İÇİN YETERSİZLİĞİNİN TESPİTİ VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Bülent Güdücü

KTO Karatay Üniversitesi, Sosyal Bilimler
bulentguducu@yahoo.com

Öğr. Gör. Hasan Kazak

KTO Karatay Üniversitesi, TSMYO
hkazak@hotmail.com

ÖZET: Günümüz bankacılık sisteminde kredi tahsis süreçlerinde firmalara limit tanımlanması için uluslararası standartlarda skorlama (derecelendirme) modelleri kullanılmaktadır. Skorlama kredinin ödenmeme riskinin (default riski) göstergesi olarak tasarlanan nicel ve nitel unsurlardan oluşan bir süreçtir. İlgili süreçte tespit edilen derece kategorileri, firmanın yatırım ve yatırım enstrümanının kalitesini, güvenilirliğini tespit için bağımsız bir yargıyı ifade eden ve gerek yatırımcılar ve gerekse diğer tüm taraflar için önemli bilgi kaynağı oluşmasını sağlamaktadır. Bugün bankacılık sistemi içerisinde yer alan ve İslami kuralları dikkate alarak kendine özgü kurallar çerçevesinde işlem yapan “Katılım Bankaları” da bu bahse konu skorlama modellerini kullanmaktadır. Kendine özel yapısı ve kuralları olan, fon tedarik ve kullandırma süreçlerinde tarafların farklı hassasiyetleri olan katılım bankalarının kendine özgü skorlama modellerinin olması beklenmektedir. Katılım bankalarında kredi tahsis departmanında çalışan, bilgi ve tecrübeleri farklı kişiler ile derinlemesine mülakat yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışma ile kredi derecelendirme sistemi skorlamasında kullanılan niteliksel soru tekniklerinin katılım bankaları normları için yetersizliği ortaya konulmuş ve çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Skorlama, Katılım bankası, Kredi Riski, Kredi Riski Ölçüm Modelleri

DETERMINATION OF INADEQUACY OF QUALITATIVE QUESTION TECHNIQUES USED IN CREDIT RATING SYSTEM SCORING FOR PARTICIPATION BANKS NORMS AND SUGGESTIONS FOR SOLUTION

ABSTRACT: In today's banking system, scoring (rating) models are used in international standards to define limits for companies in credit allocation processes. Scoring is a process consisting of quantitative and qualitative elements designed as indicators of the default risk of the loan. The rating categories identified in the relevant process provide an important source of information for investors and all other parties, which express an independent judgment to determine the quality and reliability of the investment and investment instrument of the firm. Today, “Participation Banks alan, which are included in the banking system and operate within the framework of their own rules, taking into account Islamic rules, use these scoring models. Participation banks, which have their own specific structure and rules and which have different sensitivities of the parties in fund supply and utilization processes, are expected to have unique scoring models. In this study conducted in depth interview method with different people with different knowledge and experience working in credit allocation department in participation banks, qualitative question techniques used in credit rating system scoring were found to be insufficient for norms of participation banks and solutions were presented.

Key Words: Scoring, Participation bank, Credit Risk, Credit Risk Measurement Models

İSLAMİ AÇIDAN STRATEJİK LİDERLİK VE ÖZELLİKLERİ

Mustafa Cihan Yaralı

Karatay Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
mcihanyarali@gmail.com

Doç. Dr. Ali Öge

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Ahmet Keleşoğlu İlahiyat Fakültesi
alican_042@hotmail.com

ÖZET: Strateji ve lider kavramları günümüzün yönetimi açısından en önemli kavramlardır. Liderin, bu kavramları birleştirerek ve uygulama safhasına koyarak yani liderin, vizyon sahibi oluşu, planlanan faaliyetlerle ilgili oluşabilecek ihtimalleri; risk-maliyet-zaman-birey-fayda analizi eşliğinde değerlendirip ekibini bu doğrultuda koordine ve disipline ederek kısa ve uzun vadede en verimli sonuca ulaşmayı hedefleyen yapı karakteri bize stratejik liderliği sunar. Organizmaların en küçüğünden en büyüğüne kadar işleyişin yürütülmesindeki görevini yönetim üstlenir ve yürütmeyi icra ederken aynı zamanda yönetimi altında bulunanlara karşı sorumluluğu da beraberinde yüklenir. Lider olan ise bu yönetimin bu organizmayı idare edişinin planlayıcısı, örgütleyicisi, koordinatörü ve denetimcisidir. Lider, yönetimi ekibiyle birlikte yapar. Liderin belli kriterler üzerinde olması ve bu bağlamda yönetim sergilemesi gerekmektedir. Doğruluk, dürüstlük, adalet, istişare, sözünde durma etik değerleriyle hareket edilmesi tüm liderlerden beklenen davranış modelleridir. Ayrıca lider; yönettiği topluma, korumacı ve yüceltici tarafıyla yaklaşmalıdır. Bu çalışmada stratejik liderlik kavramına İslami açıdan yaklaşılmış ve İslamın konuya bakışı literatür taramasından faydalanılarak ele alınmıştır. Bu bakış açısıyla şu sorular cevaplandırılmaya çalışılmıştır. Günümüz dünyasında stratejik yönetimi bakış açısı; etkinlik verimlilik, liderlik ve yönetim açısından nasıl ve ne şekilde olmalı? Hangi değerleri taşımalı? Yönetimi altındakilere ne şekilde davranmalı? Bu çalışmanın İslami bakış açısıyla yönetim ve liderlik kuramlarının gelişimine ve anlaşılmasına katkıda bulunacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Liderlik, Yönetim, Strateji, Liyakat, Yönetişim

STRATEGIC LEADERSHIP IN ISLAMIC TERMS

ABSTRACT: The concepts of strategy and leader are the most important concepts for today's management. By combining these concepts and putting them into practice, that is to say, the leader's vision, and the possibilities that may occur with the planned activities as the structure character, which aims to reach the most efficient result in the short and long term by evaluating the risk-cost-time-individual-benefit analysis and coordinating and disciplining the team accordingly, offers us strategic leadership. The management takes over the task of carrying out the functioning of the smallest to the largest organisms and carries out the responsibility for those under its management. The leader is the planner, organizer, coordinator and supervisor of the management of this organism. The leader makes governance with its team. Leader to be on certain criteria and in this context it is necessary to demonstrate governance. Acting with the ethical values of honesty, honesty, fairness, consultation, and adherence are the behavior models expected from all leaders. In addition that, the leader must be approach the society it manages with its protective and uplifting side. In this study, the concept of strategic leadership is approached from an Islamic point of view and Islam 's view of the subject is discussed through the literature review. From this perspective, the following questions were tried to be answered. Strategic management perspective in today's world; how and in what way should efficiency be in terms of productivity, leadership and management? Which values should it carry? How should he treat those under his direction? It is thought that this study will contribute to the development and understanding of management and leadership theories from an Islamic perspective.

Key Words: Leadership, Management, Strategy, Merit, Governance

ETİK VE AHLAK KAVRAMLARININ İSLAMİ AÇIDAN İNCELENMESİ VE BU KAVRAMLARIN İSLAM ÜLKELERİNİN EKONOMİK KALKINMA VE BÜYÜMELERİ ÜZERİNDEKİ MUHTEMEL ETKİLERİ

Mehmet Emin Çetintaş
Karatay Üniversitesi, SBE
meminctintas@hotmail.com

Öğr. Gör. Hasan Kazak
Karatay Üniversitesi, TSMYO
hkazak@hotmail.com

ÖZET: Özet Sanayileşme süreciyle birlikte kapitalist sistem etik ve ahlaki değerlerden hızla uzaklaşmaya başlamıştır. Günümüzde dünya ekonomisinin globalleşmesiyle birlikte özellikle son zamanlarda Amerika ve Avrupa’da ortaya çıkan firma skandalları ekonomi alanında etik ve ahlaki değerlerin önemini bir kez daha ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda firmaların mekanik bir yapı gibi düşünülmesinden ziyade etik ve ahlaki değerleri olan paydaşlarına, çalışanlarına ve ilişkili olduğu kişilere karşı bu değerlerle hareket etme zorunluluğu olan bir yapı gibi düşünülmesi gerekmektedir. İslam toplumlarında etik ve ahlak her zaman ekonomi ile iç içe olmuş, birbirlerinden ayrılmaz unsurlar olarak düşünülmüştür. Çalışmamızda etik kavramı ve gelişimleri araştırılmış ve ahlak kavramıyla benzer ve farklı yönleri ortaya konulmuş, kavramların İslami açıdan anlamı üzerinde durulmuştur. İslami ekonomide etik ve ahlaki değerlere yönelik ilkeler Kur’an ve Sünnet temelinde tespit edilmeye çalışılmış ve Peygamberimizden günümüze uygulama örneklerine yer verilmiştir. Son olarak İslami açıdan etik ve ahlak kavramlarının ekonomik büyüme ve kalkınmaya muhtemel etkileri ortaya konulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Ahlak, Etik, İslami Ekonomi, Ekonomik Büyüme, Kalkınma

THE STUDY OF ETHICS AND MORALITY FROM ISLAMIC POINT OF VIEW AND THE POSSIBLE EFFECTS OF THESE CONCEPTS ON THE ECONOMIC DEVELOPMENT AND GROWTH OF ISLAMIC COUNTRIES

ABSTRACT: With the industrialization process, the capitalist system began to move away from ethical and moral values rapidly. Today, with the globalisation of the world economy, especially recent corporate scandals in America and Europe have once again revealed the importance of ethical and moral values in the field of Economics. In this context, rather than being considered as a mechanical structure, companies should be considered as a structure that has an obligation to act with these ethical and moral values towards their stakeholders, employees and concerned people. In Islamic societies, ethics and morality have always been intertwined with economics and considered inseparable elements. In this study, the concept of ethics and its developments were investigated and similar and different aspects with the concept of morality were revealed and the meaning of the concepts in Islamic terms was emphasized. The principles of ethics and moral values in the Islamic economy have been tried to be determined on the basis of the Qur'an and Sunnah and examples of applications have been given from our Prophet (pbuh)’s days to the present day. Finally, the likely effects of Islamic concepts of ethics and morality on economic growth and development were put forward.

Key Words: Morality, Ethics, Islamic Economy, Economic Growth, Development

İŞLETMELERİN PAZARLAMA FAALİYETLERİNE YÖNELİK TÜKETİCİ DÜŞÜNCELERİNİN İSLAM ETİĞİ PERSPEKTİFİNDEN İNCELENMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Kazım Mert

Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi
kmert@sakarya.edu.tr

Arş. Gör. Dr. Emre Yıldırım

Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi
emreyildirim@sakarya.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmada, tüketicilerin, işletmelerin uygulamış olduğu çeşitli pazarlama faaliyetlerine yönelik düşüncelerinin İslam etiği açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Bu bağlamda, öncelikle, tüketicilerin pazarlama faaliyetlerine yönelik düşüncelerini ortaya çıkarabilmek amacıyla, yazarlar tarafından 6 adet senaryo oluşturulmuştur. Bu senaryolar, etik dışı fiyatlandırma uygulamalarından raf ve kasa fiyatı uyumsuzluğu, fahiş fiyatlandırma, indirimli fiyatlandırma, fiyat reklamları, küsuratlı fiyatlandırma ve fiyat farklılaştırma yöntemlerini kapsamaktadır. Oluşturulan senaryolar bir anket formu aracılığıyla toplam 548 tüketiciye iletilmiş, veri toplama süreci sonunda kontrol ve eleme aşamaları sonrasında toplam 529 anket analize dahil edilmiştir. Araştırma verilerinin analizinde nitel yöntem kullanılmıştır. Diğer taraftan, Diyanet İşleri Başkanlığı'nın web sitesinden geçmiş yıllara ait hutbeler incelendiğinde, Ocak 2015 – Kasım 2019 dönemini kapsayan yaklaşık 5 yıllık süreçte, İslam'da ticaret ahlakı ile ilgili sadece 3 adet hutbeye rastlanmıştır. Bu hutbelerin içeriklerine bakıldığında, mesajların ana temasında doğru ve dürüst davranmak, güvenilir ve açık sözlü olmak, aldatmadan, yalandan ve hile yapmaktan kaçınmak, haksız kazanç, yüksek fiyat ve fırsatçılıktan uzak durmak gibi kavramların öne çıktığı görülmektedir. Bu temalar ışığında, elde edilen veriler incelendiğinde, tüketicilerdeki “kandırılma ve aldatılma” algısının her bir senaryoda ortaya çıktığı sonucuna ulaşılmıştır. Özellikle, indirimli fiyatlandırma yönteminde % 24'lük bir oran ile öne çıkan bu kavram, raf ve kasa fiyatı uyumsuzluğu ile fiyat reklamları yöntemlerinde de katılımcıların en az % 10'u tarafından algılanmıştır. Bunun yanında, fiyat tutarsızlıkları, fahiş fiyatlandırma ve kampanya bilgilerinin açıkça belirtilmemesinden dolayı da tüketiciler ilgili yöntemleri etik dışı bulmuşlardır. Sonuç olarak, tüketicilerin fiyatlandırma yaklaşımlarını etik dışı olarak algılamasına neden olan faktörlerin İslam etiğiyle bağdaşmadığı görülmektedir. İslam'da ticaret ahlakına yaklaşık 5 yıllık süreçte yapılan toplam 251 hutbe içinde sadece 3 kere (% 1,2) yer verilmesinin de böyle bir sonuç doğurduğu çıkarımı yapılabilir. Buradan hareketle, Diyanet İşleri Başkanlığı'na, topluluğa seslenme açısından oldukça önemli bir etkiye sahip olan hutbelerde, ticaret ahlakına yönelik paylaşımlara daha fazla yer vermesi gerektiği tavsiyesinde bulunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam, Etik, Pazarlama, Fiyatlandırma

INVESTIGATION OF CONSUMER THOUGHTS TOWARDS MARKETING ACTIVITIES OF COMPANIES FROM THE PERSPECTIVE OF ISLAMIC ETHICS

ABSTRACT: In this study, it's aimed to investigate the consumers' thoughts towards marketing activities from the perspective of Islamic ethics. Primarily, six scenarios were generated by the authors to reveal the consumers' thoughts. These scenarios are shelf and cash register price mismatch, excessive pricing, discounted pricing, bait and switch pricing, odd-ending pricing and price differentiation. The scenarios were conducted to 548 consumers via face-to-face survey method, and 529 questionnaires were analyzed after the control process. The qualitative method was used to analyze the data. On the other hand, when the sermons of the past years were examined from the website of the Turkish Directorate of Religious Affairs (TDRA), only three sermons related to trade ethics in Islam were found in the period of January 2015 - November 2019. Looking at the contents, main theme of the messages is to behave honestly, to be reliable and straightforward, to avoid deceiving, unfair earnings, high prices and opportunism. In the light of these sermons, it's concluded that the perception of "being deceived" occurs in every scenario. This concept comes to the forefront particularly in discounted pricing with 24%. Additionally, it is perceived by at least 10% of the participants in the shelf and cash register price mismatch and bait and switch pricing. Besides, consumers found these methods unethical due to price inconsistencies, excessive pricing, and lack of clear information. Consequently, it's seen that factors cause consumers to perceive pricing methods as unethical are incompatible with Islamic ethics. It can also be concluded that paying attention to sermons related to trade ethics in Islam only three times (1,2%) of 251, has such a result. Moving from here, it's recommended that the TDRA should attach more importance to the messages related to trade ethics in the sermons which have a significant effect in addressing the community.

Key Words: Islam, Ethics, Marketing, Pricing

SAVUNMA VE GÜVENLİK STRATEJİLERİ KAPSAMINDA İSLAM İŞBİRLİĞİ ÖRGÜTÜ ÜYESİ ÜLKELERİN ASKERİ HARCAMA PAYLARININ İNCELENMESİ

Doç. Dr. Bülend Aydın Ertekin

Anadolu Üniversitesi, İletişim Bilimleri Fakültesi

baertekin@anadolu.edu.tr

ÖZET: Modern dünyamızda ülkeler alt yapı, ulaşım, eğitim, sağlık ve AR-GE çalışmaları gibi alanların yanı sıra savunma ve güvenlik harcamalarına belli oranlarda bütçe ayırmaktadırlar. Bu bütçelerin oranları ve harcama bedelleri ülkeden ülkeye değiştiği gibi, ülkelerin içinde buldukları jeopolitik konum ve siyasi şartlar ayrıca bu harcamaların devamlılığı üzerinde etkin rol oynamaktadır. Bu tespitten hareketle bu çalışmanın amacı az gelişmiş ve gelişmekte olan ve aralarında Suudi Arabistan, Birleşik Arap Emirlikleri, Katar, Kuveyt ve İran gibi petrol ihraç eden enerji sahibi ülkeler gibi, gelişen ekonomisi ile G-20 üyesi olan Türkiye gibi toplam 57 İslam İşbirliği Örgütü üyesinin savunma ve güvenlik harcamalarının incelenmesidir. Çalışmanın metodolojisinde, literatür çalışması yapılmış ve Dünya Bankası ve diğer stratejik araştırma kuruluşlarının verileri incelenmiştir. Çalışmanın sonucunda, İslam İşbirliği Örgütü üyesi ülkelerin jeo-politik konumu ve içinde bulunduğu şartlar itibariyle, diğer tüm dünya ülkeleri gibi savunma ve güvenlik stratejileri gereği askeri harcama yaptıkları görülmektedir. Bu harcamaların büyük bir oranını birinci derecede zorunlu askeri güvenlik ve savunma harcamaları oluştururken diğer kısmını da ikinci derecede zorunlu olarak İslam İşbirliği üyesi ülkelerin her birinin kendi bölgesel veya küresel dış politika stratejilerine dayanarak örgüt dışı başka ülkeler ile uluslararası işbirliklerini ve dayanışmalarını artırma, uluslararası lobi oluşturma ve destek kazanma hedefleri oluşturmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslam İşbirliği Örgütü, İslam Ülkeleri, Savunma, Güvenlik, Askeri harcama

IN DEFENSE AND SECURITY STRATEGIES, A STUDY ON THE MILITARY SPENDING SHARES OF THE MEMBER COUNTRIES OF THE ORGANIZATION OF ISLAMIC COOPERATION

ABSTRACT: In our modern world, countries allocate a certain budget for defense and security spending, as well as for areas such as infrastructure, transport, education, health, research and development. The rates and expenditures of these budgets vary from one country to another, as well as geopolitical location and the political situation of the countries. They also play an active role in the continuity of these expenses. Based on this observation, the purpose of this work is to study closely the defense and security expenditures of all 57 member countries of the Organization of Islamic Cooperation, some of which are underdeveloped countries and some are considered as developing countries. Among these countries, as there are some countries possessing large fossil energy resources countries and exporting these resources such as Saudi Arabia, the United Arab Emirates, Qatar, Kuwait, Qatar and Iran, and some of them such as Turkey with its growing economy and being a member of G-20. In the study methodology, a literature review was conducted and data from the World Bank and other strategic research institutions were reviewed. The study shows that member countries of the Organization of Islamic Cooperation spend military expenses because of their geopolitical position and the situation they are in, like all other countries in the world due to their defense strategies and security. While a large part of this expenditure is essentially military security and considered such as top degree priority defense spending, and the other has been done as required to strengthen international cooperation and solidarity with other countries outside the organization by relying on their own regional or global foreign policy strategies in order to get support and to have an international lobbying.

Key Words: Organization of Islamic Cooperation, Islamic Countries, Defense, Security, Military Expenditure

İSLAMİ BANKALARDA KARLILIK DEĞİŞKENİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLERİN PANEL VERİ ANALİZİ İLE BELİRLENMESİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Raif Parlakkaya

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi
rpkaya@erbakan.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Suna Akten Çürük

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi
sakten@erbakan.edu.tr

Gülşah Şen

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi
gulsah.sen@ogr.erbakan.edu.tr

ÖZET: Kar ve zarara katılma esasına göre çalışan İslami bankalar, topladığı fonları reel ekonomiye kazandırması açısından finansal sistem içerisinde önemli bir role sahiptir. Dolayısıyla güçlü bir ekonomik yapı için, İslami bankaların finansal sistem içerisindeki payının artması gerekmektedir. Bankaların karlılık düzeyi önemli finansal performans göstergelerinden biridir. Karlılığı etkileyen değişkenlerin belirlenmesi ise, hangi unsurların hayati öneme sahip olduğunu gösterir. Bu çalışma, Türkiye’de faaliyet gösteren katılım bankalarının karlılığı üzerinde etkili olan faktörlerin belirlenmesini amaçlamaktadır. Bu kapsamda, Türkiye’de faaliyet gösteren üç katılım bankasının (Kuveyt Türk, Albaraka ve Türkiye Finans) 2006-2019 yıllarına ait mali tablolarından elde edilen veriler ile ülkenin çeşitli makroekonomik göstergeleri kullanılarak panel veri tahmin yöntemleri uygulanmış ve en uygun model belirlenmeye çalışılmıştır. Çalışmada, sermaye yeterlilik oranı, banka büyüklüğü, kredi riski, operasyonel risk, varlık yönetimi, enflasyon ve GSMH büyüme oranının aktif karlılığı (ROA) ve özkaynak karlılığı (ROE) üzerine etkisi analiz edilmiştir. Analiz sonuçlarına göre, ROA üzerinde banka büyüklüğü, kredi riski, varlık yönetimi ve enflasyon oranlarının etkili olduğu görülmüştür. ROE üzerinde ise kredi riski, operasyonel risk, varlık yönetimi ve enflasyon oranlarının etkili olduğu tespit edilmiştir. Bankaların karlılığı üzerinde etkisi olmayan bağımsız değişkenler sermaye yeterliliği oranı ve büyüme olarak belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankaları, Karlılık, Makroekonomik Göstergeler, Panel Veri Analizi.

DETERMINATION OF FACTORS AFFECTING PROFITABILITY VARIABILITY IN ISLAMIC BANKS BY PANEL DATA ANALYSIS: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT: Islamic Banking, which operate on the profit and loss sharing basis, have an important role in the financial system in terms of bringing the funds collected into the real economy. Therefore, for a strong economic structure, the market share of Islamic banks in the financial system needs to increase. The profitability level of banks is one of the important financial performance indicators. Determining the factors that affect profitability indicates which issues are vital. The aim of this paper is to determine the factors that affect the profitability of participation banks operating in Turkey. In this context, panel data estimation methods were applied by using the data obtained from the financial statements (2006-2019) of three participation banks (Kuveyt Türk, Albaraka ve Türkiye Finans) and various macroeconomic indicators of the country. The most appropriate model was tried to be determined. In this study, the effect of capital adequacy ratio, bank size, credit risk, operational risk, asset management, inflation and GNP growth rate on return on assets (ROA) and return on equity (ROE) was analyzed. According to the results of the analysis, bank size, credit risk, asset management and inflation rates has an effect on ROA. Also, the effect of credit risk, operational risk, asset management and inflation rates on ROE is determined. Independent variables that do not have an impact on the profitability of banks are determined as capital adequacy ratio and growth.

Key Words: Participation Banks, Profitability, Macroeconomic Indicators, Panel Data Analysis.

BANKA TİPİ KARLILIĞI ETKİLER Mİ? MEVDUAT VE KATILIM BANKALARI ÜZERİNE EKONOMETRİK BİR ARAŞTIRMA

Dr. Öğr. Üyesi Suna Akten Çürük
Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBF
sakten@erbakan.edu.tr,

Dr. Öğr. Üyesi Ümran Münire Kahraman
Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBF
ukahraman@erbakan.edu.tr

Mine Işık
Necmettin Erbakan Üniversitesi, SBE
mine.isik@ogr.erbakan.edu.tr

ÖZET: Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de bankalar ülke ekonomisi içinde oldukça etkin bir konuma sahiptir. Sermaye birikiminin reel yatırımlara aktarılmasını sağlayan bankacılık sektörü 2005 yılında yapılan düzenlemeyle birlikte, mevduat bankaları, kalkınma ve yatırım bankalarının yanı sıra katılım bankalarını da içine almıştır. Böylece felsefesi ve ilkeleri farklı olan iki banka tipi, aynı rekabet ortamında aynı düzenlemelere tâbi olarak faaliyet gösterme imkânı bulmuştur. Karlılık, işletmelerin hayatını devam ettirebilmesi açısından dikkatle incelenmesi gereken bir meseledir. Bankacılık ise küresel kriz sürecinde bile açıkladığı karlılık rakamları ile analiz edilmeye değer bir sektördür. Bu çalışmanın amacı, bankaların karlılığını etkileyen faktörlerin belirlenmesidir. Çalışmada, Türk Bankacılık Sektöründe faaliyet gösteren ve 2006-2018 yılları arasında düzenli veriye sahip 3 katılım bankası ile 16 konvansiyonel banka verileri kullanılmıştır. Çalışmada betimsel ve çıkarımsal istatistik yöntemlerinden faydalanılmıştır. Bağımsız iç değişkenler, banka tipi, aktif büyüklüğü, kredi riski, likidite riski, faaliyet verimliliği, sermaye yapısı; bağımsız dış değişkenler, enflasyon ve GSMH büyüme oranı; bağımlı değişkenler ise özsermaye getirisi ve aktif karlılığı olarak alınmıştır. Panel verinin yatay kesit birim sayısı $n=19$, her bir yatay kesit birimi için elde edilen zaman birimi sayısı ise $t=52$ ’dir. Veri seti toplam 988 gözlemden oluşmaktadır. Veri çözümlemesinde Stata paket programından faydalanılmıştır. Çalışma analiz dönemi, değişkenler ve örneklem bakımından yapılmış olan diğer çalışmalardan ayrılarak, literatüre katkı sağlamaktadır. İlk olarak, bankacılık tipinin karlılık üzerindeki etkisi incelenmiştir. Aktif kârlılığın bağımlı değişken olduğu bir panel veri regresyonu oluşturularak hipotez testleri sınanmıştır. Benzer şekilde özsermaye getiri oranı değişkeni için de regresyon sonucu elde edilmiştir. Sonuçta, banka tipinin (konvansiyonel/katılım) özsermaye getiri oranı ile aktif karlılığı üzerindeki etkisini test eden modellerde, önemli düzeyde bir etki tespit edilememiştir. İkinci aşamada; banka tipine göre değişkenlerin farklılık gösterip göstermediğini incelemek amacıyla t testi yapılmıştır. Sonuçta faaliyet verimliliğinin, banka büyüklüğünü temsil eden aktif toplamının, likidite riskinin ve finansal riskin, konvansiyonel bankalara göre katılım bankalarında anlamlı düzeyde daha düşük olduğu sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İslami Bankacılık, Katılım Bankacılığı, Konvansiyonel Bankacılık, Finansal Performans, Panel Veri Analizi

DOES BANK TYPE AFFECT PROFITABILITY? AN ECONOMETRIC RESEARCH ON DEPOSIT AND PARTICIPATION BANKS

ABSTRACT: As in all world, in Turkey banks have quite an active position within the national economy. Profitability is a matter that needs to be carefully examined in order to sustain the life of the enterprises. On the other hand, banking is a sector that is worth analyzing with the profitability numbers announced even during the global crisis. The aim of this study is to determine the factors affecting the profitability of banks. In this study, the data of 3 participation banks and 16 conventional banks operating in Turkish Banking Sector and having regular data between 2006-2018, was used. Descriptive and inferential statistical methods were used in the study. Independent internal variables, bank type, asset size, credit risk, liquidity risk, operational efficiency, capital structure; independent external variables, inflation and GNP growth rate; dependent variables were taken as return on equity and return on assets. The number of horizontal section units of the panel data is $n = 19$ and the number of time units obtained for each horizontal section unit is $t = 52$. The data set consists of a total of 988 observations. Stata package program was used for data analysis. The study contributes to the literature by distinguishing it from other studies conducted in terms of analysis period, variables and sample. First, the effect of banking type on profitability was examined. As a result, no significant impact was detected in models that tested the effect of bank type (conventional / participation) on return on equity and return on assets. In the second stage, in order to examine whether the variables differ according to bank type, t test was performed. As a result, it was found that operational efficiency, total assets representing the bank size, liquidity risk and financial risk were significantly lower in participation banks than in conventional banks.

Key Words: Islamic Banking, Participation Banking, Conventional Banking, Financial Performance, Panel Data Analysis

TÜRK HUKUK SİSTEMİNDE KONKORDATO UYGULAMALARININ İSLÂM HUKUKU VE EKONOMİSİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Ayhan Orhan

Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
aorhan@kocaeli.edu.tr

Muhammed Sami Akkuş

Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
sami.akkus@kocaeli.edu.tr

ÖZET: Mali yapısı bozulan, alacaklarını tahsil edemeyen ve bu nedenlerle de borçlarını ödeyemeyen tacirler; İcra ve İflas Kanununda 2018 yılında yapılan değişiklikle borçlarını ödemede tenzilat, indirim ya da ertelenmesini gerekli prosedürleri yerine getirmek suretiyle yargı makamlarından talep edebilmektedir. İflas ertelenmesi uygulamalarından beklenen sonuçların elde edilememesi ve artık iflas ertelenmesinin işlevsiz hale gelmesi nedeniyle kaldırılması sonrası getirilen yeni yapı konkordato'dur. Konkordato ile getirilen olanaklardan yararlanmak isteyen ve amacı ticari hayatını sürdürmek olan tacirlerin yanı sıra alacaklılar ve muhataplarını zor durumda bırakacak şekilde bu uygulamayı kullananlar da bulunmaktadır. Konkordatoyu kötü amaçlı kullanmak isteyenlere karşı kanunda birtakım tedbirler alınmıştır. Kamu gözetimi altındaki özel yetkili kuruluşların başvuru haklarında düzenleyecekleri detaylı mali raporlar ile borçların geri ödenmesine yönelik projeler bu tedbirlerin başında gelmektedir. Konuya İslami açıdan bakıldığında ise; İslam'da insanları aldatmak yasaklanmış olup helal rızkın önemi vurgulanmıştır. Borcun alınmasında, kullanılmasında ve geri ödenmesinde İslami ölçülerde davranılarak, akit yapılması ve tarafların birbirlerine kolaylık sağlanması öğütlenmiştir. Borçlunun ödeme imkânı olduğu halde ödememesinin alacaklıya zulüm olduğu ve inananlar için asıl iflasın dünyada değil ahirette olacağı belirtilmiştir. İslam hukuku ile Türk Hukuk sisteminde, genel olarak verilen sözün yerine getirilmesi, edimlerin eksiksiz ve zamanında ifası ile herkese iyi niyetli ve güzellikle davranılması temel kaideler arasında yer almaktadır.

Anahtar Kelimeler: Konkordato, Borç, Alacak, İflas, Akid.

THE ASSESSMENT OF CONCORDATUM PRACTISES IN TURKISH LAW SYSTEM IN TERMS OF ISLAMIC LAW AND ECONOMY

ABSTRACT: Traders whose financial structure is deteriorated, who are unable to collect their receivables and for these reasons cannot pay their debts, can demand the deduction, discount or postponement of their debts from the judicial authorities by following the necessary procedures with the amendment made in the Enforcement and Bankruptcy Law in 2018. Due to the failure to achieve the expected results from bankruptcy postponement applications and after the abolition of bankruptcy postponement, the new concordatum structure has been established. There are merchants who want to take advantage of the opportunities provided by the concordatum and whose sole purpose is to continue their commercial life, as well as merchants who use this application into its limits to make things difficult for their creditors and drawees. A number of measures have been put into use in the law against those who want to use the concordatum for abuse. The detailed financial reports made by private authorities under the supervision of public authorities, and the projects for repayment of debts are among these measures. From the Islamic point of view, it is forbidden to deceive people in Islam and the importance of halal livelihood is emphasized. It has been advised to act in accordance with Islamic standards in obtaining, using and repaying the debt, and providing convenience to the parties which are included in this transaction. It is stated that the debtors who are not paying their debts to their creditors even though they have the opportunity to pay are actually persecuting, and also it is warned that for those who believe the real bankruptcy will be in the afterlife, not in this world. Generally both Islamic law and Turkish legal system advises the fulfillment of the promises, the complete and timely execution of the acts and the well-intentioned and beautiful treatment of everyone.

Key Words: Concordatum, Debt, Credit, Bankruptcy, Contract

KATILIM BANKALARININ FİNANSAL PERFORMANSINI ETKİLEYEN DEĞİŞKENLERİN BELİRLENMESİ: 14 ÜLKE ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Onur Demirtaş

T. Vakıflar Bankası T.A.O.

onur.tog@gmail.com

Dr. Mehmet Sabri Topak

İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İşletme Bölümü

msabri@istanbul.edu.tr

ÖZET: Bu çalışanın amacı katılım bankalarının finansal performansını belirleyen değişkenlerin saptanmasıdır. Bu amaçla 14 ülkede faaliyet gösteren 46 katılım bankasının 2008-2018 dönemine ilişkin verileri kullanılmıştır. Katılım bankalarının seçilmesinde kriter olarak sadece İslami bankacılık hizmeti sunan ticari banka olması esas alınmıştır. Banka performansını temsil etmeye seçilen aktif karlılık oranı (ROA) ve özkaynak karlılık oranı (ROE)'nin bağımlı değişken olduğu iki model kurulmuştur. Modellerin bağımsız değişkenleri bankaya özgü değişkenler (etkinlik oranı, faaliyet çeşitlendirilme oranı, kredi kayıp karşılıkları oranı, mevduatın krediye dönüşüm oranı, sermaye yeterliliği oranı, banka büyüklüğü) ve makroekonomik göstergelerden (reel ekonomik büyüme oranı, enflasyon oranı) oluşmaktadır. Panel veri analizinin kullanıldığı çalışma sonucunda, kar payı dışı giderlerin faaliyet gelirlerine oranı olarak hesaplanan etkinlik oranı ve kredi kayıp karşılığı oranının ROA ve ROE üzerindeki etkisi istatistiki olarak anlamlı ve negatif yönde bulunurken, faaliyet çeşitlendirme oranının her iki karlılık oranı üzerindeki etkisi ise istatistiki olarak anlamlı ve pozitifdir. Kredilerin mevduata dönüşüm oranı ve sermaye yeterliliği oranının ROA ve ROE üzerindeki etkisi istatistiki olarak anlamlı ancak ROA üzerindeki etkisi pozitif, ROE üzerindeki etkisi ise negatiftir. Banka büyüklüğünün performans üzerinde istatistiki olarak anlamlı bir etkisi bulunmamıştır. Makroekonomik değişkenlerden enflasyon oranının ROA ve ROE üzerindeki etkisi pozitif ve anlamlı iken reel büyüme oranının performans üzerinde anlamlı bir etkisinin bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Banka Performansı, ROA, ROE, Panel Veri Analizi

DETERMINING THE VARIABLES AFFECTING FINANCIAL PERFORMANCE OF ISLAMIC BANKS: EVIDENCE FROM 14 COUNTRIES

ABSTRACT: This study aims to investigate the variables that determine the performance of Islamic banks. For this purpose, data of 46 Islamic banks operating in 14 countries over the period of 2008-2018 were used. Only full-fledged commercial banks that provide Islamic banking services were considered for selection criteria for the sampling. Two models were established with return on assets (ROA) and return on equity (ROE) as measures of bank performance. The independent variables of the models consist of bank-specific variables (efficiency ratio, diversification ratio, loan loss provisions ratio, deposit-to-loan ratio, capital adequacy ratio, bank size) and macroeconomic indicators (real economic growth rate, inflation rate). As a result of the panel data analysis, the effect of efficiency ratio computed as non-operating expenses to operating income and loan loss provision ratio on ROA and ROE were found to be statistically significant and negative, while the effect of diversification ratio was found significant and positive. The effect of loans to deposit ratio and capital adequacy ratio on ROA and ROE is statistically significant, but positively related to ROA and negatively related to ROE. The effect of bank size on both performance measures was found insignificant. As for the macroeconomic variables, the effect of the inflation rate on ROA and ROE was positive and significant but the real economic growth rate was insignificant.

Key Words: Islamic Banking, Bank Performance, ROA, ROE, Panel Data Analysis

KARZ-I HASEN'İN KURUMSALLAŞMASINA DÖNÜK ÇALIŞMALARLA DESTEK: ROBERTSON GECİKMESİNİN FİNANSMAN KAYNAĞI OLARAK KULLANIMI

Arş. Gör. Kerem Pirali

Düzce Üniversitesi, Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi
kerempirali@duzce.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Şerif Canbay

Düzce Üniversitesi, Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi
serifcanbay@duzce.edu.tr

ÖZET: İslam inancında faiz haramdır; dolayısıyla, Müslümanlar geleneksel bankacılık sistemine mesafeli dururlar. Bu duruş Müslümanların dini hassasiyetlerini dikkate alan, İslami bankacılık, faizsiz bankacılık, katılım bankacılığı vb. isimler altında faaliyet gösteren ve atıl halde bulunan İslami fonları bünyelerine çekebilecek alternatif finans kurumlarının doğuşuna zemin hazırladı. İslami bankacılık, geleneksel bankacılığın yapmış olduğu faaliyetlerin çoğunu icra etmesinin yanında farklı fon kullandırma yöntemleri ile dikkatleri üzerine çeken bir finans sistemi olmaya devam etmektedir. Bu çalışmanın amacı, İslam dininin peygamberi olan Hz. Muhammed Mustafa'nın (sav) sünnetlerinden biri olan "Karz-ı Hasen"i yaygınlaştırmak, henüz Türkiye'de yeterli alan bulamamış ve yeteri kadar kurumsallaşamamış bu uygulamanın İslami bankacılığın bir finansal enstrümanı olarak nasıl kullanılabileceğini tartışmaktır. Ayrıca, Müslümanların tok gözlülüğünü ve iktisat literatüründe Robertson Gecikmesi olarak bilinen süreyi İslami bankacılık için uygun bir finansman kaynağına çevirmek hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada öncelikle önerilen sistemin işleyişi izah edilecek, sonrasında bu sistemin muhtemel fayda ve zorlukları tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Karz-ı Hasen, İslami Finans, Katılım Bankası, Robertson Gecikmesi

SUPPORT FOR THE ENDEAVORS OF INSTITUTIONALIZATION OF QARDHUL HASAN: THE USE OF ROBERTSON LAG AS A SOURCE OF FINANCE

ABSTRACT: Usury is forbidden by religion in the Islamic faith; thus, Muslims are standoffish with the traditional banking system. It has led up to the emergence of alternative financial institutions, namely Islamic banking, interest-free banking or participation banking, etc. that take the religious sensitivities of Muslims into account and that can attract idle Islamic funds. Islamic banking catches attention with particular funding methods specific to it while conducting almost all financial instruments that the traditional banking system uses. The purpose of this study is to popularize the practice of Qardhul Hasan which is a sunnah of Holy Prophet Muhammed Mustafa (s.a.w.) which is uncommon or has not institutionalized in Turkey yet and to discuss how to use this practice as an appropriate financial instrument for Islamic banking. Moreover, it is aimed to transform the contentedness of Muslims and the period, which is known as the Robertson Lag in economics literature into a source of finance suitable for Islamic banking. To this end, the process and operation of the proposed system are introduced at first, then the possible advantages and difficulties of the system are discussed.

Key Words: Qardhul Hasan, Islamic Finance, Participation Bank, Robertson Lag

İSLAMİ GİRİŞİMCİLİK VE MEVCUT TEORİLERİN KARŞILAŞTIRILMASI

Dr. Öğr. Üyesi Şerif Canbay

Düzce Üniversitesi, Akçakoca Bey Siyasal Bilgiler Fakültesi
serifcanbay@duzce.edu.tr

Dr. Utku Büyükgaz

utkubuyukgaz@gmail.com

ÖZET: Globalleşen dünyada girişimciler iktisadi büyümeye etki eden en önemli faktörlerden biri haline gelmiştir. Kaçınılmaz olarak girişimciler, İslami ekonomi ve ticaretin içinde de önemli bir rol oynamaktadır. Dinlerin girişimcilikte üstlendikleri rol üzerine yapılan çalışmalar sınırlıdır. Bununla birlikte İslam'ın insanları girişimci olmaya teşvik eden bir din olduğu bilinmektedir. Müslüman girişimciler, sadece kar elde etmek için değil aynı zamanda dinen emredildiği için girişimde bulunmaktadır. Bu çalışmada girişimcilik İslami perspektiften ele alınmıştır. İslam'a göre girişimciliğin mevcut girişimcilik teorileri ile olan benzerlik ve farklılıkları ortaya konacaktır. Bu bağlamda girişimcilik teorisine katkı vermiş önemli isimlerin görüşlerine yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, İnovasyon, İslami Perspektif

A COMPARISON OF ISLAMIC ENTREPRENEURSHIP AND CURRENT THEORIES

ABSTRACT: In the globalizing world, entrepreneurs has become one of the most important factors that affect economic growth. Inevitably, entrepreneurs are playing a major role in Islamic economy and trade too. Research about role of religions in etrepreneurship is limited. However, Islam is known as a religion that encoureges people to becoming entrepreneur. Muslim entrepreneurs are working not only for making profit but also it has ordered by religion. In this study, entrepreneurship is examined from an Islamic perspective. Similarities and differences are asserted between Islamic entrepreneurship and current entrepreneurship theories. In this regard, views of some important names who contributed entrepreneurship theory are examined.

Key Words: Entrepreneurship, Innovation, Islamic Perspective

EKONOMİK KRİZLERİN KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNE ETKİLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Doç. Dr. Faruk Akın

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi
drfarukakin@gmail.com

ÖZET: Katılım bankacılığı otuz yılı aşkın bir süredir Türk finans sektörü içinde yer almaktadır. Ülkemizde son yirmi beş yıl içerisinde yaşanan gerek ulusal gerekse uluslararası nitelikli ekonomik krizler bankacılık sektörü üzerinde önemli etkiler yaratmıştır. Bu çalışmanın amacı Türkiye'de yaşanan ulusal ve uluslararası nitelikli ekonomik krizlerin katılım bankacılığı sektörüne etkilerini ortaya koymaktır. Çalışmada 1994 krizi, Kasım 2000 ve Şubat 2001 krizi ile 2008 küresel krizlerinin, banka sayısı, şube sayısı, personel sayısı, aktif büyüklüğü, özkaynak büyüklüğü, toplanan fonlar, kullanılan fonlar ve net kar göstergeleri üzerindeki etkileri değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlar, ülkemizde yaşanan ekonomik krizlerin kriz dönemlerinde katılım bankacılığı sektörü üzerindeki etkilerinin sınırlı kaldığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomik Krizler, Katılım Bankacılığı, Türkiye

AN EVALUATION OF THE EFFECTS OF ECONOMIC CRISES ON PARTICIPATION BANKING SECTOR

ABSTRACT: Participation banking has been in the Turkish financial sector for over thirty years. Both national and international economic crises experienced in the last twenty-five years in our country have had significant effects on the banking sector. The aim of this study is to reveal the effects of the economic crisis (national and international qualified) on participation banking sector in Turkey. This study evaluates the effects of 1994 crisis, November 2000 and February 2001 crisis and 2008 global crises on the number of banks, number of branches, number of personnel, asset size, equity size, funds collected, funds disbursed and net profit indicators. The results of the study show that the effects of the economic crises in our country on participation banking sector during the crisis periods were limited.

Key Words: Economic Crisis, Participation Banking, Turkey

TÜRKİYE İLE AYNI KREDİ NOTU GRUBUNDA YER ALAN İSLAM ÜLKELERİNİN MAKROEKONOMİK PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Doç. Dr. Faruk Akın

Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Fakültesi
drfarukakin@gmail.com

ÖZET: Ülke kredi notu, bir ülkenin finansal yükümlülüğünü yerine getirme yeteneğinin bir göstergesidir. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları ülke kredi notlarını, ekonomik güç, mali güç, kurumsal güç ve krizlere karşı duyarlılık gibi faktörlere dayalı olarak vermektedir. Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşları tarafından verilen ülke kredi notları ile yatırımcıların ihtiyaç duyduğu bilgiler sağlanmaktadır. Bu çalışmanın amacı, Türkiye ile aynı kredi notu grubunda yer alan islam ülkelerinin makroekonomik performansını karşılaştırmaktır. Çalışmada çok yüksek spekülative grupta yer alan islam ülkelerinin makroekonomik göstergelerine bağlı olarak makroekonomik performans endeksi oluşturulmuş ve bu ülkeler karşılaştırılmıştır. 2009-2018 dönemi ortalamalarından elde edilen sonuçlara göre makroekonomik performansı en iyi olan ülke, 98,98'lik endeks değeri ile Bahreyn olurken, makroekonomik performansı en zayıf olan ülke ise 94,34'lük endeks değeri ile Mısır olmuştur.
Anahtar Kelimeler: İslam Ülkeleri, Ülke Kredi Notu, Ekonomik Göstergeler

EVALUATION OF MACROECONOMIC PERFORMANCE FROM ISLAMIC COUNTRIES WHICH ARE IN THE SAME CREDIT SCORE GROUP WITH TURKEY

ABSTRACT: A country credit rating is an indication of a country's ability to fulfill its financial obligation. International credit rating agencies give country credit ratings based on factors such as economic power, financial power, institutional power and sensitivity to crises. The country's credit ratings given by international credit rating agencies provide the information needed by investors. The aim of this study is to compare the macroeconomic performance of Turkey with the countries which have same credit ratings in the Islamic group. In this study, macroeconomic performance index is formed and compared with the macroeconomic indicators of Islamic countries in the high speculative group. According to the results obtained from the 2009-2018 averages, the country with the best macroeconomic performance was Bahrain with an index value of 98.98, while the country with the weakest macroeconomic performance was Egypt with an index value of 94.34.

Key Words: Islamic Countries, Sovereign Credit Rating, Economic Indicators

TÜRKİYE’DE ZEKÂTIN KURUMSALLAŞMASI VE DİYANET PERSONELİNİN BAKIŞ AÇISI HAKKINDA BİR ARAŞTIRMA (KOCAELİ ÖRNEĞİ)

Günay Terzi

Sakarya Üniversitesi, İSEFAM
gunay.terzi1@ogr.sakarya.edu.tr

Prof. Dr. Mahmut Bilen

Sakarya Üniversitesi, SBF, İktisat Bölümü
bilen@sakarya.edu.tr

ÖZET: Zekât, zengin Müslümanın Allah’ın rıza ve hoşnutluğunu kazanabilmek için, malının bir kısmını hak sahiplerine vererek ifa ettiği mali bir ibadettir. Zekât ibadetinin, Hz. Peygamber özelinde tarihsel sürecine bakıldığında, Medine döneminde farz kılınarak, diğer ibadetler arasında yerini aldığı görülmektedir. Hz. Peygamber ve Halifeler döneminde devlet eliyle, devletin zekât memurları tarafından toplanmış, ancak bu dönemden uzaklaşıldıkça, zekât-devlet ilişkisi gittikçe zayıflamış, tarihsel süreç içerisinde de bireysel olarak ifa edilmeye başlanmıştır. Osmanlı Devleti uygulamalarına bakıldığında da, bir kurumsallaşmanın olmadığı, vatandaşın zekât ibadetini doğrudan kendisinin yaptığı görülmektedir. Günümüzde İslam ülkelerinde, toplumda sosyal adaleti temin etmeye yönelik çeşitli kurumsal gelişmeler olduğu bilinmektedir. İslam ülkelerinin bir kısmında zekât kurumunun yasal bir zemine kavuşarak cebir ile toplandığı görülürken, bir kısım ülkelerde ise, zekât kurumunun yasal zemine kavuştuğu ancak zekât yükümlülüğünün gönüllü olarak yapıldığı görülmektedir. Bu ülkelerde, zekât kurumlarında biriken fonların, yıllar içinde önemli bir artış eğilimi gösterdiği, yoksulluk ve gelir eşitsizliği ile mücadelede önemli bir finansman kaynağı olduğu görülmektedir. Ülkemizde ise, zekâtın yasal bir zeminde kurumsal bir yapıya kavuştuğu söylenemez. Hali hazırda ülkemizde gerek ibadetlerle ilgili problemlerin çözümünde, gerekse toplumun dini konularda bilgilendirilmesinde söz sahibi olan kurum Diyanet İşleri Başkanlığı’dır. Zekât kurumunun en kolay, en hızlı ve maliyetsiz olarak Diyanet İşleri Başkanlığı çatısı altında oluşabileceği dikkate alındığında, Diyanet personelinin zekâtın kurumsallaşması noktasında düşünceleri önem arz etmektedir. Bu çalışmada, zekâtın kurumsallaşmasına, Diyanet personelinin bakış açısı analiz edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Zekât, Zekâtın Kurumsallaşması, Diyanet Personeli

ABSTRACT: Zakat is a financial worship that the rich Muslim performs by giving some of his or her possessions to the rightful holders in order to gain Allah's assent and satisfaction. When looked at the historical process of the worship of Zakat, specifically during the Prophet Mohammed, it is seen that it took its place among the other worships by becoming obligatory in Medina period. During the Prophet Mohammed and Caliphs period collected with the hand of the state by Zakat officers of the state, but after this period was far behind, relation of Zakat-State became weaker and turned out to be performed individually in historical process. When looked at the applications of the Ottoman State, it is seen that there was not any institutionalization and that the citizen performs the worship of zakat directly themselves. At the present time, it is known that there are various institutional developments in Islamic countries aimed to provide social justice in society. While it is seen that the institution of zakat is gathered with algebra by attaining a legal ground in some Islamic countries, in some others, it is seen that the institution of zakat attained a legal ground but the obligation of zakat is made voluntarily. In these countries it is seen that funds piled up in Zakat institutions, showed a significant upward trend over the years and are an important source of finance in fighting with poverty and income inequality. In our country, it cannot be said that zakat has attained an institutional structure on a legal ground. In the current situation in our country, Presidency of Religious Affairs is authorized institution both in solutions of problems related to worship and informing the society about religious issues. Considering that Zakat foundation could be formed more easily, quickly and less costly under the umbrella of the Presidency of Religious Affairs, the thoughts of Religious Affairs employees are important at the point of institutionalizing zakat. In this study, the point of view of Religious Affairs employees in institutionalization of Zakat is researched.

Key Words: Zakat, Institutionalization of Zakat, ReligiousAffairsEmployees

IMPROVING QUALITY ASSURANCE FOR THE MEMBERS OF SHARIAH SUPERVISORY BOARD (SSB)

Dr. Öğr. Üyesi Adnan Oweida

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, İslami İlimler Fakültesi
adnan.oweida@asbu.edu.tr

Doç. Dr. Abdurrahman Yazıcı

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Uluslararası İslam Ekonomisi ve Finansı Araştırma Merkezi
abdurrahman.yazici@asbu.edu.tr

ÖZET: Shariah governance as a part of corporate governance system in Islamic Financial Institutions (IFIs) is defined as structures and processes adopted by stakeholders in the IFIs to ensure compliance with Shariah rules and principles. SSBs may shape the Shariah Governance System in Islamic Financial Industry. There are different Shariah Governance models adopted by IFIs in their respective jurisdictions to suit market realities and stages for their development. However there is not any a comprehensive and acceptable “fit and proper criteria” for SSB members’ quality assurance across jurisdictions. The purpose of this study to examine the membership processes of SSB members in different jurisdictions and to suggest “fit and proper criteria” to contribute to improve the assurance quality of SSBs members. In this point, the study will discuss important factors such as (i) appointment and reappointment, (ii) application procedures, (iii) qualification (academic, expertise and research etc.), (iv) composition of SSB, (v) disqualification, (vi) resignation and termination.

Anahtar Kelimeler: Shariah Governance, Corporate Governance, Shariah Supervisory Board, Islamic Financial Institutions

IMPROVING QUALITY ASSURANCE FOR THE MEMBERS OF SHARIAH SUPERVISORY BOARD (SSB)

ABSTRACT: Shariah governance as a part of corporate governance system in Islamic Financial Institutions (IFIs) is defined as structures and processes adopted by stakeholders in the IFIs to ensure compliance with Shariah rules and principles. SSBs may shape the Shariah Governance System in Islamic Financial Industry. There are different Shariah Governance models adopted by IFIs in their respective jurisdictions to suit market realities and stages for their development. However there is not any a comprehensive and acceptable “fit and proper criteria” for SSB members’ quality assurance across jurisdictions. The purpose of this study to examine the membership processes of SSB members in different jurisdictions and to suggest “fit and proper criteria” to contribute to improve the assurance quality of SSBs members. In this point, the study will discuss important factors such as (i) appointment and reappointment, (ii) application procedures, (iii) qualification (academic, expertise and research etc.), (iv) composition of SSB, (v) disqualification, (vi) resignation and termination.

Key Words: Shariah Governance, Corporate Governance, Shariah Supervisory Board, Islamic Financial Institutions

ULUSLARARASI LİTERATÜRDE İSLAMİ FİNANSA YÖNELİK ELEŞTİRİLER

Emine Müberra Çakır

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
emuberrac@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Suna Akten Çürük

Necmettin Erbakan Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi
sakten@erbakan.edu.tr

ÖZET: Modern yapılanması 60'lı yıllara dayanan İslami finans, özellikle 2008 küresel finans krizi ile birlikte alternatif bir sistem önerisi olarak akademik çevrelerde yeniden tartışılmaya başlanmıştır. Bankacılık, sigortacılık ve sermaye piyasaları olmak üzere üç ana sac ayağı üzerine kurulan İslami finans, sadece İslam ülkelerinde değil küresel çapta yakaladığı büyüme rakamları ile dikkat çekmektedir. Dini hassasiyetler, ürün/hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyeti gibi sebepler, sektörün ana tercih nedenleri olarak sıralanabilmektedir. Diğer yandan, destekleyici politikalar ve uluslararası örgütlenmiş kurumların varlığı da sistemin gelişimine ivme kazandırmaktadır. Artan ürün/hizmet çeşitliliği ve kompleks uygulamalar, beraberinde çeşitli eleştirileri de getirmiştir. Bu çalışmada söz konusu eleştiriler üç ana kategoride değerlendirilecektir. İlk olarak İslam ahlaki temellerine aykırılık ana başlığı altında, kar odaklı büyüme stratejilerinin izlenmesi ve sosyal kalkınma hedefinin ihmali konularına yer verilecektir. İkinci olarak katılım bankalarının teori ve pratik uyumsuzluğuna değinilecek, murabaha sendromu, konvansiyonel banka uygulamalarının taklit edilmesi, ortaklığa dayalı İslami Finans ürünlerinin tahrip edilmesi, kârın çeşitli göstergelere endekslenmesi konusundaki tenkitler aktarılacaktır. Son olarak ise, şer'i hükümlerin farklı yorumlanması ve uygulanması, resmi bir şer'i otoritenin olmaması ve danışma kurullarının denetimsizliği konusundaki eleştiriler dile getirilecektir. Ayrıntılı literatür taramasının yapılacağı çalışma, sistemin yükselmesini etkileyen ve çözüm bulmayı bekleyen sorunları ortaya koymak suretiyle, stratejik planda yer alan faizsiz finans sisteminin geliştirilmesi ve sektörün büyümesi amacına katkı sağlayacaktır. Gerek sistematik sorunlar gerekse güven sorununun aşılması açısından çalışma önem arz etmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, Katılım Bankacılığı, İslami Finansa Yönelik Eleştiriler

CRITICISM OF ISLAMIC FINANCE IN INTERNATIONAL LITERATURE

ABSTRACT: Islamic finance, whose modern structuring dates back to the 60s, has been re-discussed in academia as an alternative system proposal especially with the 2008 global financial crisis. Islamic finance, which is founded on three main pillars: banking, insurance and capital markets, attracts attention with its growth rates not only in Islamic countries but also globally. The reasons such as religious sensitivities, product / service quality and customer satisfaction can be listed as the main preferences of the sector. On the other hand, supportive policies and the presence of internationally organized institutions give momentum to the development of the system. Increased product / service diversity and complex applications have brought with it various criticisms. In this study, these criticisms will be evaluated in three main categories. First of all, under the main topic of contradiction to the moral foundations of Islam, the follow-up of profit-oriented growth strategies and neglect of social development target will be included. Secondly, the theoretical and practical discrepancies of the participation banks will be addressed and criticisms will be conveyed about murabaha syndrome, imitation of conventional banking practices, destruction of partnership-based Islamic Finance products and indexing of profit to various indicators. Finally, there will be criticism about the different interpretation and application of Shariah provisions, the lack of official authority and the lack of supervision of advisory boards. The study, which will carry out a detailed literature review, will contribute to the development of the interest-free finance system included in the strategic plan and the growth of the sector by revealing the problems that waiting for solutions and affect the rise of the system. This study is important in terms of overcoming both systematic problems and the trust problem.

Key Words: Islamic Finance, Participation Banking, Criticisms of Islamic Finance

ORGANISATION OF ISLAMIC COOPERATION AS A SUPRANATIONAL ORGANIZATION

Prof. Dr. İdris Demir

Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Öğretim Üyesi
idris_demir@yahoo.com

ÖZET: On 22 August 1969 Michael Danis Rohen put Masjid-i Aksa on fire. As a response, he first Islamic Summit was gathered between 22-24 September 1969 by the kings, heads of states, prime ministers and high level representatives of 24 countries and the Palestinian Liberation organisation as an observer in Rabat, Kingdom of Morocco. At the end of this summit, On 25 September 1969 Organisation of the Islamic Conference was formed as the collective voice of the Muslim World. The name of this supranational organisation was changed to Organisation of Islamic Cooperation after the meeting of Council of Foreign Ministers that was held between 28-30 June 2011. With its 57 member countries that spread over four continents, Organisation of Islamic Cooperation, today, is the second biggest international organisation after the United Nations. Organisation of Islamic Cooperation aims to protect the interests of the Muslim World. That the level of cooperation and solidarity among the members are not at the desired level is an obstacle to the Organisation to fulfill its responsibilities. However, it should be noted that Organisation of Islamic Cooperation has the potential to unite all Muslims under one roof and and represent their desires on some areas.

Anahtar Kelimeler: Organisation of the Islamic Conference, Organisation of Islamic Cooperation, United Nations, supranational

ULUSÜSTÜ BİR ORGANİZASYON OLARAK İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI

ABSTRACT: 22 Ağustos 1969'da Michael Danis Rohen, Mescid-i Aksa'yı ateşe verdi. Buna tepki olarak 22-24 Eylül 1969 tarihleri arasında Fas Krallığı, Rabat 'ta Filistin Kurtuluş Örgütü'nün gözlemci olduğu, 24 ülkenin kral, devlet başkanı, başbakan ve üst düzey devlet yetkileri statüsünde katılım sağladığı ilk İslami Zirve toplandı. Bu zirvenin sonunda Müslüman Dünyanın ortak sesi olarak 25 Eylül 1969'da İslam Konferansı Örgütü kuruldu. Ulusüstu bu organizasyonun ismi Dış İşleri Bakanları Konseyinin 28-30 Haziran 2011 tarihli toplantısından sonra İslam İşbirliği Teşkilatı olarak değiştirildi. Dört kıtaya yayılan 57 üyesiyle İslam İşbirliği Teşkilatı, günümüzde, Birleşmiş Milletlerin ardında en büyük ikinci uluslararası organizasyondur. İslam İşbirliği Teşkilatı, Müslüman Dünyanın çıkarlarını korumayı amaç edinmektedir. Üyeleri arasındaki işbirliği ve dayanışmanın istenilen düzeyde olmaması gerçeği Teşkilatın sorumluluklarını yerine getirmesine bir engel oluşturmaktadır. Ancak, İslam İşbirliği Teşkilatı'nın bütün Müslümanları bazı alanlarda bir çatı altında birleştirip taleplerini temsil etme potansiyelinin bulunduğu belirtilmesi gerekmektedir.

Key Words: İslam Konferansı Örgütü, İslam İşbirliği Teşkilatı, Birleşmiş Milletler, Ulusüstü

BİREYSEL MÜŞTERİLERİN KREDİ KULLANIMLARINDA KATILIM BANKALARINI TERCİH ETME SEBEPLERİ

Hacer Karakaş İşcan

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
hacerkarakas14@gmail.com

Doç. Dr. Ferudun Kaya

Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Gerede Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu
kayaferudun@gmail.com

ÖZET: Bu araştırma da bireysel müşterilerin kredi kullanımlarında katılım bankalarını tercih etme sebeplerini tespit etmek amaçlanmıştır. Veriler, Bolu ilinde bulunan katılım bankası müşterilerine uygulanan anketten elde edilmiştir. Araştırmadan elden edilen bulgular sonucu önerilerde bulunulmuştur. Anket yöntemiyle elde edilen verilerin özetlenmesinde frekans dağılımı, güvenilirlik analizi, hipotezlerdeki değişkenleri belirlemede çapraz korelasyon katsayılarını açıklamada Pearson korelasyon analizi uygulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre, bireysel müşterilerin kredi kullanımlarında katılım bankalarını tercih etmesini etkileyen en önemli değişken; Faizsiz bankacılık uygulamasıdır. Çapraz korelasyon analizine göre değişkenlerin arasında istatistiksel açıdan pozitif yönde ve anlamlı bir ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Bireysel Müşteri, Finans

REPRESENTATIONS OF INDIVIDUAL CUSTOMERS TO CHOOSE PARTICIPANTS IN CREDIT USES

ABSTRACT: The present study aimed to determine the reasons for individual customers' choice of participation banks in obtaining loans. Data were compiled through a survey conducted on the customers of a participation bank in the province of Bolu. The data were summarized through frequency distribution and reliability analyses, and Pearson correlation analysis methodology was used to determine variables in hypotheses as well as to determine cross-correlation coefficients. The findings suggested that the most significant variable influencing customers' preference of participation banks in obtaining loans was the application of interest-free banking. Cross-correlation analyses revealed significant positive relationships between variables. Relevant suggestions were provided based on the findings.

Key Words: Participation Banking, Individual Customer, Finance

KARBONDİOKSİT EMİSYONU, FİNANSAL GELİŞME VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Durmuş Çağrı Yıldırım

Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
cyildirim81@gmail.com

Öğr. Gör. Meryem İnci Gülen

Namık Kemal Üniversitesi, Hayrabolu Meslek Yüksekokulu
meryemincigulen@gmail.com

ÖZET: İslam İşbirliği Teşkilatı, üyeleri arasındaki dayanışmanın ve işbirliğinin güçlendirilmesi amacıyla kurulmuştur. İslam İşbirliği Teşkilatı'na üye ülkeler yüzölçümü olarak dünyanın 1/6'sını kapsamaktadır. Ayrıca dünya nüfusunun 1/ 4'ü üye ülkelerde yaşamaktadır. Bununla birlikte, dünyadaki kanıtlanmış petrol ve doğalgaz rezervlerinin birçoğunun üye ülkelerin topraklarında bulunması İslam İşbirliği Teşkilatı'nın jeopolitik önemi de ortaya koymaktadır. Üye ülkelerin toplam nüfusunun yaklaşık %53'lük kısmını genç nüfus oluşturmakta, bu da işgücü açısından önemli bir potansiyelin varlığını göstermektedir. İslam İşbirliği Teşkilatı gerek hammadde, gerek işgücü ve gerekse üretim ve ticaret açısından dünyadaki önemli uluslararası kuruluşlardan biridir. Bu çalışmanın amacı, İslam İşbirliği Teşkilatı'na üye olan 19 ülkede CO2 emisyonu, finansal gelişme ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkinin Çevresel Kuznets Eğrisi hipotezi ile incelenmesidir. Çalışmada 1990-2016 dönemine ait yıllık veriler, panel veri analiz yöntemi ile analiz edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: CO2 Emisyonu, Ekonomik Büyüme, Finansal Gelişme, Panel Veri Analizi

RELATION BETWEEN CARBONDIOXIDE EMISSION, FINANCIAL DEVELOPMENT AND ECONOMIC GROWTH: A CASE OF THE ORGANISATION OF ISLAMIC COOPERATION

ABSTRACT: The Organisation of Islamic Cooperation was established to strengthen the solidarity and cooperation among its members. The Organisation of Islamic Cooperation covers 1/6 of the world's land area. In addition, 1/4 of the world's population lives in member countries. However, most of the petroleum and natural gas reserves in the world are located in the territory of the member states and this demonstrates the geopolitical importance of the Organisation of Islamic Cooperation. Approximately 53% of the total population of the member countries consists of the young population and this shows that existence of a significant potential in terms of labor. The Organisation of Islamic Cooperation is one of the most important international organizations in the world in terms of raw materials, labor and production and trade. The aim of this study is to examine the relationship between CO2 emission, financial development and economic growth in 19 member countries of the Organisation of Islamic Cooperation with the Environmental Kuznets Curve hypothesis. In this study, annual data for 1990-2016 periods were analyzed by panel data analysis method.

Key Words: CO2 Emission, Economic Growth, Financial Development, Panel Data Analysis

TÜRKİYE’DE KATILIM BANKALARI VE KONVANSİYONEL BANKALARIN YOĞUNLAŞMA ORANLARI VE PİYASA YAPISI YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI

Rahime İlhan

Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
195208007@kocaeli.edu.tr

Merve Paşalisoğlu

Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
195208004@kocaeli.edu.tr

Melek Kumbaşlı

Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü
195208016@kocaeli.edu.tr

ÖZET: Günümüzde finans sektörü içerisinde hızlı büyüme gösteren ve önemli bir konuma sahip olan Katılım Bankacılığı uluslararası arenada birçok akademik çalışmaya konu olmuştur. Finansal sistemin etkin bir şekilde işleyişi açısından büyük önem arz eden katılım bankacılığının bankacılık sektörü üzerindeki etkisi göz önünde bulundurularak konvansiyonel bankalarla karşılaştırılması yapılmıştır. Çalışmada, Türk Bankacılık Sektöründe aktif olarak faaliyette bulunan 5 Katılım Bankası ve 20 Konvansiyonel Bankanın sahip olduğu aktif büyüklük ve net kar verileri kullanılarak mikro bazda hangi rekabet türünde hangi piyasa yapısına yakınsadığı 2016-2019 çeyrek dönem verileri ele alınarak değerlendirilmiş ve elde edilen bulgulara dayanarak karşılaştırılması yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda en çok kullanılan iki endeks olan N firma Yoğunlaşma Oranı ($[[CR]]_n$) ve Herfindalh-Hirschman İndeks (HHI) değerleri üzerinden bir hesaplama yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Katılım Bankacılığı, Konvansiyonel Bankalar, N firma Yoğunlaşma Oranı ve Herfindalh-Hirschman İndeksi

COMPARISON OF PARTICIPATION BANKS AND CONVENTIONAL BANKS IN TURKEY IN TERMS of CONDENSATION RATES and POLICY STRUCTURE

ABSTRACT: Participation Banking, which is rapidly growing in the financial sector today and has an important position, has been the subject of many academic studies in the international arena. Considering the impact of participation banking, which is of great importance for the effective functioning of the financial system, on the banking sector, it has been compared with conventional banks. In the study, 5 Participation Banks active in the Turkish Banking Sector and 20 Conventional Banks used their asset size and net profit data to determine which type of competition on a micro-basis converges to which market structure in 2016-2019 quarter-period data were evaluated and compared based on the findings obtained. For this purpose, a calculation was made based on the two most widely used indices, the N-firm Condensation Ratio ($[[CR]]_n$) and the Herfindalh-Hirschman index (HHI).

Key Words: Participation Banking, Conventional Banks, N firm Condensation Rate and Herfindalh-Hirschman index

SİVİL HAVACILIK SEKTÖRÜNÜN EKONOMİK GÖRÜNÜMÜ: İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATINA ÜYE ÜLKELERE YÖNELİK BİR DEĞERLENDİRME

Dr. Öğr. Üyesi Deniz Macit

Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Havacılık ve Uzay Bilimleri
denizunludeniz@gmail.com

Öğr. Gör. Sultan Gedik Göçer

Doğuş Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu
gediksultan@gmail.com

ÖZET: Günümüzde havacılık sektörünün ulaştığı rakamlar değerlendirildiğinde 2018 verilerine göre; 1.303 tarifeli havayolu şirketinin, 31.717'den fazla uçak ve 170 hava navigasyon hizmeti sağlayıcısının desteği ile 3.759 havaalanına hizmet verdiği görülmektedir. Uluslararası havacılık kuruluşlarının tahminlerine göre hava trafik hacminin önümüzdeki 20 yıl içinde iki kat artması beklenmektedir. Havacılık sektöründeki büyüme doğrudan ve dolaylı olarak bu sektörce desteklenen endüstriler için itici güç olması bakımından önem taşımaktadır. Havacılık sektöründeki büyüme istihdam, verimlilik, kalkınma gibi temel ekonomik göstergelere de katkı sağlamaktadır. Havacılık çeşitli kıtalardaki insanları, kültürleri ve işletmeleri birbirine bağlayabildiği için en küresel endüstrilerden biri olarak kabul edilmektedir. Küresel havacılık sektörü GYSİH'ya 2.7 trilyon ABD doları katkı sağlarken aynı zamanda istihdama da 65,5 milyon kişi eklemektedir. Çalışmanın temel amacı İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)'na üye ülkelerin küresel sivil havacılık sektörü içerisindeki yerini ve ekonomik önemini vurgulamaktır. Bu amaçla İİT üyesi ülkelerin sektörel ve makro ekonomik seçilmiş temel göstergeleri ele alınarak küresel rakamlarla kıyaslaması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Türk sivil havacılık sektörünün de İİT grubu içerisindeki yerini belirleyebilmek adına bu grup içerisinde ele alınan temel veriler ışığında ülkemizin mevcut sektörel ve ekonomik kıyaslaması yapılmıştır. Çalışmanın ortaya koyduğu temel sonuçlara göre İİT üyesi ülkeleri birlikte değerlendirildiğinde küresel sivil havacılıkta taşınan yolcuların %12, taşınan yükün %18 ve toplam uçak kalkış sayılarının %11'lik kısmını karşıladıkları görülmektedir. İslam ülkeleri büyük bir grup olmasına rağmen sektörel bağlamda havacılık ekonomisinden yeterli bir pay almamaktadır. Havacılığın İslam ekonomileri için sürdürülebilir bir boyutta katkı sağlayabilmesi için yakıt fiyatlarındaki artışların önüne geçebilecek uygun politikalar, ticaret hacmini genişletici faaliyetler gibi unsurlar ile sektörün desteklenmesi gerekmektedir.

Anahtar Kelimeler: İslam İş Birliği Teşkilatı, Sivil Havacılık Sektörü

THE ECONOMIC OUTLOOK OF THE CIVIL AVIATION SECTOR: AN ASSESSMENT OF THE MEMBER COUNTRIES OF THE ORGANIZATION OF ISLAMIC COOPERATION

ABSTRACT: When the figures reached by the aviation sector are evaluated; 1,303 scheduled airlines serve 3,759 airports with the support of more than 31,717 aircraft and 170 air navigation service providers. According to the estimates of international aviation organizations, the volume of air traffic is expected to increase twice in the next 20 years. The growth in the aviation sector is important as it is the driving force for the industries directly and indirectly supported by this sector. Growth in the aviation sector also contributes to key economic indicators such as employment, productivity and development. Aviation is considered one of the most global industries because it can connect people, cultures and businesses across various continents. While the global aviation sector contributes US \$ 2.7 trillion to GDP, it also adds 65.5 million people to employment. The main purpose of the study is to emphasize the position of the member countries of the Organization of Islamic Cooperation (OIC) in the global civil aviation sector. For this purpose, sectoral and macroeconomic selected key indicators of OIC member countries have been analyzed and compared with global figures. Furthermore, in order to determine the position of Turkish civil aviation sector within the OIC group, the current sectoral and economic comparisons of our country have been made in the light of the basic data discussed in this group. According to the main results of the study, when the OIC member countries are evaluated together, it is seen that 12% of the passengers carried in global civil aviation, 18% of the cargo carried and 11% of the total number of aircraft take-offs. Although Islamic countries are a large group, they do not have a sufficient share in the aviation economy in the sectoral context.

Key Words: Organization of Islamic Cooperation, Civil Aviation Sector

TARIM PROJELERİNİN FİNANSMANINDA SELEM AKDİ YAKLAŞIMININ İSLAMİ FİNANS BAĞLAMINDA DEĞERLENDİRİLMESİ

Dr. Öğr. Üyesi Tuğberk Çitilci

Niğantaşı Üniversitesi, İktisadi, İdari ve Sosyal Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans
tugberk.citilci@nisantasi.edu.tr

Prof. Dr. Murat Akbalık

Marmara Üniversitesi, Bankacılık ve Sigortacılık Enstitüsü, Sermaye Piyasası
makbalik@marmara.edu.tr

ÖZET: Ticari faaliyetlerde alıcı ve satıcı arasında ki alım – satım işlemlerde faiz unsurunu aradan kaldırmak için alternatif akitler uygulanmaktadır. Akitlerin temel referansı faizden uzak ve dinen caiz olmasıdır. Bunlar arasında bey’ akdi ve selem akdi ön plana çıkmaktadır. Bey’ akdi satım akdi olarak geniş bir tanıma sahip olurken, selem akdi genel olarak miktarı belli olan ve ölçülebilen malın (misli mal) ileri vadede satılarak paranın peşin elde edildiği farklı bir satım akdi olarak yer almaktadır. Bu tarz bir akit güncel finans literatüründe kredi kullanım mekanizmasına benzer bir sistem olarak adlandırılabilir. İslam’da malın peşin alındığı durum caizken, malın peşin alınmadığı durum caiz değildir şeklinde yorumlanmaktadır. Bu durumda selem akdinin vadeli mal – para peşin sistemi caiz olup olmadığı konusunda tartışılmaktadır. Geçmiş dönem ticaret faaliyetlerinde selem akdi yaygın olarak tarım ürünleri ve kömür-odun piyasasında yaygın olarak kullanılmıştır. İslam’da yer alan 4 mezhebe göre selem akdi farklı tanımlara ve yorumlara sahip iken, bu çalışmada genel olarak fıkhi mezheplerden olan Hanefi Mezhebi yaklaşımı temel alınacaktır. Selem akdinin genel tanımı, tarafları, uygulama alanları, vade sonu uyuşmazlıkları gibi temel kavramlar belirtilerek, tarım projelerinin finansmanında nasıl uygulanabileceği konusunda fikir önerileri tartışılacaktır. Tartışmayı daha somut bir duruma getirmek adına Güçlü ve Zayıf Yönler ile Fırsatlar ve Tehditler (GZFT) analizinden faydalanarak çalışmanın kapsamını genişletmek amaçlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslami Finans, Selem Akdi, SWOT, Proje Finansmanı

THE EVALUATION OF SALAM CONTRACT APPROACH IN FINANCING OF AGRICULTURAL PROJECTS IN THE CONTEXT OF ISLAMIC FINANCE

ABSTRACT: In commercial activities, alternative contracts are applied in order to eliminate interest element in buy - sell transactions between buyer and seller. The main reference point of the contract is interest-free and religiously permissible. Among these, Bay' contract and Salam contract are noticeable. While Bay' contract has a broad definition as selling contract, Salam contract is generally considered to be a different contract of sale in which the amount of certain goods (measurable goods) is sold in the future. Such a contract can be named a system similar to the credit mechanism in the current financial literature. In Islam, the situation in which the goods are prepaid is religiously permissible and the situation in which the property is not prepaid is not religiously permissible. In this case, it is discussed whether or not the Salam contract is religiously permissible in terms of cash system. In the past trading activities, Salam contract was generally used in the agricultural products and coal-wood market. According to the four sects in Islam, Salam contract has different definitions and interpretations because of this in this study Hanafi sect approach will be adapted. The general definition of Salam contract, parties, application areas, basic concepts such as end-of-term disputes will be mentioned and ideas on how to apply the financing of agricultural projects will be discussed. In order to make the discussion more concrete, it is aimed to expand the universe of the study by making use of Strengths, Weaknesses and Opportunities and Threats (SWOT) analysis.

Key Words: Islamic Finance, Salam Contract, SWOT, Agricultural Financing Project

DİNİ TUTUM AÇISINDAN TESETTÜR MODA GİYİM TERCİHİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN BELİRLENMESİNE YÖNELİK UYGULAMALI BİR ÇALIŞMA

Abdulahap Baydaş

Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü

Şule Say

Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü

ÖZET: Araştırmanın ana amacı dini tutumun tesettür ve moda giyim üzerindeki etkisini belirlemektir. Dini tutumun tesettür ve moda giyimine olan etkisi ve dini tutumun satın alma davranışı üzerindeki etkisi incelenmektedir. Kolayda örnek yöntemi kullanılarak 270 tesettürlü kadından alınan bilgiler SPSS paket programı aracılığı ile analiz edilmiştir. Araştırma “Dini Tutum Ölçeği”, “Satın Alma Davranışı Ölçeği” ve “Tesettür Moda Giyim Davranışı Ölçeği” olmak üzere üç ölçekten oluşturulmuştur. Dini Tutum Ölçeği açısından; “Zor zamanlarda Allah’ın bana yardım ettiğini düşünüyorum”, “Yardım talep edenlere Allah rızası için yardım ederim” ve “İnanmış dinin gereklerini yerine getirmeye çalışırım” en değerli olan ifadelerdir. Satın Alma Davranışları Ölçeği açısından; “Bana göre kıyafetlerin inancıma uygunluk düzeyi kaliteden daha önemlidir”, “Bana göre kıyafetlerin inancıma uygunluk düzeyi fiyattan daha önemlidir” ve “Yeni şeyler satın almak eğlencelidir” ifadeleri en önemli değişkenler olarak bulunmuştur. Tesettür Moda Giyim Davranışı Ölçeği açısından; “İnancıma uygun giysiler giyerim”, “Satın aldığım markaların inançlarıma uygun olmasına dikkat ederim” ve “İslami yükümlülüğe uygun kıyafet sahibi olmak İslami kimliğimi artırır” ifadeleri en önemli görülen değişkenlerdir. Tesettür Moda Giyim Davranışı Ölçeği açısından; “Dindar insanın ticari hayatta daha dürüst ve güvenilir olduğu her zaman doğru değildir” ve “Zamanımın önemli bir kısmını güzel giyinmeye ayırırım”, ifadeleri ikinci derecede önemli olan ifadelerdir. Tesettür Moda Giyim Davranışı Ölçeği açısından; “Genellikle reklamı çok yapılan markalar en iyi olanlardır” ifadesi ise önemli olmayan unsurdur. Dini Tutum Ölçeğinin Faktör Analizi sonucu, “İçselleştirilmiş İnanç Duygusu” ve “Geleneksel Dindarlık Anlayışı” şeklinde iki faktör belirlenmiştir. Satın Alma Davranışları ile ilgili Faktör Analizi sonucu, “Çeşitlendirilmiş Satın Alma Davranışı”, “Karmaşık Satın Alma Davranışı”, “Alışılmış Satın Alma Davranışı”, “Sosyalleştirilmiş Satın Alma Davranışı”, “Marka Farklılaştırmasına Yönelen Satın Alma Davranışı” ve “İnanca Uygun Satın Alma Davranışı” olmak üzere altı faktör belirlenmiştir. Tesettür Moda Giyim Davranışı Faktör Analizi sonucu, “Modayı Takip Eden Bireyler”, “İnanç Unsurunu Ön Plana Alan Bireyler” ve “Rahatlığı Ön Plana Alan Bireyler” olmak üzere üç faktör belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dini Tutum, Tesettür, Moda Giyim, Tesettür Moda Giyim İlişkisi

HELAL TURİZM KAPSAMINDA YAPILAN BİLİMSEL ÇALIŞMALARININ İÇERİKLERİNE YÖNELİK BİR ANALİZ

Prof. Dr. Mehmet Akif Öncü
Düzce Üniversitesi, İşletme Fakültesi

Doç. Dr. Muammer Mesci
Düzce Üniversitesi, Akçakoca Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksekokulu

Aslınur Yavuz
Düzce Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü

ÖZET: Bu araştırmanın amacı helal turizm bağlamında yapılmış bilimsel çalışmaların metodolojileri esas alarak içerikleri incelenmek istenmiştir. Böylece helal turizme yönelik eğilimlerin neler olduğunu hedeflenmektedir. Araştırma kapsamında; incelenen makalelerin kullandıkları temel yöntem, veri toplama yöntemleri, analiz teknikleri, elde edilen bulguları saptamak ve kullanılmış araştırma yöntemlerinden elde edilmiş bulgularla karşılaştırma yapmak hedeflenmektedir. Bu çalışmada verilere nitel araştırma yöntemi olan literatür taramasıyla ulaşılmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi ile değerlendirilmiş olup araştırma açıklamak istenen hedef çerçevesinde analize tabi tutulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Helal Turizm, Metodoloji

ABSTRACT: The aim of this research was to examine the content of scientific studies conducted in the context of halal tourism on the basis of methodologies. Thus, what are the trends towards halal tourism are targeted. Within the scope of the research, it is aimed to determine the basic methods, data collection methods, analysis techniques, findings obtained and to make comparisons with the findings obtained from the research methods used. In this study, the data was obtained through a qualitative research method, literature survey. The data obtained were evaluated by content analysis and the research was subjected to analysis within the framework of the target to be explained.

Key Words: Tourism, Halal Tourism, Methodology

SOSYAL SERMAYE VE EKONOMİK BÜYÜME İLİŞKİSİ: İSLAM İŞBİRLİĞİ TEŞKİLATI ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Durmuş Çağrı Yıldırım

Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
dcyildirim@nku.edu.tr

Doç. Dr. Seda Yıldırım

Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
Sedayil1@gmail.com

Pelin Diboğlu

Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
Plndboglu@hotmail.com

ÖZET: Ekonomik büyümenin belirleyicileri üzerine yapılan ampirik araştırmalar, genellikle mensup olunan dinin etkisini ihmal etmektedir. Bu çalışmada ilgili boşluktan hareketle İslam dünyasının sosyal sermayesi “güven” değişkeni göz önünde bulundurularak 1996-2010 dönemi için İslam İşbirliği Teşkilatı ülkelerinin ekonomik performansı ile ilişkisi araştırılmaktadır. Elde edilen bulgulara göre, sosyal sermaye İslam dünyasında ekonomik performansın önemli belirleyicilerinden bir tanesidir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Sermaye, Güven, Ekonomik Performans, İslam İşbirliği Teşkilatı

SOCIAL CAPITAL - ECONOMIC GROWTH NEXUS: A CASE OF ISLAMIC COOPERATION ORGANIZATION

ABSTRACT: Empirical research on the determinants of economic growth often neglects the influence of religion. In this study, the relationship between the economic performance of the countries of the Organization of Islamic Cooperation for the period of 1996-2010 is examined by taking into account the variable “trust” (the social capital) of the Islamic world. According to the findings, social capital is one of the important determinants of economic performance in the Islamic world.

Key Words: Social Capital, Trust, Economic Performance, The Organization of Islamic Cooperation.

ETİK SORUNLARI ORTAYA ÇIKARAN BAZI TEKNOLOJİK EĞİLİMLER VE İSLAMİ AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Hüseyin ALTAY
Mustafa Kemal Üniversitesi, İİBF
haltay2002@gmail.com

ÖZET: Günümüzde veri elde etmek ve bunları kayıt altına almak kolaylaşmıştır. Kredi kartları, kurumlara yapılan başvurular, trafik kazası tutanakları, müşteri ilişkileri sistemleri, telefon kayıtları (ses ve görüntü), elektronik ortamda doldurulan formlar, ödemeler, üyelikler vb., yollarla elde edilen veriler küçük maliyetlerle depolanabilmektedir. Elde edilen bu verilerin analizi çeşitli programlar yoluyla kolaylıkla yapılabilmektedir. Ağ oluşturmaya ilişkin gelişmelerin de yardımıyla analiz edilen bu veriler bir ortamdan başka ortama kolayca taşınabilmektedir. Kısacası kişi hakkında farklı kaynaklardan elde edilen veriler bir araya getirilerek elektronik ortamda kişi profilleri oluşturulmaktadır. İnternet teknolojisi anlamında “Açık Olmayan İlişki Farkındalığı” olarak adlandırılan bu durum; acaba İslami açıdan ne kadar uygun? Ya da İslami açıdan bu ilişkilerin ortaya konacak şekilde elde edilmesi konusunda verilecek hüküm bilgiyi elde eden kişi ya da kuruma göre değişebilmekte midir? Bilginin elde edilmesi sonucunda verilen kararlara bağlı olarak oraya çıkan sorumlulukları bir Müslüman ne kadar taşıyabilir? Alınacak kararlar ya da kişiler hakkında verilecek hükümlerin ortaya çıkaracağı mahsurlar ne dereceye kadar ortadan kaldırılabılır? İslami prensipler açısından yukarıda dile getirilen soruların teker teker değerlendirilip, davranışların buna bağlı olarak belirlenmesi günümüzde büyük önem arz etmektedir. Çalışma yaşamının gereği olarak elde edilen bilgilerin kişinin izni olmadan kullanılmasının İslami prensipler açısından doğru olmadığı görüşü yaygındır. Elde edilen bilginin kamu kurumları ve yöneticileri tarafından kullanılması da kullanım amacına göre değişebilecektir. Eğer başkaları hakkında bilgi edinme bir “tecessüs” anlamı taşıyorsa; İslami prensipler açısından uygun olarak değerlendirilemez. Nitekim Hucurat suresinin 12. Ayetinde; “Ey iman edenler! Zannın çoğundan sakının; çünkü bazı zanlar günahdır. Gizlilikleri araştırmayın, birbirinizin gıybetini yapmayın; herhangi biriniz, ölmüş kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? Bak bundan tiksindiniz! Allah’a itaatsizlikten de sakının. Allah tövbeleri çokça kabul etmektedir, rahmeti sonsuzdur” denilmek suretiyle başkaları hakkında tecessüs anlamı taşıyan bilginin araştırılması ve yayılmasının doğru bir davranış olmadığı sonucuna varılabilir. Ancak, kamu kurumlarının güvenlik ve benzeri nedenle oluşturacakları profiller bu bakış açısının dışında değerlendirilmek durumundadır.

Anahtar Kelimeler: Açık Olmayan İlişki Farkındalığı, Profil, Tecessüs.

TECHNOLOGICAL BEHAVIOR TRENDS CAUSES SOME ETHICAL PROBLEMS AND AN EVALUATION FROM ISLAMIC PERSPECTIVE

ABSTRACT: Today, to obtain and record data are much easier. Data can be obtained through credit cards, applications made to institutions, traffic accident records, customer relations systems, telephone records (audio and video), electronically filled forms, payments, memberships and similar ways. Analyzes of these data can be easily made by various technical programs. With the help of developments in networking, these data can also be easily transferred from one places to another. In short, the data obtained from different sources about individuals, institutions and organizations can be gathered and easily created an electronic profile. This situation, which is called “Non-Obvious Relationship Awareness (NORA)” in terms of internet technology. How much is it appropriate for Islamic approach? How much can a Muslim carry the responsibilities of the decisions made as a result of obtaining the information from non-obvious relationship? To what extent that the decisions or judgments’ damage about individuals can be eliminated? In terms of Islamic principles, it is of great importance to evaluate the above-mentioned questions one by one, and determine the behaviors accordingly. It is widely believed that the use of the information obtained as a necessities of working life, without the consent of the person, against revealing aim is not correct in terms of Islamic principles. The use of the information obtained by public institutions and managers may also vary according to the purpose of usage. If acquiring information about others means "suspicion"; It cannot be considered appropriate in terms of Islamic principles (Koran (49/12). It obvious that suspicion about others by any means, which if it can be obtained through social media, is not the right behavior. However, the profiles that public institutions will create for security and similar reasons need to be evaluated outside this perspective.

Key Words: Non-Obvious Relationship Awareness (NORA), Profile, Suspicious Behavior

AVRUPA BİRLİĞİ NUTS 2/TR63 ALT BÖLGESİNDE BELEDİYE BAŞKANLARININ LİDERLİK ANLAYIŞLARI VE BUNA ETKİ EDEN FAKTÖRLER

Prof. Dr. Yakup Bulut

Mustafa Kemal Üniversitesi, iibf
ybulut@mku.edu.tr

Dr. Öğr. Üyesi Soner Akın

Mustafa Kemal Üniversitesi, iibf
sakin@mku.edu.tr

ÖZET: Kamu hizmetlerinde verimlilik ve etkinlik, yönetim anlayışında katılımcılık ve temsil, toplumsal duyarlılık ve sonuç odaklı çalışma şeklindeki birçok beklenti ve hedeflerin gerçekleşmesinde, yöneticilerin tavır ve davranışlarının yattığı söylenebilir. Belediye yönetiminin yürütüme organı olarak çok önemli fonksiyonlara sahip olan belediye başkanları, diğer organlara kıyasen belediye yönetiminin başarısının anahtarı hükmündedir. Bugün yerel yönetimlerde başarılı olmanın ulusal siyasette de başarılı olmak anlamına geldiği düşünüldüğünde, siyasi partilerin aday belirlemede de belediye başkanlarının kişisel profilleri öne çıkmaktadır. Özellikle sosyal ağ kurabilme becerisi, eğitimi, siyasi yaklaşımı, vizyoner bakış açısı, bilgi ve kültürü, teknolojik boyutu, siyasi tecrübesi, diğer kurumlarla işbirliği kurabilme kabiliyeti gibi birçok faktör besleyici etkiye sahip olabilir. Türkiye, 2002 yılında bölgesel istatistiklerin toplanması, bölgelerin sosyo-ekonomik analizlerinin yapılması, bölgesel analizlerin çerçevesinin belirlenmesi ve Avrupa Birliği ile karşılaştırmaların yapılması için Avrupa Birliği Bölgesel istatistik sistemine uygun bir veri tabanı oluşturma yoluna gitmiştir. İşte bu çalışma, 2002 yılından bu yana yürürlüğe giren İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması temelinde, belediye çalışanlarının gözüyle, belediye başkanlarının örgütsel olduğu kadar kişisel özellikleri dikkate alınarak, onların kurumsal işbirliği ve vizyener bakış açılarının ne olduğu ve ne tür bir liderlik anlayışına sahip oldukları ve bunu etkileyen faktörlerin neler olduğunu değerlendirmektedir. Belediye başkanları; Türk kamu yönetiminde yerel ölçekte liderlik dendiğinde aranan ögenin karşılığı konumundadır. Bu bağlamda; Avrupa Birliği tarafından geliştirilen İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması-NUTS 2- TR63 alt bölgesi, bir diğer tanımlamayla Doğu Akdeniz Kalkınma Ajansının hizmet verdiği Hatay ve Kahramanmaraş Büyükşehir Belediyeleri ile Osmaniye Belediyesinin aktif olduğu Doğu Akdeniz sahasında, alt kademe yöneticilik pozisyonunda olan daire başkanları, müdür ve şube müdürlerine bir anket uygulanmış olup, elde edilen verilerin analizi yapılmıştır. Böylece hem başkanlarının liderlik anlayışları hem de bu anlayışa etki eden faktörlerin neler olduğu ortaya konmaya çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Belediye başkanı, Yöneticilik ve Liderlik, Kamu Hizmeti

EUROPEAN UNION NUTS 2/TR 63 ZONE-SUB REGION'S MAYORS' LEADERSHIP PERSPECTIVES AND THE FACTORS BEHIND IT

ABSTRACT: It can be said that managers' attitudes and behaviors lie in the realization of many expectations and targets such as efficiency and effectiveness in public services, participation and representation in management approach, social sensitivity and result-oriented work. Mayors, having very important functions as the executive body of the municipal administration, are the key to the success of the municipal administration compared to other bodies. Considering that being successful at local means being successful in national politics, the personal profiles of mayors shine out in determining candidates of political parties. Many factors such as the ability to establish social networks, education, political approach, visions, knowledge and culture, technological dimension, political experience, and the ability to cooperate with other institutions may step forward, indeed. Turkey's collection process of regional statistics started in 2002, upon making of the socio-economic analysis, determining the framework of regional analysis, and making a comparison with the EU became a suitable database to create a route to the regional statistical system. This study is based on the frame of this database, which has been in force since 2002, discussing the personal as well as organizational characteristics of mayors from the perspective of municipal employees, to dispute what their institutional cooperation and visions are, and what kind of leadership understanding they have. Mayors representing local leadership in Turkish public administration is the equivalent of the leader item sought. In this context, following the Classification of Statistical Region Units developed by the European Union frame, known as-NUTS 2, specifically for TR63 sub-region, i.e., the zone in which the Eastern Mediterranean Development Agency serves with Hatay and Kahramanmaraş metropolitan municipalities and Osmaniye Municipality, being active in the Eastern Medite

Key Words: Mayor, Management and Leadership, Public Service

İSLAM TOPLUMUNDA REFAHIN SAĞLANMASINDA PİYASANIN ROLÜ

Prof. Dr. Mustafa Aykaç

Marmara Üniversitesi, İktisat Fakültesi

Dr. İskender Gümüş

Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

ÖZET: Bu çalışmada, İslam toplumunda sosyal refahın sağlanmasında bir aktör olarak piyasanın rolüne odaklanılmaktadır. Piyasa mekanizması, özellikle klasik iktisadi görüşün egemen olduğu dönemde refahın sağlanmasında önemli bir aktör olarak ortaya çıkmıştır. İslam toplumunda iktisadi anlayışın serbest piyasa modeli ile benzerlikler taşıdığına ve piyasa mekanizmasının İslam iktisadının bir parçası olarak kabul edildiğine ilişkin çeşitli görüşler bulunmaktadır. Her ne kadar piyasa, iktisadi gelişme ve sosyal eşitliği ve refahı sağlamada önemli bir aktör olsa da İslam toplumunda devlet, piyasanın düzgün işleyebilmesi için koşulları oluşturan ve piyasa başarısızlığını engelleyen koruyucu bir aktör olarak müdahalede bulunmaktadır. Bu çalışmada, refahın sürdürülebilirliği açısından piyasanın önemine dikkat çekilerek, İslam toplumunda piyasa mekanizmasının refahın tesisinde ve dağıtımında sahip olduğu rol Kur'an, Hadis, İslam Hukuku metinleri ve diğer ilgili literatür çerçevesinde incelenmektedir. Çalışmada, İslam toplumunda serbest piyasa anlayışının büyüme ve kalkınma, eşitsizlik ve sosyal risklere karşı çözüm üretmede sunduğu alternatif modelleri değerlendirmektedir. İslam toplumunda, faiz yasağı, vergilendirme, gelirin yeniden dağıtım araçları ve zekât gibi çeşitli uygulamalarla sosyal refahın iyileştirilmesi ve piyasanın etkin işleyişine yönelik politikaların geliştirildiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: İslam, refah, piyasa, piyasa başarısızlığı, sosyal politikalar

ROLE OF THE MARKET IN PROVIDING WELFARE IN ISLAMIC COMMUNITY

ABSTRACT: This study focuses on the role of the market as an actor in ensuring social welfare in Islamic society. The market mechanism has emerged as an important actor in ensuring prosperity, especially in the period of classical economic view. There are various views that the economic understanding in Islamic society has similarities with the free market model and that the market mechanism is accepted as a part of Islamic economics. Although the market is an important actor in achieving economic development and social equality and prosperity, in Islamic society, the state intervenes as a protective actor that creates the conditions for the proper functioning of the market and prevents market failure. In this study, the role of the market mechanism in the creation and distribution of welfare in Islamic society is examined within the framework of the Qur'an, Hadith, Islamic Law texts and other related literature by emphasizing the importance of the market in terms of sustainability of welfare. In this study, it evaluates the alternative models offered by free market understanding in Islamic society to find solutions to growth and development, inequality and social risks. In Islamic society, it can be said that various policies such as interest prohibition, taxation, income redistribution tools and zakat have been developed to improve social welfare and to ensure effective functioning of the market.

Key Words: Islam, welfare, market, market failures, social policies

İSLAM İKTİSADINDA ÖLÇÜLÜLÜK İLKESİ

Prof. Dr. Mehmet Yüce
Bursa Uludağ Üniversitesi

Hayatın pek çok alanına sirayet eden Ölçülülük İlkesi, başta kutsal kitapların yanı sıra birçok düşünür tarafından da ele alınıp, incelenmiştir. Zira insan, yaratılışı itibariyle maddi ve manevi ihtiyaçları haiz olan bir canlıdır. Söz konusu ihtiyaçlarını karşılarken de sıhhat ve mutluluğu için bedeni ve ruhi haddine ve ihtiyacının şiddetine uygun hareket etmek; diğer bir ifade ile ölçülü davranmak zorundadır. Aristoteles, Nikomakhos'a Etik adlı eserinde, aşırılık ile eksiklik arasında 'orta olma' olarak tabir ettiği ve övgüye şayan olarak nitelediği bir tutumdan bahsetmiş ve aşırılıkla eksikliğin kötülüğü; orta olmanın ise erdeme özgü olduğunu dile getirmiştir. Platon göre ise temel erdemler bilgelik, yiğitlik, ölçülülük ve adalet olmak üzere dört tanedir. Bilgelik aklın erdemi olup ruhun sağlığı üzerindeki etkisinden dolayı ruhun yaşamına egemen olur. Yiğitlik erdemi, korkulacak ve korkulmayacak şeyler üzerinde aklın yargıya varmasıdır. İnsan bu erdemle haz ve acıya karşı kendini korur. Ölçülülük ise kişinin kendine egemen olma, kime itaat edilmesi kime buyrulması gerektiği hususunda akılla uyuşan erdemdir. Adalet ise bütün bu erdemlerin uyumundan çıkar. Aynı zamanda adalet ruhun her bir bölümünün bütün içinde kendine uyan görevi yerine getirmesidir.

İslâm ahlâk düşüncesinde ölçülülük önemli bir yere sahiptir. Ölçülü olmak, insanın gerek duygularına gerekse eylemlerinde sınırı aşmaması anlamına gelmektedir. Yani işlem ve eylemlerinde ifrat ve tefritten uzak durmaktır. Ölçülülük ilkesi ekonomik hayatta iki şekilde kendisine yer bulmaktadır. Bunlardan ilki tüketiciler açısından ölçülü olma ilkesidir. Bu yönüyle ölçülülük insanlara gerektiği kadar, yeri ve zamanında harcamayı savurganlık ile ifrattan uzak durulmasını, yani israftan kaçınmasını öğütlemektedir. Nitekim bu durumun Kur'an da "Ey Adem oğulları! Her secde edişinizde güzel elbiselerinizi giyin; yeyin, için, fakat israf etmeyin; çünkü Allah israf edenleri sevmez" (A'raf, 7/31) şeklinde emredilmektedir. Diğer taraftan israfı yasaklayan Kur'an'ın "Eli sıkı olma (cimri olma); büsbütün eli açık da olma (israf etme). Sonra kınanır, (kaybettiklerinin) hasretini çeker durursun (İsra, 17/29)." cimriliği de, israfı da yasakladığı görülmektedir. Ölçülülük ilkesinin diğer bir tarafında ise ticaret erbabları ilgilendirmektedir, "..... denge ve ölçüyü (mizanı) O koydu ki, dengeden (mizandan) sapmayasınız. Ölçüyü düzgün tutunuz ve eksik tartmayınız (Rahman, 7-9)". "...Ölçüyü ve tartıyı adaletle ve tam yapın. Biz kimseye gücünün yettiğinden fazlasını teklif etmeyiz. Söylediğiniz zaman da, yakınınız da olsa âdil olun ve Allah'a verdiğiniz sözü tutun. Öğüt alıp düşünesiniz diye Allah bunları size emretmiştir" (En'âm, 6/152). "Ölçtüğünüzde ölçmeyi tam yapın, doğru terazi ile tartın. Bu daha hayırlı, sonuç bakımından daha güzeldir" (İsra, 17/35). Dengenin bozulması, hayatı felç eder, fitne, fesat, anarşi ve kargaşa doğurur.

Anahtar Kelime: Ölçülülük, İtidal, İslam'da Ölçülülük, İsrâf, İstikamet

AVRUPA VE DOĞAL KANUN ZİHNİYETİNİN ÇÖKÜŞÜ

Dr. İpek Madi

Marmara Üniversitesi

Dr. Levent Coşkun Erkekoğlu

Marmara Üniversitesi

ÖZET: “Fransa’nın en maruf müsteşriklerinden Gaston Care (Gaston Kar), 1913 senesinde Figaro Gazetesinde, “Yeryüzünden Müslümanlık kalkacak olursa, müsalemetin muhafazasına imkân olup olmadığı” hakkında makaleler silsilesi yazmış; ve o zaman, bu makaleler Şark gazeteleri tarafından tercüme olunmuştu. Fransız müsteşriki diyor ki: “Yüz milyonlarca insanın dini olan Müslümanlık, bütün sâliklerine nazaran, dünyanın kıvamı olan bir dindir. Bu aklî dinin menbaı ve düsturu olan Kur’an, Cihan medeniyetinin istinad ettiği temelleri muhtevîdir; o kadar ki, bu medeniyetin, İslâmiyet tarafından neşrolunan esasların imtizacından vücud bulduğunu söyleyebiliriz. Filhakika bu âlî din; Avrupa’ya dünyanın imarkârâne inkişafı için lâzım olan en esaslı kaynakları temin etmiştir. İslâmiyetin bu fâikiyetini teslim ederek, ona medyun olduğumuz şükranı tanımıyorsak da, hakikatın bu merkezde olduğunda şek ve şüphe yoktur.”. (Risale-i Nur).

Bugün Batı’nın gerilediğini ve kendisine yeni bir sistemin ihtiyaç haline geldiğini ve hatta dünya ekseninin Doğu’ya kaydığını, “Avrupa’nın dünyanın merkezi olma niteliğini yitirdiğini” yeni farkedenler için, Risale-i Nur’dan: “Bir şeyden uzak olan bir kimse, yakın olan adam kadar o şeyi göremez. Ne kadar zeki olursa olsun, o şeyin ahvâli hakkında ihtilâfları olduğu zaman yakın olanın sözü muteberdir. Binaenaleyh, Avrupa feylesofları, maddiyatta şiddet-i tevaggulden dolayı îman, İslâm ve Kur’anın hakaikından pek uzak mesafelerde kalmışlardır. Onların en büyüğü, yakından hakaik-i İslâmiyeye vukufu olan âmi bir adam gibi de değildir.”

Avrupa’nın yeni bir hırslı (tamahkâr) idareye ihtiyaç duyduğuna; liberalizmi yeniden canlandırmak ve yeniden yorumlamak ve aynı zamanda Makyavellist bir görüşe dayanarak güç odaklı bir yönetim gerektiğine inananlar için (her iki yolun iç yüzünün hem kendi içinde hem de birlikte düşünüldüğünde hem gayr-ı kabil hem gayr-ı makul olduğu ve çok sayıda muhal içerdiği bir gerçektir), İncil’den: “.....tamahkâr diliyle sessiz bile olsa yaptıklarıyla der: “Benden başka Allah yoktur.”; ““Bakın size söylüyorum, bu hayatta biriktirdikçe biriktirmek, öbüründe hiç bir şey bulamamanın kesin kanıtıdır.”; Risale-i Nur’dan: “Ahlâk-ı âliye-i Peygamberiyeden olan ve belki kâinatı nizâm-ı hikmet-i İlâhiyye’nin medarlarından olan iktisad ise, sefillik ve bahillik ve tama’kârlık ve hırslı bir halitası olan hisset ile hiç münasebeti yok.”

Açgözlü, menfaatçi, maddeci, bencil davranışları esas alan, doğal kanun felsefesine bağlı liberal doktrin ve buna paralel “güçlü olan zayıfı ezer, güç hakkı doğurur, güçlü olan hak sahibidir” zihniyetine dayanan Makyavellist görüş, bugünün ya da yarının Avrupası için bir çözüm olamayacağı gibi, yılankavi biçimde ya da bir girdap gibi sorunların içine çekecek ve bunun yanı sıra sosyalist doktrin de toplum hayatını idare eden bağları bozup tahribci düzensizlik biçiminde yıkıcı sonuçlar ortaya çıkmasına neden olacaktır. Risale-i Nur’da: “Acaba bu ehl-i bid’a ve doğrusu ehl-i ilhad, bu dinsizlikte hangi menfaati buluyorlar?.. Eğer idare ve âsâyişi düşünüyorlarsa; Allahı bilmeyen dinsiz on serserinin idâresi ve şerlerini defetmesi, bin ehl-i diyânetin idaresinden daha müşküldür. Eğer terakkiyi düşünüyorlarsa; öyle dinsizler idare-i hükûmete muzır oldukları gibi, terakkîye dahi mâni’dirler. Terakki ve ticaretin esâsı olan emniyet ve âsâyişi kırıyorlar. Doğrusu onlar, meslekçe tahribatçıdır. Dünyada en büyük ahmak odur ki, böyle dinsiz serserilerden terakki ve saâdet-i hayatiyyeyi beklesin.”; “Rasyonalizm, yani akliye kelimesinin müfâdını ve tarihî ehemmiyetini tevsî edebilirsek, Müslümanlığın aklî bir din olduğunu söyleyebiliriz. Akıl ve mantık mîsdâkiyle akaid-i diniyeyi muhakeme eden mekteb, rasyonalizm kelimesinin, İslâmiyete tamamiyle mutabık olduğunu teslim etmekte tereddüd etmez..... Edward Monte.”.

Anahtar Kelimeler: Avrupa, İslâm, İsevî, İktisat, Doğal Kanun.

EUROPE AND THE DEATH OF *NATURAL LAW* MENTALITY

ABSTRACT: Some noticed *en retard* the heading of the West towards collapse and the requirement of a new system for it; moreover the shift of the World axis to East and that “Europe is no longer the centre of the World”. For whom believe that Europe requires a new avaricious (greedy) leadership, and that liberal revival and its reinterpretation are necessary, also for whom believe in a need of a power-oriented policy based on Machiavellian mentality (it is a fact that when each way is taken itself or they are taken together, they comprise many impossibilities and they are unreasonable and superstitious): From the Gospel: “... the avaricious, even though he be silent with his tongue, by his works saith: "There is no other God than I."”; “Verily I say unto you, that the amassing much in this life giveth sure witness of not having anything to receive in the other.”; from the Risale-i Nur Collection: “There is a great difference between frugality and stinginess. Just as humility is a praiseworthy quality superficially resembling but different to the bad quality of servility, and dignity is a laudable virtue superficially similar to but different from the bad quality of haughtiness, so too frugality, which was one of the Prophet’s (UWBP) elevated qualities and indeed is one of the things on which the divine wisdom in the order of the universe depends, bears no relation to stinginess, which is a mixture of baseness, avarice, miserliness, and greed.”

The liberal doctrine based on greedy, self-seeking, materialistic, egoistic behaviour and relying on the natural law philosophy, in parallel with Machiavellian view based on “the strong crush the weak, all power to the strongest, in power there is right” mentality, can never be a remedy for Europe, but it is a serpentine trap in a vicious circle. Besides, socialist doctrine produces disruptive results by destroying the bonds in accordance with the social life, in a destructive manner. In Risale-i Nur: “I wonder, what advantage do these innovators, or more accurately deviants or heretics, find in this irreligion? If they are thinking of government and public order, to govern ten irreligious anarchists who do not know God and to repulse their evils is much more difficult than governing a thousand people with religion. If they are thinking of progress, such irreligious people are an obstacle to progress, just as they are harmful for the administration and government. They destroy security and public order, which are the basis of progress and commerce. In truth, they are destructive due to the very way they have taken. The biggest fool in the world is one who expects progress, prosperity, and happiness from irreligious anarchists like them.”

Key Words: Europe, Islam, Christian, Economics, Natural Law.

İSLAM'IN TÜM ZAMANLARA HİTAP EDEN TOPLUM KURUCU DÜŞÜNCE YÖNTEMİ ; TEVHİDİ DÜŞÜNCE

Osman Şimşek

osimsek6666@gmail.com

ÖZET: İslam, M.S. 7.yüzyıl'da Allah tarafından tüm insanlığa gönderilmiş bir dindir. İslam'ın özü tevhit anlayışına dayanır. Allah herşeyi yaratmıştır.Gökler, yer, insan, kültür, toplum, eşya vs hepsi tevhit kanuna bağlıdır. Böylece Tevhidi Düşünce , tüm sosyal ilim alanlarına tevhidi yöntem ile yön verir. İslam'a göre Toplumun kuruluşu ve yönetimide tevhidi düşünce anlayışına bağlı oluşur. M.S. 7. yüzyıldan kıyamete kadarki zaman aralığında tevhit düşünce bilgi yöntemi, tüm teknolojik dönemlerde, bütün toplumlara hitap eden bir hayat tarzı ortaya koyar.

Oysa modern Batının toplum kurucu düşüncesi ise 19.yüzyılda materyalist içerikli Pozitivist düşünce yöntemidir. 20.yüzyılda ise bu pozitivist toplum kurucu anlayış hermonotizm ile ilişkiye girerek post modern toplum yapısına dönüşmüştür. Post modern toplum anlayışı ve yöntemi 21. Yüzyılda Batı medeniyetinde yeni toplum kuruculuk görevini gerçekleştirememiştir. Bundan dolayı modern Batı medeniyeti, 21 yüzyılda yeni toplum kurucu bir yöntem geliştirememiştir. Buna bağlı olarak Batı medeniyet kurucu bilgi yöntemi bakımından tekrara düşmüştür. Buda monotonluğa girmesine yol açmıştır. Böylece modern Batı medeniyet kimliği ve medeniyetin küresel hakimiyet görünümü kriz içine girmiştir.

21. yüzyılda, özünde tüm zamanlara hitap eden bir nitelik bulunan, tevhidi düşünceye yöntem anlayışı, dünya sistemine özgün bir toplum kurucu nitelik sunmaktadır. Bu çalışmada, İslam'ın tevhidi düşünce bilgi yöntemine göre yeni toplum inşa süreci, mukayeseli medeniyet analizi bağlamında ele alınmaktadır.

Anahtar kelimeler; Tevhid, Tevhidi Düşünce, Yöntem, Batı Medeniyeti, Mukayeseli Medeniyet Analiz

ISLAM'S ALL-TIME SOCIETY FOUNDING METHOD OF THINKING; “TAWHIDI THOUGHT”

ABSTRACT: Islam is a religion sent to all mankind by Allah in the 7th century BC. The essence of Islam is based on the understanding of Tevhit. Allah has created everything. Heavens, place, human, culture, society, goods all depends on the law of tawhit. So that tawhidi thought gives direction to all social knowledge with the method of tawhit. According to Islam, the establishment and management of the society also depends on the understanding of tawhidi thought. In the period of time from 7 BC to the apocalypse, the method of knowledge of tawhidi thought reveals a lifestyle that appeals to all societies in all technological periods.

Whereas the founding idea of the society of modern west is a positivist method of materialist content in the 19th century. In the XXth century, this positivist society founding conception changed into a postmodern society by engaging with hermanautism. The understanding and method of postmodern society in the 21st century, the role of new society founders in western civilization was not realized. Therefore, modern Western Civilization has not developed a new society-building method in the 21st century. Accordingly Western civilization has fallen into repetition in terms of the founding method of knowledge. This has led to its monotony. Thus the identity of modern Western civilization and the global dominance view of civilization has entered into crisi.

In the 21st century, the concept of tawhidi thought, which has an essence appealing to all times, presents a unique society to the world system. In this study, the unification of Islam according to thought knowledge method is discussed in the context of comparative civilization analysis.

Key Words; Tawhid, Tawhidi Thought, Method, Western Civilization, Comparative Civilization Analysis

İSLAM ÜLKELERİNDE SAĞLIK TURİZMİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Mahide Çiftçi

Üsküdar Üniversitesi, sağlık bilimleri enstitüsü, sağlık yönetimi
mahidecftc1@gmail.com

ÖZET: Tüm Dünya’da sağlığa verilen önem eğitim, teknoloji, kültür sosyal ve coğrafi değişimler ile beraber giderek artmıştır. Sağlığa verilen önemin artmasıyla ülkelerin sağlık harcamalarındaki GSMH’da payı da artmıştır. Bu artışa katkı da bulunan etmenlerden bir de sağlık turizmi olmuş ve önemi de giderek artmıştır. Sağlık turizmin ülke ekonomisine katkı sağlamasıyla birlikte her ülkenin önemle üzerinde durduğu bir pazar haline gelmiştir. Günümüzde hemen her ülke sağlık turizminde pazar oluşturmuş ve sağlık turistlerine sağlık hizmeti sunmaktadır. Sağlık turizminden pay almak ve pazarda söz sahibi olmak için en iyi şekilde hazırlanmaktadırlar. Bu çalışmada sağlık turizmin İslam ülkelerindeki mevcut durumu, sağlık turizminde öncü ülkeler incelenmiş sağlık turizminin ortaya çıkış sebepleri, çeşitleri ve önemi üzerinde durulmuştur. Çalışmada geniş kapsamlı bir literatür araştırması yapılmış; edilen bilgiler ışığında çalışma sonuçlandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sağlık Turizmi, Sağlık Turizmin Önemi ve Çeşitleri, Sağlık Turizminde Öncü Ülkeler, İslam Ülkelerinde Sağlık Turizmi

AN EVALUATION OF HEALTH TOURISM IN ISLAMIC COUNTRIES

ABSTRACT: All over the world, the importance given to health has increased gradually with the education, technology, culture, social and geographical changes. With the increase in the importance given to health, the share of countries in the Gross National Product in health expenditures has also increased. With the contribution of health tourism to the national economy, it has become a market that every country emphasizes. Today, almost every country has created a market in health tourism and provides health services to health tourists. They are prepared in the best way to have a share in health tourism and to have a say in the market. In this study, the current status of health tourism in Islamic countries, leading countries in health tourism have been examined and the reasons, types and importance of health tourism have been emphasized. In the study, a comprehensive literature search was conducted; The study was concluded in the light of the information.

Key Words: Health Tourism, Importance and Types of Health Tourism, Pioneer Countries in Health Tourism, Health Tourism in Islamic Countries

TÜRKİYE ÖZELİNDE GELİR DAĞILIMI ADALETSİZLİĞİ İLE MÜCADELE

Tamer Sami Sert

Karabük Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İktisat
tamersamisert@gmail.com

Dr. Öğr. Üyesi Ahmet Oğuz

Karabük Üniversitesi, İİBF, İktisat
ahmetoguz@karabuk.edu.tr

ÖZET: Gelir dağılımı adaletsizliği kapitalist sistemin en büyük sorunlarının başında gelmektedir. Kapitalist sistemin kişisel çıkarı ön plana çıkarması sermayenin kazancını sürekli olarak arttırmak istemesine neden olmuştur. Bu durum emeğin sermaye tarafından sömürülmesine yol açmıştır. Sanayi devriminden günümüze kadar geçen zamanda gelir dağılımı sermaye lehine adil olmayan bir şekilde ilerlemiştir. Bu bağlamda çalışmada İslam dininin emeğe bakış açısı ile gelir dağılımı adaletsizliği incelenmiş ve ülkemizin son yıllardaki gini katsayısı oranı ve P/80-P/20 oranları verilmiştir. Sonuç olarak kapitalist sistem devam ettiği sürece sermaye ve emek arasındaki anlaşmazlık devam edecektir. Çalışmada, Türkiye nezdinde emeğin ücretinin iyileştirilmesi ve zorlukların ortadan kaldırılması için, gelir dağılımının daha adil olmasına yönelik çözüm önerileri sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Emek, Sermaye, Gini Katsayısı, Gelir Dağılımı, Türkiye

COMBATING THE UNFAIRNESS OF INCOME DISTRIBUTION IN TURKEY

ABSTRACT: Income distribution injustice is one of the major problems of the capitalist system. The fact that the capitalist system brought personal interest to the fore has caused it to want to continuously increase the earnings of capital. This led to the exploitation of the labor by capital. In the time since the industrial revolution, income distribution has progressed in an unfair way in favor of capital. In this study, the injustice of income distribution and the distribution of Islamic religion in terms of labor are examined and Gini coefficient ratio and P/80-P/20 ratios of our country in recent years are given. As a result, the conflict between capital and labor will continue as long as the capitalist system continues. In this study, Turkey for elimination of improving and challenges of the labor costs in the private, has offered solutions for more fairness in income distribution.

Key Words: Labor, Capital, Gini Coefficient, Income Distribution, Turkey

EKONOMİK BÜYÜME REFAH DÜZEYİNİ ARTTIRIYOR MU? SEFALET ENDEKSİ YAKLAŞIMI İLE TEST EDİLMESİ SEÇİLMİŞ İSLAM ÜLKELERİ ÖRNEĞİ (ENDONEZYA, İRAN VE SUUDİ ARABİSTAN)

Doç. Dr. Rıdvan Karacan

Kocaeli Üniversitesi

rkaracan@kocaeli.edu.tr

ÖZET: “Sefalet Endeksi” kavramı, 1960’larda ABD Başkanı Lyndon B. Johnson’ın Ekonomi Danışmanı Arthur M. Okun tarafından oluşturulan ekonomik ve sosyal bir göstergedir. Okun sefalet endeksi, belirli bir ülke için yıllık (veya üç aylık) enflasyon oranı ve işsizlik oranının toplamını ifade etmektedir. Daha sonra, Harvard Üniversitesi Profesörü Robert J. Barro reel GSYİH büyüme oranı ve nominal uzun vadeli faiz oranı iki değişken ekleyerek Sefalet endeksini geliştirmiştir. Kapitalist sistemde ekonomik büyümenin aynı zamanda refah düzeyini arttırdığı iddia edilmektedir. Bu bağlamda Endonezya, İran ve Suudi Arabistan gibi petrol zengini İslam ülkeleri özellikle seçilmiştir. Ekonomik büyüme düzeyinin halkın refah düzeyi üzerinde bir etkisinin olup olmadığı Sefalet Endeksi ile test edilmek istenmiştir. Çalışma 2000-2018 dönemini kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler: Sefalet Endeksi, Ekonomik Büyüme, Refah Düzeyi, İslam Ülkeleri.

BARRO MISERY INDEX AND SELECTED ISLAMIC COUNTRIES (INDONESIA, IRAN AND SAUDI ARABIA)

ABSTRACT: The concept of “Misery Index” is an economic and social indicator created by Arthur M. Okun in the 1960s. “Okun misery index” means the sum of the annual (or quarterly) inflation rate and unemployment rate for a given country. Subsequently, Harvard University Professor Robert J. Barro developed the Misery index by adding two variables to the real GDP growth rate and nominal long-term interest rate. It is claimed that economic growth in the capitalist system also increases the level of prosperity. In this context, oil-rich Islamic countries such as Indonesia, Iran and Saudi Arabia were especially selected. Whether or not economic growth has an impact on the welfare of the population was tested by the Misery Index. The study covers the period 2000-2018.

Key Words: Misery Index, Economic Growth, Welfare Level, Islamic Countries.

MAKROEKONOMİK DEĞİŞKENLER İLE KATILIM ENDEKSİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Seyfettin Erdoğan

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İktisat Bölümü
seyfettin.erdogan@medeniyet.edu.tr

Emrah İsmail Çevik

Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü
eicevik@nku.edu.tr

Ayfer Gedikli

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Siyasal Bilgiler Fakültesi, İktisat Bölümü
ayfer.gedikli@medeniyet.edu.tr

Özet: Bu çalışmanın amacı, Katılım 30 endeksini etkileyen makroekonomik değişkenleri (sanayi üretim endeksi, enflasyon oranı, reel para arzı ve cari işlemler açığı) belirlemektir. Çalışmada 2011 - 2019 dönemine ilişkin aylık veriler kullanılmış ve ARDL Modeli tercih edilmiştir. Araştırma kapsamındaki değişkenlerin kısa ve uzun dönemde İslami hisse senedi piyasaları üzerindeki etkisinin farklılaştığı sonucuna ulaşılmıştır. Uzun dönemde İslami hisse senedi piyasası endeksi sanayi üretim endeksinden pozitif yönde, enflasyon oranından ise negatif yönde etkilenirken; para arzı ve cari işlemler açığının anlamlı bir etkisi tespit edilememiştir. Kısa dönem sonuçlarına göre ise, İslami hisse senedi piyasası sadece para arzı değişkeninden etkilenmekte ve bu etki pozitif yöndedir.

Anahtar Kelimeler: Katılım 30 Endeksi, Makroekonomik değişkenler, ARDL Modeli

THE RELATIONSHIP BETWEEN MACRO ECONOMIC VARIABLES AND PARTICIPATION INDEX

Abstract: The aim of this study is to determine the macroeconomic variables (industrial production index, inflation rate, real money supply and current account deficit) that affect the Participation 30 index. Monthly data for 2011 - 2019 period were used in the study and ARDL Model was preferred. It was concluded that the effects of the variables within the scope of the research on Islamic stock markets varied in the short and long term. In the long run, the Islamic stock market index is positively affected by the industrial production index and negatively affected by the inflation rate. No significant effect of money supply and current account deficit could be determined. According to the short-term results, the Islamic stock market is only affected by the money supply variable and this effect is positive.

Key Words: Participation 30 index, macro economic variables, ARDL Model.

LEGAL AND SHARI'A RISKS IN ISLAMIC CAPITAL MARKET – A COMPARATIVE ANALYSIS OF SAUDI ARABIA AND MALAYSIA ARBITRATION LAWS

Asst. Prof, Dr. Albarak Hoda Ahmad

Majmaah University
College of Science and Humanities
Department of Law
al.ahmad@mu.edu.sa

Dr. Khaled Mohammed Aman

Umma University
School of Business and Technilogy
Department of Islamic Banking and Fianance
khaledsprings@outlook.com

Abstract: Legal and Shari'a risks are major elements that would always attract the attention of various players in cross boarder practice of Shari'a compliant investment. These risks have different perception, category and even analyzed differently in different jurisdictions. The analysis of these risks involves jurisdiction's legal system, the application laws, judicial independence and dispute resolutions mechanism among others. Arbitration as opposed to litigation has unique features in resolving cross border disputes, thus been considered favorable in resolving cross boarder Islamic finance disputes. Saudi Arabia and Malaysia are leading jurisdictions in issuance of *Sukuk* for having a considerable global market share of Islamic capital market. However, both jurisdictions do not have common legal systems, thus apply different procedure in resolving disputes. Moreover, these two countries subscribe to different school of thought as far as the application of Shari'a principles is concerned. The paper analyzes both jurisdictions' arbitration laws as far as resolving of cross boarder *Sukuk* disputes is concerned hence outlining potential legal and Shari'a risks to international investors in both jurisdictions.

Keywords: Legal and Shari'a risks, Legal Systems, Islamic Capital Market, Sukuk, Arbitration laws

POSTER BİLDİRİLER

GÜMÜŞHANEVİ DERGÂHININ OSMANLI'DAN GÜNÜMÜZE İNSAN KAYNAĞINA KATKILARI*

Kenan Aydın

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Politika Bölümü
Yüksek Lisans Programı
kenanaydin29@gmail.com

Özet: Kuruluşundan başlayıp 19. yüzyıla kadar 3 kıtaya hakimiyet sağlayan Osmanlı Devleti'nin, bu yüzyılda iktisadi çözümlerinin doruk noktasını yaşayarak zayıf düştüğü ve bunun zahiri ve bâtni nedenlerinin olduğu bilinen bir gerçektir. Osmanlı'nın en çetrefilli sosyal ve ekonomik sorunlar ile boğuştuğu bu yüzyılda ilim adamı, mücahit mürşit, aksiyoner ve dava adamı olarak ortaya çıkan Ahmet Ziyâüddîn Gümüşhanevi kendi zamanına bu çözümlerinin neden-sonuç-neden ekseninde kaynağını -iktisadi çözümlerinin zihniyet değişikliğinden, zihniyet değişikliğinin ise ahlaki çözümlere dayandığını- tespit etmiş, buna göre de kurduğu dergâhı aracılığıyla çözümler üretmekle birlikte ürettiği çözümlerini uygulamaya koymuştur. O başlangıcı daha önceki dönemlere dayanan bu çözümlerinin yol açtığı sosyoekonomik inkırazın kısa vadede yerine gelmeyeceğinin farkındaydı ve buna karşı en etkili çözüm olarak, insanları irşat faaliyetini sürdürmüştür. Zira en büyük yatırım insana yapılan yatırımdır. Bu bağlamda Gümüşhanevî'nin; Kur'an-ı Mübin'in ışığında ve Hz. Peygamber Efendimiz (s.a.v) sünnetinin güncel hayattaki muamelelerinin tatbiki doğrultusunda yoğrulan öğretileriyle müntesiplerine âdeta bir hayat rehberi olduğu ve müntesipleri arasından -Osmanlı'dan bu yana- ilim irfan sahibi olup Türk toplumunun gerek sosyoekonomik hayatına gerek siyasetine gerekse sanayi alanına canlılık getiren çok önemli şahsiyetleri yetiştirdiği bilinmektedir. Her ne kadar bu şahsiyetler ile ilgili bilgiler mevcut ise de onların genel olarak bir arada incelendiği monografik bir çalışmanın olmayışı bu bildirinin yazılmasına sebep olmuştur. Dolayısıyla bu bildiride Gümüşhanevî Dergâhı'nın Osmanlı'dan günümüze insan kaynağına katkıları incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Ahmet Ziyâüddîn Gümüşhanevî, Gümüşhanevî Dergâhı, İnsan ve İrşat, İnsan Kaynağı, İnsani Gelişme.

---

* Bu bildiri adlı tezden Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Politika Bölümü'nde hazırlanan "Gümüşhanevî Dergâhı'nın Türkiye'de İslam Ekonomisine Katkıları" adlı tezden alınmıştır.

CONTRIBUTIONS OF GUMUSHANEVI CONVENT TO THE HUMAN RESOURCES: FROM THE OTTOMAN TO THE PRESENT

ABSTRACT: It is a known fact that the Ottoman Empire, which was able to gain domination over 3 continents starting from its establishment until the 19th century, fell into a decline in that century by experiencing the culmination of its economic dissolution and that it had external and internal for that. Ahmet Ziyâüddîn Gümüşhanevî, who emerged as a scientist, a warrior mentor, a scholar, an actionist and a man with a cause determined the source of this dissolution - the economic dissolution was based on the change of mentality and the mentality on the moral dissolution- in the cause-effect-cause axis of his own time and accordingly, by means of the dervish convent he had established, he started to produce solutions and put those solutions into practice. He was aware that the socioeconomic downfall caused by this dissolution, whose origin dated back to earlier periods, would not recover in the short run, and as the most effective solution against this he provided spiritual and ethic guidance. Because the biggest investment is the investment made in people. In this context, Gümüşhanevî is known to be practically a life mentor to his followers with his teachings blended in the light of the Quran and Hz. The Prophet (s.a.v) and in accordance with the application of the circumcision of the Sunnah in the current life; and to be wise among his followers and from the Ottomans to the present to be a person who have raised very important personalities that brought vitality to the socioeconomic life of the Turkish society, especially to the academic, political and national industrial fields. Despite the fact that there are data about those personalities, the absence of a monographic study that looked into those personalities all together has led to the occurrence of this paper. Hence, this paper will examine the contributions of Gümüşhanevî Dervish Convent to the human resources from the Ottoman to the present.

Key Words: Ahmet Ziyâüddîn Gümüşhanevî, Gümüşhanevî Dervish Content, Human and Spiritual and Ethic Guide, Human Resource, and Human Development.